

Kansainvälinen palkkaverovertailu 2020

Mikael Kirkko-Jaakkola

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tarkastellaan palkansaajan verotusta ja palkkasidonnaisia veronluonteisia työnantajamaksuja ja niissä tapahtuneita muutoksia Suomessa ja 17 Suomen kaltaisessa kehittyneessä OECD-maassa. Palkkaverotusta vertaillaan neljällä eri palkkatasolla (29 200, 45 000, 69 200 ja 146 000 euroa vuodessa) tehtyjen laskelmien avulla. Pääpaino on perheettömiä palkansaajia koskeissa laskelmissa, mutta myös perheaseman vaikutusta tarkastellaan.

Suomessa palkkaverotus on selvityksen matalimmalla palkkatasolla Euroopan vertailumaiden keskitasoa. Verotus kiristyy kuitenkin nopeasti palkansaajan tulojen noustessa, kun korkeat marginaaliveroprosentit iskevät uralla etenemisen ja lisäansioiden kannustimiin jo matalahkoilla tulotasolla. Verotus ei näin erityisesti kannusta palkansaajaa kasvattamaan tulojaan – esimerkiksi tekemällä ylitöitä tai hankkimalla korkeamman koulutuksen ja parempipalkkaisen työpaikan.

Suomalaisittain keskipalkkaisen veroprosentti ylittää Euroopan vertailumaiden keskiarvon 2,8 prosenttiyksiköllä. Suomi on vertailun kuudenneksi kirein verottaja keskitulolisella, 45 000 euron palkkatasolla. Keski- ja suurempitulolisilla tuloveroprosentit ovat korkeimmat Belgiassa perheettömällä palkansaajalla.

Keskipalkkaisen 100 euron palkankorotuksesta tai muusta tulonlisäyksestä 47,9 euroa menee meillä nouseviin veroihin. Tällä tulotasolla marginaaliveroprosentti onkin Suomessa Pohjoismaiden korkein ja siten vähiten kannustava.

Mitä suurempia tulotasoja tarkastellaan, sitä kireämpää palkkaverotus on Suomessa vertailumaihin nähden. Selvityksen suurimmalla tulotasolla veroprosentti on kolmanneksi korkein, 7,4 prosenttiyksikköä kireämpi kuin Euroopan vertailumaissa keskimäärin.

Tänä vuonna suurituloisimman veroprosentti jää myös Ruotsissa Suomea matalammaksi, kun vuoden alusta ylimpiä marginaaliveroprosentteja alennettiin naapurimaassamme peräti viidellä prosenttiyksiköllä. Suurituloisimmalla palkkatasolla marginaaliveroprosentti on nyt Suomessa vertailun toiseksi korkein (57,8 %) Belgian jälkeen.

Työnantajamaksut ovat keventyneet Suomessa viimeisten vuosien aikana merkittävästi. Ensin työmarkkinajärjestöjen solmiman kilpailukykysovimuksen johdosta, ja tänä vuonna koronaviruksen takia tehdyn väliaikaisen työeläkemaksualennuksen myötä. Tällä hetkellä maksut ovat jo alle Euroopan vertailumaiden keskiarvon.

Selvityksen on tehnyt Veronmaksajain Keskusliiton pääekonomisti Mikael Kirkko-Jaakkola. Osa veroprosenteista on laskettu tilintarkastus- ja verokonsultointitoimisto PwC:ssä. Veronmaksajain Keskusliitto on julkaissut kansainvälistä vertailutietoa työn ja palkan verotuksesta vuodesta 1995 lähtien.

Euroopan vertailumaat ovat Alankomaat, Belgia, Britannia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Sveitsi, Tanska ja Viro. Lisäksi selvityksessä on kolme maata Euroopan ulkopuolelta: Australia, Kanada, ja Yhdysvallat.

SISÄLTÖ

1	Johdanto.....	5
1.1	Työn verotukseen liittyviä käsitteitä.....	5
1.2	Selvityksen vertailumaat	6
1.3	OECD:n palkkaveroselvitys.....	6
1.4	Vertailun palkkarakenne ja perhetyypit	7
1.5	Vertailussa käytetyt veroperusteet.....	9
1.6	Palkkatulojen muuntaminen eri valuutoiksi.....	11
2	Kokonaisveroaste ja verotuksen rakenne	12
2.1	Kokonaisveroasteet	12
2.2	Verorakenne ja työn verotus.....	13
3	Vertailumaiden veropolitiikka.....	15
3.1	Verotus Euroopan maissa.....	15
3.2	Verotus Euroopan ulkopuolisissa maissa.....	33
4	Työn verotus vuonna 2020	37
4.1	Palkansaajan tuloveroprosentit	37
4.2	Palkansaajan marginaaliverot.....	43
4.3	Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut.....	46
4.4	Palkkaverokiila – työvoimakustannukseen kohdistuvat palkkasidonnaiset verot yhteensä	48
5	Suomen palkkaverotus verrattuna Skandinaviaan, Viroon, Saksaan ja Britanniaan.....	51
6	Lopuksi.....	61
	Lähteitä.....	62

LIITTEET:

- Liite 1 Vertailun palkkatulot eri valuutoissa.
- Liite 2.1 Tuloveroasteet 2020, yksinäinen palkansaaja ja yhden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 2.2 Tuloveroasteet 2020, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 3 Marginaaliveroasteet 2020, yksinäinen palkansaaja ja yhden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 4 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 2020.
- Liite 5.1 Palkkaverokiila eli verojen yhteenlaskettu osuus työvoimakustannuksista 2020, yksinäinen palkansaaja ja yhden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
- Liite 5.2 Palkkaverokiila eli verojen yhteenlaskettu osuus työvoimakustannuksista 2020, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe, kaksi lasta.

1 JOHDANTO

Selvityksessä tarkastellaan palkkatulojen verotusta Suomessa ja 17 relevantissa vertailumaassa. Vertailumaista 14 on Euroopasta (Alankomaat, Belgia, Britannia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Sveitsi, Tanska ja Viro) ja kolme Euroopan ulkopuolelta (Australia, Kanada ja Yhdysvallat).

Pääpaino on neljällä esimerkkipalkkatasolla tehdyissä laskelmissa, joilla pyritään kuvaamaan tuloverotusta Suomessa ja ulkomailla suomalaisen palkansaajan näkökulmasta.

Johdantoluvussa käydään läpi verokiilaan liittyviä määritelmiä ja palkkaverovertailun lähtökohtia. Luvussa 2 luodaan lyhyt katsaus vertailumaiden kokonaisverasteisiin ja palkkaverojen merkitykseen kokonaisverotuksessa. Luvussa 3 esitellään selvityksen vertailumaissa viime aikoina toteutettuja tai suunnitelmassa olevia palkkaverotusta koskevia verouudistuksia.

Kansainvälisen palkkaverovertailun esimerkkilaskelmien tulokset on esitetty luvuissa 4 ja 5. Kappaleessa 4.1 käydään läpi vertailumaiden tuloveroprosentit ja kappaleessa 4.2 marginaaliveroprosentit. Kappaleessa 4.3 esitellään työnantajan sosiaalivakuutusmaksuja ja kappaleessa 4.4 koko työvoimakustannukseen kohdistuvaa palkkaverokiilaa. Luvussa 5 vertaillaan tarkemmin Suomen palkkaverotusta muihin selvityksen Pohjoismaihin sekä Viroon, Saksaan ja Iso-Britanniaan. Luvussa 6 kootaan yhteen selvityksen keskeisiä huomioita.

1.1 Työn verotukseen liittyviä käsitteitä

Työn veroja ovat työntekijöiden palkastaan maksamat tuloverot sekä veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut, työnantajan maksamat palkkasidonnaiset veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut sekä joissakin maissa työnantajan maksamat koko palkkasummaan sidotut verot¹. Nämä verot ja veronluonteiset maksut muodostavat verokiilan työvoimakustannuksen ja palkansaajan saaman nettotulon väliin.

Työn kokonaisverokiilaan luetaan näiden lisäksi mukaan myös kulutuksesta maksettavat välilliset verot. Ne pienentävät palkansaajan nettotulojen ostovoimaa ja vaikuttavat sitä kautta palkkavaateisiin työvoimakustannuksia korottavasti.

Tuloverot ja veronluonteiset maksut muodostavat suurimman osan työn verokiilasta. Usein verokiilasta puhuttaessa tarkoitetaan vain työntekijän ja työnantajan maksamia palkkasidonnaisia veroja ja veronluonteisia maksuja. Myös tässä selvityksessä keskitytään työn välittömien verojen kansainväliseen vertailuun, eli

¹ Näitä viimeksi mainittuja työnantajamaksuja ei Suomessa peritä.

siihen osaan kokonaisverokiilaa, josta kulutusverojen osuus on jätetty pois. Tätä verokiilan osaa kutsutaan palkkaverokiilaksi.

Verokiilalla on olennainen osa taloustieteellisessä tutkimuksessa. Verokiilan kaventaminen alentaa työn kustannuksia ja lisää siten työllisyyttä työn kysynnän kautta. Toisaalta tuloverojen madaltuminen tekee työnteosta kannattavampaa, mikä vaikuttaa työn tarjontaan. Ilman kompensoivaa veronkorotusta, se nostaa myös ostovoimaa ja parantaa kulutuskysyntää.

Veronmaksajain Keskusliitto on jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan seurannut verokiilan ja palkkaverotuksen kehitystä Suomessa (ks. esim. Kurjenoja 1998, 2003 ja Lehtinen 1995). Kokonaisverokiila on Suomessa kaventunut 1990-luvun huippuvuosiin verrattuna ennen kaikkea siksi, että tuloverotusta on kevennetty. 2010-luvulla palkkaverotus kääntyi kuitenkin kiristäväksi. Kehitys katkesi vuoden 2017 tuloverokevennysten ansiosta. Vuosina 2018-2019 palkkaverotus pysyi jotta-kuinkin ennallaan, mutta työn verotus on keventynyt työnantajamaksujen alentuessa. Vuonna 2020 pienituloisimmilla palkkatasoilla veroprosentti pysyi ennallaan, mutta suurempituloisilla kiristyi.

1.2 Selvityksen vertailumaat

Vertailumaiden joukko on suppeampi kuin kaikkia EU- tai OECD-maita koskevissa vertailuissa. Selvitykseen on valittu elintasoltaan ja -olosuhteiltaan palkan-saajalle vertailukelpoisimpia maita, jotka ovat Suomen tärkeitä vientimaita ja joihin kohdistuu merkittävästi työperäistä muuttoliikettä Suomesta. Pohjoisen Euroopan maat ovat vertailujoukossa kattavasti edustettuina.

Mukaan otetuissa maissa luonnollisten henkilöiden tuloverotus ja sosiaalivakuutusmaksut muodostivat merkittävän osan julkisen sektorin verokertymästä.

Selvityksessä on mukana kaikkiaan 12 Euroopan unionin jäsenmaata (joista yhdeksän on euromaita): Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Viro sekä kuusi EU:n ulkopuolista maata: Australia, Britannia, Kanada, Norja, Sveitsi ja Yhdysvallat.

1.3 OECD:n palkkaveroselvitys

OECD on jo pitkään laatinut julkaisuja keskipalkkaisen työntekijän verorasituksesta jäsenmaissaan. Uusimman selvityksen laskelmat ulottuvat verovuoteen 2019 saakka (OECD 2020a). OECD:n laskelmien veroperusteet ovat siten vanhempia kuin tässä selvityksessä.

Toinen keskeinen ero Veronmaksajien ja OECD:n selvitysten välillä on laskelmien pohjana olevissa tulotiedoissa. OECD:n lähtökohtana on keskituloisen kokoai-

työtä tekevän palkansaajan vuosipalkka kussakin maassa. Tulotasoa ei siten ole vakioitu maiden välillä, vaan palkansaajien verotusta verrataan kunkin maan paikallisella palkkatasolla. Veronmaksajien selvityksessä tarkastellaan samoja suomalaisittain relevantteja palkkatasoja, jotka muunnetaan markkinakurssein vertailumaiden valuuttaan.

OECD:n selvityksessä tarkasteltavien palkkojen väliset erot ovat melko pieniä. Perheettömän työntekijän työn verotus lasketaan keskipalkan lisäksi 67 ja 167 prosenttia keskipalkasta ansaitseville. Hyvin monessa maassa vertailun suurituloisimman (167 prosenttia keskipalkasta) työntekijän palkka ei ulotu korkeimmille marginaaliveroprosenteille, kuten esimerkiksi Suomessa. OECD:n tarkastelussa suomalainen suurituloinen ansaitsee vuodessa 75 602 euroa vuonna 2019.

Eroista huolimatta OECD:n vertailun antama kuva keskituloisen kokoaikatyötä tekevän työntekijän verotuksesta on hyvin samankaltainen kuin samaa verovuotta koskevassa viimevuotisessa Kirkko-Jaakkolan (2019) palkkaveroselvityksessä. Molemmissa vertailuissa keskipalkkaista perheetöntä palkansaajaa verottaa ankarimmin Belgia ja Saksa. Suomi oli seitsemänneksi ankarin perheettömän keskituloisen palkansaajan verottaja Veronmaksajien vuotta 2019 koskevassa selvityksessä ja kuudenneksi ankarin OECD:n selvityksessä samojen vertailumaiden joukossa. OECD:n selvityksessä Suomen keskipalkka (45 271 €) oli hieman Veronmaksajien keskipalkkaa (44 000 €) korkeampi.

OECD:n selvitykseen sisältyy verotuksen lisäksi myös joitakin lapsiperheille suunnattuja tulonsiirtoja, jotka on tässä rajattu tarkastelujen ulkopuolelle.

1.4 Vertailun palkkarakenne ja perhetyypit

Selvityksessä tarkastellaan palkkatuloilla elävää työntekijää neljällä eri tulotasolla. Pienin palkkataso on asetettu siten, että se riittäisi uskottavasti kokoaikatyötä tekevälle yksinäiselle palkansaajalle toimeentulon ainoaksi lähteeksi. Tulotaso on tarkoituksenmukaisesti kohtuullisen korkea, koska matalille tuloille kohdennettuja tulonsiirtoja ei selvityksessä ole tarkoitettu tarkastella.

Selvityksen toiseksi alin palkkataso, 45 000 euroa, vastaa jotakuinkin kokoaikaisien työntekijöiden keskipalkkaa Suomessa tänä vuonna. Tilastokeskuksen Ansio-
tasoindeksin mukaan kokoaikaisien palkansaajien kuukausiansioiden keskiarvo vuoden 2020 toisella ja kolmannella neljänneksellä oli noin 3 600 euroa/kk. Kun tämä kerrotaan 12,5:llä, palkansaajan vuosiansioiksi saadaan 45 000 euroa. Vuositulon laskennassa on huomioitu lomarahojen vaikutus, joka on selvityksessä oletettu puolen kuukauden palkaksi.

Neljästä palkkatasosta alin on noin 65 prosenttia keskipalkasta ja toiseksi alin taso noin 65 prosenttia toiseksi ylimmästä palkkatasosta. Tarkasteltavan palkkahaitarin ylin esimerkkipalkka on peräti viisinkertainen alimpaan palkkatasoon verrat-

tuna. Laaja palkkahaitari auttaa hahmottamaan palkkaverotuksen progressiota kattavasti.

Vertailun ylin palkkataso, 146 000 euroa vuodessa, on suomalaisittain varsin korkea. Monissa maissa palkkahaitari on kuitenkin leveämpi kuin Suomessa. Ylimmän esimerkkipalkan on tarkoitus auttaa kuvaamaan kaikkein korkeimpia marginaaliveroja, ja se ylittääkin tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan alarajan useassa maassa². Suomessa korkein 60,6 prosentin marginaalivero saavutetaan toki hieman matalammilla tuloilla, noin 88 000 - 93 000 euron vuosipalkalla³. Vertailun korkeimman esimerkkipalkan kohdalla marginaaliveroprosentti on Suomessa 57,8.

OECD:n (2020a) käyttämät maakohtaiset keskipalkat vuodelta 2019 löytyvät liitteestä 1. Viron, Espanjan ja Italian keskipalkat ovat selvästi pienempiä kuin selvityksen toiseksi alin vertailupalkka, mutta Sveitsissä, Norjassa ja Tanskassa keskimääräinen palkka ylittää sen selvästi. Ruotsissa, Britanniassa, Irlannissa ja Itävallassa maan keskipalkka on varsin lähellä selvityksessä käytettävää suomalaista keskipalkkaa.

Taulukossa 1.1 esitetään laskelmissa käytetyt palkkatasot perhetyypeittäin. Selvityksen palkkarakenteella kuvataan tuloverojärjestelmän progressiivisuutta meillä ja vertailumaissa eikä tyypillisten esimerkkipalkansaajien verotusta. Valituille palkkatasoille löytyy toki vastineita suomalaisessa palkansaajakentässä. Taulukon alla joitakin esimerkkejä Tilastokeskuksen (2020a) palkkatilastoista poimittujen kokoaikeisten palkansaajien vastaavanlaisista kokonaisansioista vuodelta 2020⁴.

Yksinäisen tulonsaajan lisäksi palkkaveroselvityksessä tarkastellaan kaksilapsista perhettä, jossa lasten iät ovat 5 ja 7 vuotta.⁵ Lapsiperheissä joko toinen puoliso on täysin tuloton tai molemmat vanhemmat ovat palkkatyössä. Yhden tulonsaajan perhe on monissa maissa yleisempi perhetyyppi kuin Suomessa, missä 15–64-vuotiaiden naisten työllisyysaste oli 71,8 ja miesten 73,3 prosenttia vuonna 2019. Suomen kannalta on mielekästä tarkastella perhettä, jossa molemmat vanhemmat ovat palkkatyössä, mutta yhden tulonsaajan perhe kuvaa paremmin perheiden verotusta osassa maista.⁶

² Ylin esimerkkipalkka ylittää valtion tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan alarajan useassa maassa. Esimerkiksi Belgiassa korkein raja on 41 060 euroa ja Alankomaissa 68 507 euroa. Osassa maita tuloveroasteikon ylin tuloluokka on sen sijaan hyvin korkealla. Saksassa se alkaa vasta 270 500 eurosta, Yhdysvalloissa reilusta 500 000 dollarista (noin 470 000 euroa) ja Sveitsissä 755 200 Sveitsin frangista (noin 700 000 euroa).

³ Marginaaliveroprosentti on korkeimmillaan tällä tulovälillä kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen ja työtulovähennyksen alenemisen vuoksi. Tätä korkeammilla tuloilla marginaalivero laskee hieman tasaantuen 57,8 prosenttiin.

⁴ Kuukausipalkat on kerrottu 12,5:llä, jotta vuosituloksi on saatu vuosipalkka lomarahoineen.

⁵ Monessa maassa lasten iät vaikuttavat verotuksen kautta annettavan perhetuen suuruuteen.

⁶ Alin tulotaso (29 200 euroa) yhden tulonsaajan suomalaisella kaksilapsisella perheellä ei ole käytännössä kovin realistinen, kun mahdollisia tulonsiirtoja ei huomioida.

Taulukko 1.1 Esimerkkipalkkatasot vuonna 2020, euroa/vuosi.

Yksinäinen henkilö ja yhden tulonsaajan perhe	
	29 200
	45 000
	69 200
	146 000
Kahden tulonsaajan perhe	
	$29\,200 + 45\,000 = 74\,200$
	$45\,000 + 69\,200 = 114\,200$
	$69\,200 + 146\,000 = 215\,200$

Matalin esimerkkipalkkataso (2 336 e/kk) asettuu hyvin lähelle esimerkiksi koko-aikaisen

- kassanhoitajan,
- tarjoilijan,
- kuntasektorin lastenhoitajan
- sekä sairaala- ja laitospulaisten mediaanipalkkaa.

Toiseksi alin palkkataso (3 600 e/kk) vastaa esimerkiksi kokoaikaisen

- vanhemman konstaapelin,
- IT-tekniikon/käyttäjätukihenkilön tai
- kuntasektorin sosiaalityöntekijän ja
- luokanopettajan mediaanipalkkaa.

Toiseksi ylimmän esimerkkipalkan (5 536 e/kk) suuruisia ammattikohtaisia mediaanipalkkoja on esimerkiksi

- neuvottelevilla virkamiehillä,
- terveydenhuollon erityisasiantuntijoilla,
- lainopillisilla erityisasiantuntijoilla ja
- rehtoreilla.

Ylin palkkataso (11 680 e/kk) asettuu lähelle esimerkiksi

- apulaiskaupunginjohtajien
- valtiohallinnon pääjohtajien keskipalkkaa sekä
- lääkärien ja
- liiketoiminta- ja hallintojohtajien ylintä palkkakymmenystä sekä

1.5 Vertailussa käytetyt veroperusteet

Laskelmissa tarkastellaan palkkatuloihin kohdistuvia tuloveroja ja veronluonteisia sosiaaliturvamaksuja. Tältä osin laskelmien lähtökohta on sama kuin OECD:n työn verotusta koskevissa selvityksissä. Tässä selvityksessä tarkastellaan kuitenkin

pelkästään verotusta, eli sosiaalietuuksia ei ole huomioitu, vaikka palkansaaja voisi niihin olla oikeutettu. OECD:n tarkastelussa sen sijaan esimerkiksi Suomen lapsilisä on huomioitu perheellisten tulonsaajien tapauksessa.

Laskelmissa huomioidaan lähtökohtaisesti vain automaattisesti tehtävät verovähennykset. Mahdolliset paikalliset tuloverot (kunnallis- tai osavaltioverot yms.) lasketaan keskimääristä tai edustavaa verokantaa käyttäen. Yhdysvaltojen (Colorado osavaltio), Kanadan (Ontario osavaltio) ja Sveitsin (Zürichin kanton) osalta laskelmat on tehty valitulle esimerkkialueelle, joka edustaa maan keskitasoa ja jonka verotaso ei ole poikkeuksellinen.

Suomen osalta laskelmissa on huomioitu seuraavat palkansaajan maksamat verot ja veronluonteiset maksut: valtion tulovero, kunnallisvero, kirkollisvero, sairausvakuutuksen päiväraha- ja sairaanhoitomaksu, palkansaajan työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksu sekä yleisradiovero. Laskelmissa on käytetty vuoden 2020 keskimääristä kunnallisveroprosenttia 19,97 % sekä keskimääristä kirkollisveroprosenttia 1,39 %. Verojen rajausta on kirkollisveroa lukuun ottamatta sama kuin kansantalouden tilinpidossa ja kansainvälisissä verotilastoissa (OECD 2020a ja 2020c). Kirkollisvero sisällytetään laskelmiin, koska valtaosa (lähes 70 prosenttia) suomalaisista kuului evankelis-luterilaiseen kirkkoon vuoden 2020 alussa. Kirkollisveroa ei Suomea, Ruotsia ja Tanskaa lukuun ottamatta ole otettu huomioon muiden maiden verolaskelmissa.

Työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja tarkasteltaessa veronluonteisiksi tulkitaan kaikki lakisääteiset ja pakolliset maksut, jotka maksetaan sosiaalietuuksien rahoittamiseksi, ja jotka määräytyvät työntekijän palkkatulojen, yrityksen maksaman palkkasumman tai yrityksen työntekijöiden lukumäärän perusteella. Lisäksi veronluonteinen sosiaalivakuutusmaksu ei ole vastikkeellinen, eli suoritetun maksun määrä ei suoraan vaikuta etuuden määrään. Sosiaalivakuutusmaksujen rajausta pyrkii noudattamaan OECD:n verotilastoissa käytettyä luokitusta (OECD 2020a ja 2020c).

Käytännössä varsinkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksujen vertailtavuuteen liittyy monia tulkinnanvaraisuuksia. Työnantajamaksujen suuruuteen vaikuttavat joissakin maissa myös oletukset työntekijän ammatista⁷.

Suomessa yksityisen työnantajan maksamat sosiaalivakuutusmaksut ovat yhteensä keskimäärin 19,02 prosenttia palkasta vuonna 2020, kun vakuutettu on alle 53-vuotias. Luvussa on huomioitu väliaikainen 2,6 prosenttiyksikön alennus eläkevakuutusmaksuun 1.5.-31.12.2020. Muut mukaan luetut maksut ovat työttömyys-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut sekä sairausvakuutusmaksu.

⁷ Ranskan sosiaalivakuutusmaksu laskettaessa on oletettu, että kolmen alimman palkkatason työntekijät eivät ole esimiesasemassa ja ylimmän palkkatason työntekijä on. Italiassa taas on oletettu kahden ylimmän palkkatason työntekijän olevan esimiesasemassa teollisuussektorilla (dirigenti in industria).

Työnantajan sairausvakuutusmaksu on kaikilta työnantajilta 1,34 % palkasta. Työnantajan palkkasumman mukaan porrastettuna työttömyysvakuutusmaksuna on käytetty yksityisten työnantajien keskimääräistä 1,26 prosentin maksua. Keskimääräinen eläkevakuutusmaksu vuonna 2020 on Eläketurvakeskuksen (2020) arvion mukaan 22,7 prosenttia palkasta, kun huomioon otetaan osan vuotta voimassa oleva väliaikainen alennus. Kun tästä vähennetään alle 53-vuotiaan työntekijän maksu, eli 7,15 %, työnantajan eläkevakuutusmaksuksi saadaan 15,55 %.

Keskimääräinen työnantajan tapaturmavakuutusmaksu on 0,8 % ja ryhmähenkivakuutusmaksu 0,07 %. Työnantajan toimialasta ja koosta johtuen todelliset veronluonteiset työnantajamaksut voivat olla suurempia tai pienempiä kuin selvityksessä käytettävä yksityisten työnantajien keskiarvo. Työnantajamaksujen taso on yhteensä 1,77 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuonna 2019. Koronaviruksen johdosta toteutettu väliaikainen työeläkevakuutusmaksun alennus on tarkoitus rahoittaa korottamalla työnantajamaksua vuosille 2022-2025.

Työmarkkinajärjestöjen neuvottelema kilpailukyky sopimus laski työnantajamaksuja vuosina 2017-2019. Kun huomioon otetaan työeläkevakuutusmaksun väliaikainen alennus, työnantajamaksujen kokonaistaso onkin tarkasteluvuoden osalta yli viisi prosenttiyksikköä matalampi kuin vuonna 2016.

Suomea, Ruotsia, Viroa, Australiaa ja Yhdysvaltoja koskevat laskelmat on tehty Veronmaksajain Keskusliitossa. Muiden maiden osalta verolaskelmat on pienin poikkeuksin⁸ laatinut Veronmaksajain Keskusliiton toimeksiannosta kansainvälisen tilintarkastustoimisto PwC:n Helsingin toimisto. Laskelmat on tehty kullekin tarkasteltavalle maalle vuonna 2020 alkavan verovuoden veroperusteiden mukaan.

1.6 Palkkatulojen muuntaminen eri valuutoiksi

Veronmaksajain Keskusliiton ennen vuotta 2002 tehdyissä palkkaverovertailuissa tarkasteltiin ostovoimaltaan vertailukelpoisia palkkatuloja (esim. Autio ja Kurjenoja 2001). Vuonna 2002 euron käyttöönoton myötä aikaisempaa käytäntöä muutettiin, ja siirryttiin tällöin kaikkien mukana olevien euromaiden kohdalla euromääräisesti samoihin palkkatasoihin.

Veronmaksajien palkkaverovertailu tarkastelee sitä, kuinka paljon euroja palkansaajalle jää verojen jälkeen käteen suomalaisen palkansaajan näkökulmasta. Selvityksessä ei käsitellä hintatason huomioivaa netto- tai bruttopalkan ostovoima eri maissa. Esimerkkipalkat on euroalueen ulkopuolisten maiden kohdalla muunneltu maan valuutaksi vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen keskikursseilla (liite 1).

⁸ Ranskan ja Italian työnantajamaksut on laskettu OECD:n, IBFD:n ja PriceWaterhouseCoopersin tietojen perusteella. Saksan laskelmat työnantajamaksuja lukuun ottamatta on laskettu Veronmaksajain Keskusliitossa.

2 KOKONAISVEROASTE JA VEROTUKSEN RAKENNE

2.1 Kokonaisveroasteet

Kokonaisveroaste suhteuttaa kaikki julkisen sektorin keräämät verotulot bruttokansantuotteeseen. Mittari kertoo julkisen sektorin laajuudesta kansantaloudessa. Kokonaisveroasteen tulkintaan liittyy kuitenkin ongelmia kansainvälisissä vertailuissa. Eroja maiden välillä synnyttävät muun muassa valtioiden mahdollisuus jakaa julkista tukea joko suorina tukina tai verovähennyksinä sekä tulonsiirtojen verokohtelu. Myös eläkejärjestelmän rahoitustapa sekä harmaan talouden osuus kansantaloudessa vaikuttavat veroasteen tasoon. Ongelmista huolimatta kokonaisveroaste on laajasti käytetty tunnusluku, josta on olemassa kattavasti tilastotietoa. Taulukossa 2.1 esitetään vertailumaiden kokonaisveroasteita vuosilta 1980–2019.

Luvut perustuvat OECD:n julkaisemiin vertailukelpoihin tilastoihin. Vuonna 2019 kokonaisveroaste oli korkein Tanskassa. OECD-maiden korkeimman veroasteen titteliä on pitänyt 1960-luvulta lähtien jokin Pohjoismaa lukuun ottamatta vuosia 2017 ja 2018, jolloin sitä piti Ranska.

Taulukko 2.1 Kokonaisveroasteet selvityksen vertailumaissa 1980–2019, % suhteessa BKT:hen. Lähde: OECD 2020c

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019
Tanska	41,2	43,6	44,4	46,5	46,9	48,0	44,8	46,1	46,3
Ranska	39,5	42,0	41,2	42,5	43,4	42,9	42,1	45,3	45,4
Belgia	40,7	43,7	41,4	42,8	43,8	43,4	42,9	44,1	42,9
Ruotsi	43,1	44,1	49,0	45,3	48,8	46,7	43,1	42,9	42,9
Italia	28,6	32,4	36,3	38,5	40,5	39,0	41,7	43,0	42,4
Itävalta	38,6	40,4	39,3	41,3	42,3	41,0	41,0	43,1	42,4
Suomi	35,3	39,2	42,9	44,5	45,8	42,0	40,6	43,5	42,2
Norja	41,9	41,9	40,2	39,4	41,7	42,5	41,8	38,4	39,9
Alankomaat	39,7	39,3	39,7	37,2	36,9	35,0	35,7	37,0	39,3
Saksa	36,4	36,1	34,8	36,3	36,4	34,4	35,5	37,3	38,8
Espanja	21,9	26,8	31,5	31,3	33,1	35,2	31,3	33,8	34,6
Kanada	30,3	31,6	35,1	34,6	34,7	32,7	31,0	32,8	33,5
Viro	..	..	..	35,0	31,0	29,8	32,9	33,1	33,1
Britannia	33,4	35,1	32,9	29,4	32,8	32,5	32,1	32,4	33,0
Australia*	26,2	27,8	28,1	28,3	30,5	30,0	25,3	27,9	28,7
Sveitsi	23,3	23,8	23,7	25,5	27,6	26,6	26,6	27,6	28,5
Yhdysvallat	25,6	24,7	26,0	26,6	28,3	26,1	23,5	26,2	24,5
Irlanti	30,1	33,6	32,4	31,7	30,8	30,1	27,7	23,4	22,7
OECD	30,1	31,5	31,1	32,5	33,3	33,0	31,9	33,3	33,8

Kokonaisveroasteet vaihtelevat maiden välillä huomattavasti. Myös yksittäisen maan veroaste vaihtelee eri vuosina veropolitiikasta ja suhdannetilanteesta riippuen. Esimerkiksi Suomen kokonaisveroaste oli vuonna 1985 kahdeksas vertailun 17 OECD-maan joukossa. 1990-luvun alun talouslama ja sen aikana toteutetut veronkiristykset nostivat Suomen veroasteen kuitenkin vertailumaiden kolmen kiireimmän joukkoon.

Korkeimmillaan veroaste oli Suomessa vuonna 2000, minkä jälkeen se kääntyi alanevalle uralle tuloverokevennysten johdosta. Vuonna 2010 veroaste oli vertailumaiden kahdeksas. Tämän jälkeen verotusta kiristettiin, ja kokonaisveroaste nousi lähes vuosittain vuoteen 2016 asti, jolloin se oli Suomessa vertailumaiden neljänneksi korkein. Nyt viime vuosina veroaste on kuitenkin kääntynyt laskuun. Viime vuonna Suomen kokonaisveroaste oli seitsemänneksi korkein.

2.2 Verorakenne ja työn verotus

Valtaosa verotuotoista kerätään OECD-maissa työn verotuksella eli henkilöiden tuloveroilla ja pakollisilla sosiaalivakuutusmaksuilla, joihin tässä selvityksessä jatkossa keskitytään. Muita perinteisiä verotuskohteita ovat kulutusverot, yrityksiltä perittävät tuloverot sekä omaisuusverot.

Suomessa henkilöiden tulovero oli valtioille pitkään suurin yksittäinen tulonlähde. Sen merkitys on kuitenkin vähentynyt 1990-luvulta lähtien. Toisaalta samaan aikaan työnantajien ja työntekijöiden maksamien sosiaaliturvamaksujen taso ja kunnallisveroprosentit ovat nousseet. Työstä perittävien verojen osuus verotuotoista on siten pysynyt 1970-luvulta lähtien melko samana, mutta 90-luvun laman myötä ja jälkeen painopiste on siirtynyt sosiaaliturvamaksujen ja kunnallisverojen suuntaan.

Monissa Euroopan maissa välittömät verot, välilliset verot ja sosiaaliturvamaksut tuottavat verotuotoista kukin karkeasti kolmanneksen. Maiden väliset vaihtelut verorakenteen painotuksissa ovat kuitenkin suuria, kuten taulukosta 2.2 nähdään. Suurimpia poikkeuksia on Tanska, jossa verorakenne painottuu erityisesti tuloverotukseen. Toisaalta työhön kohdistuvat sosiaalivakuutusmaksut ovat Tanskassa poikkeuksellisen matalia. Sosiaalivakuutusmaksujen merkitys on sen sijaan erityisen suuri Ranskassa, Alankomaissa, Itävallassa ja Virossa.

Euroopan ulkopuolisissa vertailumaissa verorakenne painottuu tuloverotukseen kokonaisveroasteiden ollessa toisaalta monia Euroopan maita selvästi matalampia. Kehittyvissä kansantalouksissa, kuten esimerkiksi Meksikossa ja Baltian maissa, verorakenne painottuu tyypillisesti kulutuksen verotukseen.

Taulukko 2.2 Verorakenne selvityksen maissa 2019 (*:llä merkityt tiedot vuodelta 2018), eri verolajien prosenttiosuus maan kokonaisverotuloista, %. Lähde: OECD 2020c

	Henkilöiden tuloverot	Yritysten tuloverot	Sosiaalivakuutus- maksut ja palkka- summaverot	Omaisuus- verot	Kulutus- verot	Muut verot
Alankomaat	21,6	9,4	34,3	3,7	30,7	0,3
Australia*	41,1	19,1	4,8	9,5	25,5	0,0
Belgia	26,6	8,7	31,0	8,1	25,7	0,0
Britannia	27,6	7,6	19,9	12,4	32,6	0,0
Espanja	22,7	6,0	35,4	7,0	28,9	0,0
Irlanti	31,5	13,8	18,5	5,6	30,6	0,0
Italia	25,7	4,6	31,2	5,8	28,4	4,3
Itävalta	22,6	6,4	41,3	1,3	27,5	1,0
Kanada	36,6	11,2	16,2	11,6	22,9	1,4
Norja	26,1	14,4	26,7	3,2	29,5	0,0
Ranska	21,1	4,9	36,8	8,9	27,1	1,2
Ruotsi	28,5	6,7	33,9	2,2	28,3	0,1
Saksa	27,4	5,2	37,9	2,8	26,7	0,0
Suomi	29,0	6,0	27,9	3,4	33,7	0,0
Sveitsi	30,7	11,5	23,4	7,3	21,0	6,2
Tanska	52,4	6,5	0,7	4,1	30,5	5,8
Viro	16,5	5,5	35,0	0,6	42,4	0,0
Yhdysvallat	41,5	3,9	25,0	12,1	17,6	0,0
OECD*	23,5	10,0	26,9	5,6	32,7	1,3

3 VERTAILUMAIKEN VEROPOLITIIKKA

3.1 Verotus Euroopan maissa

Alankomaat

Tuloverotusta uudistetaan vaiheittain – palkkaverotus jatkoiki kevenemistä.

Alankomaiden kokonaisveroaste on hieman EU-maiden keskiarvon tuntumassa. Henkilöiden ja yritysten tuloverot tuovat verotuloista yhteensä noin 30 prosenttia ja sosiaalivakuutusmaksut yli kolmanneksen. Kulutusverojen osuus kokonaisverotuloista on noin 30 prosenttia.

Hallitus uudistaa tuloverotusta portaittain vaalikauden aikana. Vuonna 2019 tuloveroasteikon keskimmäisiä marginaaliveroprosentteja alennettiin 2,75 prosenttiyksiköllä ja verohyvityksiä korotettiin. Vuoden 2020 alusta veroasteikon tulo-luokkien määrää väheni neljästä kahteen ja samalla ylintä marginaaliveroprosenttia alennettiin reilulla kahdella prosenttiyksiköllä sekä verohyvityksiä korotettiin. Asteikon prosentit ovat kuluvana vuonna 37,35 ja 49,50. Alempi veroprosentti sisältää yleiset sosiaalivakuutusmaksut (27,65 % vuonna 2020), jolla rahoitetaan muun muassa eläkkeitä ja terveydenhuoltoa⁹. Kevennykset jatkuvat vuonna 2021, kun tuloveroasteikon alinta prosenttia hieman alennetaan ja verohyvityksiä korotetaan. Yrittäjävähenystä kuitenkin pienennetään portaittain.

Tulonsaajat ovat oikeutettuja tuloriippuvaiseen perushyvitykseen, jonka määrä on kuluvana vuonna maksimissaan 2 711 euroa. Työtuloihin kohdennetun työllisyshyvityksen määrä on maksimissaan 3 819 euroa. Tämä Suomen työtulovähennyksen kaltainen verohyvitys pienenee, kun tulot ylittävät 34 954 euroa. Hyvitykseen ei ole enää oikeutettu, kun tulot ovat noin 98 600 euroa tai enemmän. Ennen vuotta 2016 myös kaikkein suurituloisimmat saivat hyvityksen, mutta nyt sitä on kohdennettu uudelleen. Alle 12-vuotiaan lapsen pienempituloisempi vanhempi tai yksinhuoltaja on oikeutettu verohyvitykseen, joka on 11,45 prosenttia tuloista 30 234 euron tuloihin saakka.

Työnantajat maksavat sosiaalivakuutusmaksuja, joille on asetettu palkansaajakoh-
taiset ylärajat. Yritysveroprosentteja on laskettu pienempien voittojen osalta vuonna 2020 ja ollaan laskemassa vielä uudelleen vuonna 2021.

Perheille, joissa on alle 18-vuotiaita lapsia, myönnetään verovapaata lapsilisää. Lapsilisän määrä riippuu lapsen iästä ja tietyissä tapauksissa myös perheen koosta. Matalammilla vuosituloilla lapsilisää kasvatetaan tulosisonnaisella osalla. Puoli-

⁹ Alankomaiden sosiaalivakuutus koostuu kahdesta järjestelmästä. Kaikkien rahoittaman kansallisen järjestelmän ohella työntekijöiden sairaus- ja työttömyysetuudet rahoitetaan pelkästään työnantajilta perittäviltä sosiaalivakuutusmaksuilla.

soita verotetaan yksilöllisesti heidän omista tuloistaan, mutta tiettyjen tulojen (kuten asuntotulo) ja kustannusten (lastenhoitomenot) kohdalla puoliset saavat itse päättää erien keskinäisestä jakamisesta.

Ansiotulojen ohella Alankomaissa verotetaan myös asuntotuloa progressiivisilla veroasteikoilla. Sen sijaan muiden tulolähteiden, kuten huomattavista osakeomistuksista saatujen tulojen sekä säästöjen ja investointien tuoton, verotus on suhteellista. Huomattavien osakeomistusten tuottoihin sovellettava verokanta on 26,25¹⁰ ja kolmannen tulolähteen tuoton, eli käytännössä muiden pääomatulojen, verokanta on 30 ja sitä sovelletaan nettovarallisuuden laskennalliseen tuottoon. Laskennallinen tuottoprosentti on kuitenkin sitä suurempi, mitä suurempi nettovarallisuus.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a ja 2020c)

Belgia

Tuloverokevennysten jälkeen ei erityisiä muutoksia palkkaverotukseen.

Belgia on korkean kokonaisveroasteen maa, jossa verorakenne painottuu välittömiin veroihin ja työn verotukseen. Palkkaverokiila on perinteisesti ollut OECD- ja EU-maiden korkein. Kulutusverojen osuus kaikista verotuotoista alittaa sen sijaan EU:n keskiarvon, mutta omaisuuden ja sen tuottojen perusteella verotuottoja kerätään eurooppalaisessa mittakaavassa merkittävästi.

Vuonna 2016 Belgiassa aloitettiin mittavan veroreformin toteuttaminen portaittain. Uudistuksilla tavoiteltiin maan kilpailukyvyn parantamista leikkaamalla historiallisen korkeita työvoimakustannuksia. Kevennykset rahoitetaan lähinnä valmisteverojen korotuksilla. Työn verotus keveni merkittävästi vuonna 2016 tuloverotukseen kohdennettujen kevennysten ja työnantajamaksujen leikkaamisen johdosta. Vuonna 2017 työn verotukseen ei tullut merkittäviä muutoksia, mutta kevennyksiä jatkettiin suunnitellusti vuosina 2018 ja 2019.

Vuonna 2020 palkkaverotukseen tehtiin enää lähinnä indeksitarkistuksia. Yhteisöveroprosentti laski kuitenkin 25 prosenttiin vuoden alussa. Vielä vuonna 2017 yritysvero oli lähes yhdeksän prosenttiyksikköä korkeampi.

Verovelvollisen työtuloja verotetaan Belgiassa progressiivisella valtion tuloveroasteikolla. Neliportaisen asteikon marginaaliverot ovat 25 prosentista 50 prosenttiin. Vuonna 2019 aiemmin tuloriippuvainen perusvähennys muutettiin kiinteäksi samalla kuin sitä korotettiin. Kuluvana vuonna kaikki ovat oikeutettuja 8 990 euron perusvähennykseen.

¹⁰ Veroprosenttia nostettiin samassa yhteydessä, kun yritysveroprosentti laski vuonna 2020.

Belgian verojärjestelmä sisältää myös joukon muita verovähennyksiä tai verohyvytyksiä. Näitä ovat mm. tulonhankkimisvähennys, pienituloisille palkansaajille suunnattu verohyvytys sekä lapsiluvun perusteella myönnettävä vähennys.

Belgian liittovaltioluonteen vuoksi tulo- ja kiinteistöverot sekä rekisteröintimaksut voivat vaihdella paikallisesti huomattavasti. Alueiden henkilötulovero kohdistuu 24,975 prosentin osuuteen karkeasti liittovaltion verosta. Vuodesta 2017 alkaen alueelliset verot laskivat. Flanderissa ja Valloniassa verot ovat 33,257 prosenttia ja Brysselin alueella 32,591 prosenttia veropohjasta. Kunnilla voi olla suhteellisesti määräytyviä paikallisia lisämaksuja ja ne voivat myöntää ylimääräisiä verohelpotuksia. Kunnallisten lisäverojen keskiarvo on 7-7,5 prosenttia liittovaltiolle ja alueille maksettavasta tuloverosta.

Työntekijöiden yleiset sosiaalivakuutusmaksut ovat 13,07 prosenttia palkasta ja työnantajien noin 25 prosenttia.

Verovuonna 2005 Belgiassa siirryttiin periaatteessa puolisojen erillisverotukseen, jossa avio- ja avoliitossa asuvien puolisojen tulot arvioidaan molemmille erikseen. Puolisoiden verotus arvioidaan kuitenkin yhteisesti, minkä vuoksi verotus noudattaa käytännössä enemmän puolisojen yhteisverotusta. Suurempituloinen puoliso voi esimerkiksi siirtää osan tuloistaan toiselle puolisolle, jos vähemmän ansaitsevan puolison tulot alittavat 30 prosenttia paremmin ansaitsevan ansiotuloista.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a)

Britannia

Ei muutoksia kevennysvuosien jälkeen.

Britannian veroaste liikkuu EU:n keskiarvon alapuolella OECD:n keskiarvon tuntumassa. Progressiivinen työn verotus on kevyttä, sillä erityisesti työn sivukulut ovat matalat. Sen sijaan omaisuudesta kertyy Britannialle verotuottoja BKT:hen suhteutettuna eniten OECD-maista. Kulutusverot ovat taasen EU-maiden keskimääräistä tasoa BKT:hen nähden.

Britannia oli vuonna 2010 ensimmäisiä Euroopan maita, jotka kiristivät hyvätuloisten palkansaajien tuloverotusta finanssikriisin iskettyä. Kiristys toteutettiin lisäämällä valtion kaksiporaiseen tuloveroasteikkoon uusi 50 prosentin marginaaliveroaste 150 000 Englannin punnan ylittävälle verotettaville tuloille. Samalla hyvätuloisten oikeutta perusvähennykseen rajattiin siten, että vähennys alkaa pienentyä 100 000 Englannin punnan ylittäviltä tuloilta¹¹. Mirrlees Review'ssa (2011) arvioitiin, että ei ole varmaa tuottiko marginaaliveron korotus 50 prosenttiin lain-

¹¹ Vähennys pienenee yhdellä punnalla jokaista kahta puntaa kohden rajan ylittäviltä tuloilta.

kaan verotuloja, vai vähensikö se jopa niitä. Vero kohdistui noin 300 000 henkilöön.

Kun monessa muussa Euroopan maassa vielä luotiin uusia kiristyksiä hyvätuloisille, niin Britannia kääntyi vuonna 2013 kiristysten tiellä toiseen suuntaan ja laski tuloveroasteikon ylimmän marginaaliveroprosentin 50 prosentista 45 prosenttiin.

Viime vuosina perusvähennystä ja tuloveroasteikon keskimmäistä tuloajaa on nostettu useampaan otteeseen inflaatiotarkistusta suuremmilla korotuksilla, mikä on keventänyt tuloverotusta. 6.4.2019 lukien perusvähennys nostettiin 11 850 punnasta 12 500 puntaan. Britanniassa verovuosi alkaa 6. päivä huhtikuuta. Vuonna 2018 alkavalle verovuodelle korotettiin tuloveroasteikon keskimmäistä tuloajaa tuhannella punnalla 34 500 puntaan ja vuonna 2019 raja nousi 37 500 puntaan. Verovuodelle 2020/21 muutoksia näihin ei tehty.

Hallitus on pyrkinyt vauhdittamaan talouskasvua myös kilpailukykyisemmällä yritysverotuksella. Yritysverokanta on laskenut vuosikymmenen alun 28 prosentista 19 prosenttiin. Lisäksi osinkojen ja myyntivoittojen verotusta on uudistettu.

Työnantajien sosiaalivakuutusmaksua maksetaan 13,8 prosenttia tietyn viikkopalkan ylittävältä osalta. Vaikka Britanniassa on erillisverotus, pienituloinen puoliso voi tietyn edellytyksin siirtää suurituloisemmalle 10 % perusvähennyksestään.

Kannustinloukkujen purkamiseksi käyttöön ollaan vähitellen otettu uusi tukimuoto, Universal Credit, joka on korvannut useampia vanhoja sosiaaliturvatuksia ja verovähennyksiä. Esimerkiksi tulosidonnaiset pienituloisten verotusta keventäneet verohyvitykset työtulovähennys (Working Tax Credit) ja lapsihyvitys (Child Tax Credit) on pääasiassa korvattu tällä sosiaalituella.

(European Commission 2020a, HM Revenue & Customs 2019, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020c)

Espanja

Palkkaverotus pysyi muuttumattomana.

Espanjan kokonaisveroaste on heilahdellut poikkeuksellisen paljon suhdanteiden mukana. Ennen finanssikriisiä vuonna 2007 veroaste oli 36,4 prosenttia bruttokansantuotteesta, mutta kaksi vuotta myöhemmin enää alle 30 prosenttia. Tämän jälkeen veronkorotukset ovat nostaneet veroastetta jonkin verran, mutta Espanja on yhä eurooppalaisittain matalan veroasteen maa.

Finanssikriisin jälkeen Espanja leikkasi julkisia menoja, korotti veroja ja uudisti sekä eläkejärjestelmäänsä että työmarkkinoita. Ansiotulojen verotukseen ei säästynyt kiristyksiltä.

Vuonna 2012 tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja korotettiin kautta linjan progressiivisesti nousevalla väliaikaisella lisäverolla, jonka voimassaoloa jatkettiin myöhemmin vuoden 2014 loppuun asti. Sen myötä veroasteikon alin marginaali oli 24,75 ja ylin 52 prosenttia vielä vuonna 2014.

Vuosina 2015 ja 2016 tuloverotusta uudistettiin laajasti veroasteikkoja muuttamalla. Tarkoituksena oli etenkin pieni- ja keskituloisten työn verotuksen keventäminen portaittain. Vuonna 2016 tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja alennettiin kautta linjan 1-2 prosenttiyksiköllä. Sen jälkeen asteikkoihin ei ole tehty enää muutoksia. Asteikon marginaaliveroprosentit ovat nyt yhteensä 19 ja 45 prosentin välillä olettaen itsehallintoalueen yhtäläisen veroasteikon valtion kanssa. Aiemmin kaikkien itsehallintoalueiden asteikot olivat yhtenevät valtion tuloveroasteikon kanssa, mutta sittemmin useimmat alueet ovat muuttaneet niitä.

Vuodelle 2021 hallituksen budjettisopimus on luomassa tuloveroasteikkoon uuden ylimmän veroportaan, joka korottaisi asteikon marginaaliveroprosenttia kahdella prosenttiyksiköllä 300 000 euron ylittäviltä ansiotuloilta.

Tuloverotus on pääsääntönä yksilökohtaista, mutta avioliitossa elävät voivat valita yhteisverotuksen. Sekä työntekijät että erityisesti työnantajat maksavat pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja, joille on kuukausittaiset euromääräiset ala- ja ylärajat.

Espanjan verojärjestelmä sisältää useita vähennyksiä. Tuloista riippumaton perusvähennys on 5 550 euroa. Yhteisverotettavina toiselle puolisoista vähennys on 3 400 euroa. Pienituloiset palkansaajat ovat oikeutettuja työllisyysvähennykseen.

Perhevähennyksen saa alle 25-vuotiaiden samassa taloudessa asuvien lasten perusteella. Euromäärä kasvaa lasten lukumäärän mukaan, minkä lisäksi pienistä lapsista saa vielä lisävähennyksen. Alle kolmevuotiaiden lasten palkansaajaäideille on kohdennettu oma 1 200 euron verohyvitys, jolla kannustetaan äitejä palaamaan takaisin työelämään.

(European Commission 2020b, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a ja OECD 2020c)

Irlanti

Ei erityisiä tarkistuksia tuloverotukseen.

Irlannissa on selvityksistä matalin kokonaisveroaste. Se johtuu pitkälti kansainvälisten suuryritysten aiheuttamasta kansantuotteen kaksinumeroisista kasvuluvuista kuluvalle vuosikymmenellä. Irlannin keveät yritysverokäytännöt ovat houkutteleet maahan mm. Applen kaltaisia suuryrityksiä. Henkilötuloverot ja kulusverot muodostavat kumpainenkin hieman alle kolmasosan kokonaisverokerätyksestä. Sosiaalivakuutusmaksujen merkitys on EU:n keskiarvoon verrattuna pieni ja yritysverojen suuri.

Irlannissa puoliset voivat valita joko yhteis- tai erillisverotuksen. Tuloveroasteikko muodostuu 20 prosentin perusprosentista ja 40 prosentin korkeammasta marginaaliverosta. Perheettömän tulonsaajan tuloraja on 35 300 euroa, jonka alittavaan tuloon sovelletaan alempaa prosenttia ja ylittävään korkeampaa. Paikallistason tuloveroja ei peritä.

Tuloverotukseen vaikuttavat useat verosta vähennettävät verohyvitykset. Perushyvitys on 1 650 euroa veronmaksajaa kohden. Lisäksi palkansaaja on oikeutettu myös yhtä suureen työllisyshyvitykseen.

Tuloista kerätään laajasti veroa myös progressiivisen sosiaalimaksun (Universal Social Charge) muodossa. Maksuprosentteja on neljä, minimissään alle 12 012 euron tuloilta peritään 0,5 prosenttia maksun noustessa kahdeksaan prosenttiin 70 044 euron ylittävien palkkatulojen osalta. Suurimmille, yli 100 000 euron yrittäjätuloille maksu on 11 prosenttia.

Palkkatuloihin kohdistuu lisäksi varsinaisia sosiaalivakuutusmaksuja ilman yläräjä. Palkansaajamaksut ovat neljä prosenttia ja työnantajamaksut noin 11 prosenttia palkasta ja niillä rahoitetaan muun muassa eläkkeitä.

Viimeisten vuosien aikana Irlannissa on tehty inflaatiotarkistusten lisäksi lähinnä joitakin pieniä keventäviä muutoksia tuloverotukseen. Välillisen verotuksen puolella polttoaineiden hiilidioksidiveroa on nostettu.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a ja 2020c)

Italia

Palkkaverotuksessa vain pieniä muutoksia, arvonlisäverokannat nousemassa.

Italia on ollut koko 2000-luvun korkean veroasteen maa, jossa verotusta on kiristetty entisestään finanssikriisin jälkeisinä vuosina. Verotuottoja kerätään erityisesti tuloverotuksella. Välillisen verotuksen puolella ympäristöveroilla (joista etenkin energiaveroilla) on suuri merkitys, mutta arvonlisävero ei ole ollut niin merkittävässä roolissa kuin EU:ssa yleisesti. Arvonlisäverokantoihin suunnitellaan kuitenkin merkittävää korotusta tuleville vuosille.

Italian julkinen talous joutui koetuksille Euroopan velkakriisin myötä. Julkisen talouden sopeutustoimet painottuivat varsinkin aluksi veronkiristykseen. Kiristykset kohdistuivat välilliseen verotukseen ja omaisuuden verotukseen mutta jossain määrin myös henkilöiden ja yritysten tuloverotukseen.

Vuonna 2011 käyttöön otetun yli 300 000 euron verotettavista tuloista perittävän kolmen prosentin ”solidaarisuusmaksun” voimassaolo päättyi vuoden 2016 lopussa. Alun perin veroa oli tarkoitus periä viimeisen kerran vuonna 2013.

Muilta osin palkkaverotuksessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2016 jälkeen. Sen sijaan vuoden 2017 alussa yritysveroprosenttia laskettiin 3,5 prosenttiyksiköllä.

Valtion tuloveroasteikko on viisiportainen ja sen marginaaliveroprosentit ovat 23 prosentista 43 prosenttiin. Valtion tuloveron lisäksi Italian alueilla ja kunnilla on oikeus määrätä työtuloille erillinen lisävero. Palkansaajan alueelliset lisäverot vaihtelevat 1,23 ja 3,33 prosentin välillä ja ne voivat olla progressiivisia. Kunnalliset verot voivat vaihdella nolasta 0,9 prosenttiin.

Työntekijän keskimääräinen sosiaaliturvamaksu on kymmenen prosentin suuruusluokkaa riippuen jonkin verran bruttopalkan suuruudesta. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat noin kolmannes palkan päälle riippuen toimialasta ja työntekijän asemasta.

Tuloverotus perustuu erillisverotukseen, mutta verohyvityksiä myönnetään puolison ja lasten lukumäärän perusteella. Työ- tai eläketulojen perusteella on oikeutettu myös erilliseen ansiotuloverohyvitykseen. Hyvityksen määrä riippuu verovelvollisen kokonaistuloista, joiden tulee alittaa 55 000 euroa. Työtulojen perusteella myönnettäessä hyvityksen maksimimäärä on 1 880 euroa. Vuonna 2020 pienipalkkaisille kohdennettu maksimissaan 960 euron lisähyvitys korvattiin uudella maksimissaan 600 euron hyvityksellä, joka kohdistuu laajemmalle tuloalueelle.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a)

Itävalta

Palkkaverotukseen taannehtiva kevennys osana koronaelytystä.

Itävallan kokonaisveroaste on korkea, ja yli puolet verotuloista kerätään työn verotuksella. Sosiaaliturvamaksujen ja palkkasummaverojen merkitys on mittava. Veroaste kääntyi 2000-luvun alkupuolen laskutrendistä pikkuhiljaa nousuun finanssikriisin jälkeen tehtyjen julkisen talouden sopeutustoimien johdosta. Hallitus toteutti useita sopeutustoimia niin tulojen lisäämiseksi kuin menojen karsimiseksi. Etenkin valmisteveroja nostettiin. Verotuksen osalta suunta muuttui keventäväksi kuitenkin vuonna 2016.

Vuoden 2016 alussa Itävallassa toimeenpantiin merkittävä veroreformi, jonka ansiosta palkansaajien tuloverotus keveni tulotasosta riippuen jopa useamman prosenttiyksikön pieni- ja keskituloisimpiin painottuen. Verouudistus kevensi verotusta kokonaisuudessaan, vaikka vastineeksi pääomatuloihin liittyviä veroja ja alennettuja arvonlisäveroja hieman nostettiin.

Tuloveroasteikko uudistettiin kolmiportaisesta kuusiportaiseksi keventäen verotusta kautta linjan aivan suurituloisimpia lukuun ottamatta. Aiemmin ylintä, 50

prosentin, marginaaliveroa perittiin yli 60 000 euron tuloilta. Nyt 50 prosentin marginaali koskee 90 000 euron ylittäviä tuloja. Kaikkein suurituloisimmille yli miljoona euroa vuodessa tienaville luotiin uusi 55 prosentin marginaaliveroluokka, jonka oli tarkoitus olla voimassa vuoden 2020 loppuun.

Koronaviruksen perusteella hallitus alensi taannehtivasti veroasteikon alimman, aiemman 25 prosentin marginaaliveroasteen viidellä prosenttiyksiköllä verovuodesta 2020 alkaen. Lisäksi korkeimman marginaaliveron voimassaoloa jatkettiin vuoteen 2025 saakka. Alinta 20 prosentin (oli 36,5 % vielä vuonna 2015) marginaaliveroastetta maksetaan 11 000 euron verotettavista vuosituloista alkaen.

Tulonhankkimisvähennyksen ohella palkkatuloista myönnetään automaattisesti könttäsummainen verohyvitys työmatkakuluista. Vuodesta 2020 alkaen pienituloisille kohdennettiin lisähyvitys. Lisäksi verovelvollinen saa vähentää tulostaan maksetut sosiaaliturvamaksut ja tietyillä edellytyksillä myös korkomenoja sekä lääke- ja koulutuskustannuksia.

Vuodesta 2013 eteenpäin suurten lomakorvausten verotukseen on kohdistettu solidaarisuusmaksu. Aikaisemmin kesä- ja joululomalta saatuja lisäkorvauksia verotettiin aina kuuden prosentin suhteellisella verokannalla, mutta nyt 24 380 euron ylittävän lomakorvauksen verotus kiristyy progressiivisesti aina 50 prosenttiin asti.

Puolisoita verotetaan erikseen, mutta pienituloinen puoliso oikeuttaa ylimääräiseen 494 euron verohyvitykseen, jonka määrä nousee lasten lukumäärän kasvaessa. Myös yksinhuoltajat ovat oikeutettuja tähän hyvitykseen. Vuonna 2019 lapsivähennys poistettiin ja tilalle luotiin tuloista riippumaton lapsihyvitys.

Palkansaajien sosiaalivakuutusmaksut ovat vajaan 20 prosenttia ja työnantajilla reilu yli sen. Sosiaaliturvamaksujen ohella työnantajat maksavat Itävallassa palkkasummasta välillisiä veroja. Tällainen veronluonteinen maksu suoritetaan rahastoon, joka tasaa vanhemmuudesta aiheutuvia kustannuksia. Sen lisäksi kunnille maksetaan kolmen prosentin veroa palkkasummasta.

(European Commission 2020a, EY 2016, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, RIS 2020)

Norja

Veromuutokset kuluvana vuonna aiempaa vähäisempiä.

Norja on ollut muiden Pohjoismaiden tapaan korkean kokonaisveroasteen maa, mutta 2010-luvulla veroaste on alentunut EU:n keskiarvon tuntumaan. Yritysten tuloverot, etenkin öljyn ja kaasun jalostuksesta, tuottavat huomattavasti tuloja valtion budjettiin. Sosiaaliturvamaksut suhteessa BKT:hen jäivät sen sijaan EU:n keskiarvojen alle. Työn verotus onkin Norjassa maltillista.

Norjassa on käytössä ansio- ja pääomatulojen eriytetty tuloverojärjestelmä, jossa kaikkia tuloja verotetaan tasaverokannalla ja työ- ja eläketuloja sen lisäksi progressiivisella veroasteikolla. Tarkemmin verotettavien tulojen laskemisessa hyödynnetään kahta tulokäsitettä: tavalliset tulot ja henkilökohtaiset tulot.

”Tavallisia tuloja” ovat kaikki tulot, kuten pääomatulot ja palkkatulot, ja niihin kohdistuu suhteellinen 22 prosentin verokanta. Verokanta jakaantuu maakunta- ja kuntaveroon sekä valtion veroon. Tavallisten palkkatulojen verotuksessa otetaan huomioon tiettyjä tyypillisiä vähennyksiä, kuten tulonhankkimisvähennys ja perusvähennys. Yhteisverotettaville puolisoille kohdistettu korotettu lisävähennys poistettiin vuonna 2018.

Tasaverokantaa alennettiin vuonna 2016 kahdella prosenttiyksiköllä ja 2017-2019 vuosittain yhdellä prosenttiyksiköllä.

Työhön liittyvistä ”henkilökohtaisista tuloista” maksetaan tasaveroprosentin lisäksi veroa tuloveroasteikon mukaan, jos tulot ylittävät asteikon alimman tulorajan. Progressiivisen tuloveroasteikon soveltamisessa käytetään bruttomääristä tuloa, eli siitä ei myönnetä vähennyksiä. Tasaveroprosentin kevennysten vastineeksi tuloveroasteikon prosentteja korotettiin vuosina 2016-2019. Vuodelle 2021 tuloveroasteikon kahta alinta marginaaliveroprosenttia ollaan hieman laskemassa.

Tuloveroasteikko on neliportainen ja sen ylin marginaalivero on tänä vuonna 16,2 prosenttia yli 999 500 Norjan kruunun ylittäviltä tuloilta. Tuloveroasteikon rajoja ja vähennyksiä on tarkistettu vuosittain. Vuodelle 2020 kunnallisverotuksen perusvähennystä pienennettiin samalla kun Norjan yleisradion rahoittamiseksi kerätty lupamaksu poistettiin ja rahoitus siirrettiin valtion budjettiin.

Bruttopalkasta maksetaan 8,2 prosentin sosiaaliturvamaksut tiettyyn kattoon asti. Työnantajien kansalliset sosiaalivakuutusmaksut ovat noin 14 prosenttia, mutta kunnasta riippuen ne voivat olla selvästi matalampiakin. Koronaviruksen takia yritysten maksuun annettiin neljän prosenttiyksikön alennus osan vuodesta 2020.

Henkilöverotuksen lisäksi muutoksessa on myös yritysten verotus. Yritysten tuloveroprosenttia on laskettu lähes vuosittain prosenttiyksiköllä vuoteen 2019 saakka. Kun vielä vuonna 2013 yrityksiä verotettiin 28 prosentin verokannalla, nyt kanta on 22. Pankkien yritysveroprosentti on pidetty kuitenkin 25 prosentissa. Lisäksi pankit maksavat 15 prosentin veroa palkkasummasta.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b ja OECD 2020c)

Ranska

Verokevennys pienituloisille ja yrityksille.

Ranskan kokonaisveroaste oli OECD-maiden korkein vuosina 2017 ja 2018. Veroaste on noussut viime vuosina tilastohistorian korkeimmalle tasolle jo 46 prosenttiin. Erityisesti työnantajien maksamat palkan sivukulut ovat korkeat. Ranskassa sosiaalivakuutusmaksuja kerätäänkin eniten vertailumaista bruttokansantuotteeseen suhteutettuna. Tuloverotusta monimutkaistavat erilaiset verovähennykset, verotuet sekä myös puolisoiden yhteisverotus.

Julkisen talouden sopeutustoimina verotusta kiristettiin etenkin vuosina 2011–2013. Vuonna 2012 käyttöön otettiin väliaikaiseksi tarkoitettu, edelleen voimassa oleva, poikkeuksellinen lisävero. Tämä maksu on kolme prosenttia 250 000 euron ylittäviltä tuloilta ja neljä prosenttia 500 000 euroa ylittäviltä tuloilta yksinäiselle palkansaajalle. Puolisoilla tulorajat ovat kaksinkertaiset. Valtion tuloveroasteikoon luotiin vuonna 2013 uusi, 150 000 euron verotettavista tuloista alkava tulo-luokka, jonka ylittäviä tuloja verotetaan 45 prosentin verokannalla. Tuolloin toteutettiin myös muita veromuutoksia runsaasti, vaikka Francois Hollanden vaalilupaus 75 prosentin marginaaliveroasteesta suurituloisille ei toteutunutkaan suunnitellusti Ranskan perustuslakikomitean lausunnon vuoksi¹². Hollande ei kuitenkaan luopunut lisäverosta suurituloisille, vaan 75 prosentin vero perittiin yrityksiltä, jotka maksoivat yli miljoonan euron palkkakorvauksia työntekijöilleen vuosina 2013 ja 2014.

Vuonna 2015 verosopeutuksesta siirryttiin enemmän kilpailukykyä ja talouden toimeliaisuutta avittavan veropolitiikan suuntaan, kun valtion tuloveroasteikon silloinen alin porras poistettiin.

Viime vuosina tuloveroasteikon rajoihin ja vähennyksiin on tehty inflaatiotarkistukset normaaliin tapaan. Lisäksi vuodelle 2017 pienituloisimpien tuloveroja kevennettiin 20 prosentilla (kun perheettömän palkansaajan tulot enintään 18 500 euroa ja pariskuntien 37 000 euroa).

Vuodelle 2020 tuloveroasteikon alinta veroprosenttia laskettiin kolmella prosenttiyksiköllä, mikä kevensi etenkin pienituloisimpien veroja. Yritysveroprosenttia ollaan laskemassa portaittain 33,3 prosentista 25 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä. Ensimmäinen vaihe toteutettiin vuoden 2019 alusta, kun pienempien tulojen veroprosenttia laskettiin.

Ranskassa puolisoita verotetaan yhdessä. Työtuloja verotetaan valtion progressiivisella neliportaisella tuloveroasteikolla. Vuonna 2018 pääomatulot eriytettiin progressiivisesta tuloverotuksesta ja niitä verotetaan 30 prosentin tasaverolla (ml.

¹² Perustuslakikomitea piti veroa ongelmallisena Ranskan yhteisverotuksen vuoksi, mikä olisi asettanut suurituloiset perheelliset ja perheettömät kotitaloudet taloudellisesti hyvin erilaiseen asemaan.

sosiaaliverot). Veronmaksajat voivat pyytää kuitenkin niiden verottamista progressiivisen tuloveroasteikon perusteella.

Valtion tuloveron lisäksi tuloista peritään sosiaaliveroja. Vuoden 2019 alusta kolme erillistä sosiaalimaksua yhdistettiin yhdeksi sosiaaliveroksi. Tämän lisäksi on vielä kaksi erillistä sosiaalimaksua. Yhteensä näiden kaikkien sosiaaliverojen taso on 17,2 prosenttia.

Työntekijät ja työnantajat maksavat työtuloista myös veronluonteisia sosiaalivakuutusmaksuja, jotka ovat pääsääntöisesti vähennyskelpoisia muussa tuloverotuksessa. Maksuja ja niistä saatavia vähennyksiä on viime vuosina muutettu ja samalla työnantajan palkkasidonnaisiin maksuihin on tehty joitakin kevennyksiä. Kunnilla ei ole verotusoikeutta työtuloihin.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a ja 2020c)

Ruotsi

Ylintä marginaaliveroa laskettiin viidellä prosenttiyksiköllä.

Ruotsin kokonaisveroaste on korkea, vaikka erityisesti tuloverotusta on kevennetty 2000-luvun aikana. Työn verotus on kuitenkin yhä kansainvälisesti vertaillen kireää, ja sosiaalivakuutusmaksuilla on merkittävä rooli verotuksessa. Verorakenteessa kulutus- ja omaisuusveroilla on sen sijaan hieman pienempi merkitys kuin Suomessa.

Ruotsissa on ollut käytössä vuodesta 1991 lähtien eriytetty tuloverojärjestelmä, jossa ansiotuloja verotetaan progressiivisesti ja pääomatuloihin kohdistuu 30 prosentin suhteellinen verokanta.

Valtion tuloveroa peritään ansiotuloista 20 prosenttia 509 300 kruunun ylittäviltä verotettavilta tuloilta. Veroasteikko oli aiemmin kaksiporainen, mutta vuoden 2020 alusta ylempi 25 prosentin porras, joka kohdistui noin 700 000 kruunun ylittäviin tuloihin, poistettiin. Tämä kevensi merkittävästi suurimpien ansiotulojen verotusta. Korkeimmat marginaaliverot laskivat tämän johdosta peräti viidellä prosenttiyksiköllä. Pitkällä aikavälillä tämän kuuden miljardin kruunun verokevennyksen arvioidaan rahoittavan itsensä, kun verotulot nousevat työllisyyden ja aktiviteetin kasvaessa.

Kunnat ja maakärjäkunnat (landsting) ovat Ruotsissa merkittäviä ansiotulojen verottajia, sillä niiden yhteenlaskettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 32,28 prosenttia. Kunnallisveroprosentti vaikuttaa muun muassa palkansaajan työtulovähennyksen ja eläkeläisten perusvähennyksen määrään. Kirkkoon kuuluvat maksavat kirkollisveroa keskimääräisen prosentin ollessa 1,03 % ja kaikki veronmaksajat hautausmaksua, joka on 0,23%.

Vuodesta 2019 alkaen radio- ja tv-lupamaksu korvattiin uudella verona kerättävällä palvelumaksulla (Public service-avgift). Maksu on prosentin tuloista, kuitenkin enintään 1 397 kruunua vuonna 2020.

Palkansaajan ainoa sosiaalivakuutusmaksu on yleinen eläkemaksu, joka on 7 prosenttia tuloista, mutta maksimissaan 37 700 kruunua vuodessa. Työnantajat maksavat lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja yhteensä 31,42 prosenttia palkasta.

Tärkeimmät pienituloisten verotusta keventävät vähennykset ovat perusvähennys ja työtulovähennys. Kaikkein pienituloisimpien verovelvollisuus poistetaan perusvähennyksellä, mutta myös suurituloiset ovat oikeutettuja perusvähennykseen. Perusvähennys on alle 65-vuotiailla maksimissaan 36 500 Ruotsin kruunua. Iäkäämpien henkilöiden perusvähennys voi olla suurempi.

Vuonna 2007 käyttöön otettu työtulovähennys on työtuloihin perustuva verosta tehtävä vähennys. Vähennystä kasvatettiin merkittävästi vuosina 2008-2010 ja 2014, jolloin se oli keskeinen työkalu työn verotuksen keventämistä tavoittelevassa veropolitiikassa. Työtulovähennys on suhteellisesti suurimmillaan pieni- ja keskituloisilla palkansaajilla. Maksimissaan verohyöty nousee kuluvaan vuonna noin 30 980 kruunuun keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla laskettuna. Vähennystä korotettiin viimeksi indeksitarkistusten lisäksi vuonna 2019. Ikääntyneitä, vähintään 65-vuotiaita kannustetaan tekemään töitä korotetulla työtulovähennyksellä.

Työtulovähennystä muutettiin vuodesta 2016 lähtien siten, että vähennys pienentyy nykyään kolmella prosentilla reilun 600 000 kruunun ylittävien tulojen osalta. Aiemmin työtulovähennys ei pienentynyt tulojen kasvaessa, toisin kuin Suomen vastaavat vähennykset. Työtulovähennyksen leikkaantuminen nostaa marginaaliveroprosenttia aina 1 600 000 kruunun tuloille saakka, minkä jälkeen vähennystä ei enää saa.

Vuosittain useimpiin kruunumääräisiin veroparametreihin tehdään myös indeksitarkistus. Tuloveroasteikon rajojen indeksitarkistus on hintatason muutos lisätynä kahdella prosenttiyksiköllä.

Vuodelle 2021 hallitus on keventämässä kaikkien veroa maksavien ansiotulonsaajien verotusta 1 500 kruunulla. Lisäksi pienituloisimmille palkansaajille ollaan valmistelemassa väliaikaista verohelpotusta koronapandemian perusteella. Myös kotitalouspalveluista saatavia vähennyksiä ollaan kasvattamassa ja laajentamassa. Viime vuosina yli 65 vuotiaiden verotusta on kevennetty useaan otteeseen, ja näin on tapahtumassa myös vuonna 2021.

(International Bureau of Fiscal Documentation 2020b, Regeringskansliet 2019 ja 2020, OECD 2020c ja Statistiska Centralbyrån 2020)

Saksa

Tuloverotus ollut pitkään vakaata.

Saksan kokonaisveroaste on eurooppalaista keskitasoa. Verotuotoista lähes 40 prosenttia muodostavat palkkasidonnaiset veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut. Välilliset, kulutuksesta kerättävät, verot ovat sen sijaan EU:n matalammasta päästä. Saksan veropolitiikka on ollut viime vuodet varsin muuttumatonta. Lähinnä perusvähennystä on hieman nostettu ja veroasteikkoihin on tehty inflaatio-tarkistuksia. Lisäksi sosiaalivakuutusmaksuissa on ollut jotain pieniä muutoksia. Palkansaajan veroprosentit ovatkin pysyneet jotakuinkin ennallaan.

Työtuloja verotetaan Saksassa liittovaltion progressiivisella funktiopohjaisella tuloveroasteikolla, jonka ylin marginaalivero on 45 prosenttia. Tuloveroihin lisätään solidaarisuusmaksu, joka on 5,5 prosenttia tuloveroista. Tätä Saksan yhdistymiseen perustuvaa maksua on tarkoitettu leikata vuoden 2021 alusta niin, että se poistuisi 90 prosentilta veronmaksajista.

Puolisoita verotetaan yhdessä, jos he eivät vaadi erillisverotusta. Suurin osa parisunnista hyötyy yhteisverotuksesta, jossa verot määrätään yhteistulojen puolituksen perusteella. Tuloveroasteikkoa sovelletaan 9 408 euron ylittävälle verotettaville tuloille vuonna 2020. Lapsiperheet saavat tukea joko lapsivähennyksen tai verotuksen kautta annettavan lapsilisän muodossa. Lapsivähennys on yhteensä 3 902 euroa lasta kohden vuonna 2020.

Koronaviruksen johdosta yksinhuoltajien 1 908 euron vähennys korotettiin 4 000 euroon vuosille 2020-2021.

Liittovaltion tuloveron lisäksi työtuloista peritään erilaisia lakisääteisiä sosiaaliturvamaksuja. Suurin osa maksuista on saman suuruiset työntekijöille ja työnantajille, kummallekin noin 20 prosenttia palkasta. Euromääräisen maksimimäärän jälkeen maksuja ei kuitenkaan enää peritä. Maksut ovat pääasiassa vähennyskelpoisia muussa verotuksessa.

(Bundesfinanzministerium 2020, European Commission 2020a ja 2020b, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, OECD 2020a ja OECD 2020c)

Suomi

Palkkaverotus kääntyi taas kiristyväksi pienituloisia lukuun ottamatta.

Suomessa veronkiristykset käänsivät kokonaisveroasteen nousuun finanssikriisin jälkeen. Vuonna 2016 veroaste oli 3,1 prosenttiyksikköä korkeampi vuoden 2010 pohjiin verrattuna. Vuonna 2017 veroaste aleni ensimmäistä kertaa vuoden 2010 jälkeen. Kokonaisveroasteen ennakoidaan laskevan vielä tänä vuonna neljättä

vuotta peräkkäin. Tuloverot ja kulutusverot tuovat kumpainenkin karkeasti noin kolmanneksen verotuotoista ja pakolliset sosiaalivakuutusmaksut hieman alle 30 prosenttia. Suomessa verotus painottuu välittömään verotukseen EU-keskiarvoon verrattuna.

Palkansaajien tuloverotusta kevennettiin vähitellen vuodesta 1996 lähtien sosiaalivakuutusmaksuja ja valtion tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja alentamalla sekä kunnallisveron ansiotulovähennystä korottamalla ja laajentamalla sitä uusille tulotasolle. Vuonna 2006 otettiin käyttöön kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen rinnalle valtion verotuksessa tehtävä ansiotulovähennys, joka korvattiin uudella työtulovähennyksellä vuonna 2009.

Pitkä, asteittaisten tuloverokevennysten ajanjakso päättyi vuoteen 2009, jolloin palkansaajien tuloverot kevenivät vielä tulotasosta riippuen vajaalla prosenttiyksiköllä. Sen jälkeen palkansaajien tuloverotus pysyi Suomessa vuoteen 2012 saakka suurin piirtein ennallaan.

Vuonna 2013 tuloverotus kiristyi, kun ansiotuloverotukseen aikaisempina vuosina tehdyistä inflaatio-/ansiotasotarkistuksista luovuttiin. Suurituloisempien verotusta kiristi myös 100 000 euron ylittävälle verotettaville tuloille luotu uusi tuloluokka. Tämä solidaarisuusveroksi kutsuttu veronkorotus oli kaksi prosenttia tulo-ajan ylittävistä tuloista. Vuoden 2013 alussa televisiolupamaksun korvannut yleisradiovero kiristi myös tuloverotusta.

Vuosina 2014 ja 2015 tuloverotus kiristyi kunnallisveroprosenttien ja palkansajamaksujen noususta johtuen. Lisäksi vuonna 2015 suurempituloisempien verotusta kiristi solidaarisuusverotuksen alarajan lasku 100 000 euron verotettavista tuloista 90 000 euron tuloille sekä ylimpien tuloluokkien jättäminen ansiotasoinflaatiotarkistuksien ulkopuolelle. Tuloverotuksessa tapahtui myös merkittävä periaatteellinen muutos, kun käyttöön otettiin uusi lapsivähennys vuosille 2015–2017. Perheasema ei ollut pitkään aikaan vaikuttanut lähtökohtaisesti tuloverotukseen.

Vuonna 2016 pieni- ja keskituloisten palkkaverotukseen kohdistettiin kevennys työtulovähennystä korottamalla. Verotusta kiristi samalla kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun 0,5 prosenttiyksikön nousu. Suurituloisempien verotusta sen sijaan kiristettiin alentamalla ”solidaarisuusveron”, eli valtion tuloveroasteikon korkeimman prosentin, alarajaa 90 000 eurosta 72 300 euroon vuosien 2016–2017 ajaksi. Sittemmin väliaikaista kiristystä on jatkettu, viimeksi nykyisen hallituksen ohjelmassa koko alkaneen vaalikauden loppuun, eli vuoteen 2023 saakka.

Vuodelle 2017 hallitus toteutti työmarkkinajärjestöjen neuvotteleman kilpailukykysojimuksen tukemiseksi merkittävän tuloverokevennyksen. Vaikka jotkin palkansaajan sosiaalivakuutusmaksut nousivat, kokonaisuudessaan palkansaajan veroprosentti aleni noin 0,6 prosenttiyksiköllä. Verotus keveni kaikilla palkkatasoilla ensimmäistä kertaa sitten vuoden 2009. Työn verotusta mittaava palkkaverokiila

aleni vielä palkkaverotuksen kevennystä enemmän, reilun prosenttiyksikön verran kilpailukyky sopimukseen liittyvien työnantajamaksujen kevennysten johdosta.

Vuonna 2018 työn verotus keveni entisestään, koska kilpailukyky sopimukseen perustuvat työnantajamaksujen kevennykset jatkuivat. Sen sijaan palkkaverotus pysyi jotakuinkin ennallaan, kun hallituksen tuloverotuksen kevennykset kompensoivat karkeasti työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksujen korotukset.

Vuonna 2019 palkkaverotus pysyi suunnilleen ennallaan, kun palkansaajan työeläkevakuutusmaksu nousi saman verran kuin työttömyysvakuutusmaksu aleni. Kaikkein pienituloisimpien tuloveroja maksavien verotus hieman keveni, kun hallitus toteutti ansiotulojen verotukseen 130 miljoonan euron kevennyksen korottamalla perusvähennystä, työtulovähennystä sekä eläketulovähennyksiä. Palkkaverokiila jatkoi kevenemistään työnantajamaksujen yhä alentuessa.

Vuonna 2020 palkkaverotus kääntyi keski- ja suurituloisilla kiristäväksi kilpailukyky sopimuksesta juontavien palkansaajan sosiaalivakuutusmaksujen muutosten myötä. Pienituloisimpien palkkaverotus pysyi sen sijaan jotakuinkin ennallaan, kun maksukorotusten vaikutusta kompensoi pienituloisten ansiotuloverotuksen 200 miljoonan euron kevennys. Keski- ja hyvätuloisilla veroprosentti kiristyi kokonaisuudessaan 0,2-0,4 prosenttiyksiköllä. Koronaviruksen johdosta työnantajien eläkevakuutusmaksua päätettiin alentaa 2,6 prosenttiyksiköllä 1.5.-31.12.2020 maksettavien palkkojen osalta, mikä käänsi työnantajamaksujen kokonaistason laskuun. Väliaikaisen alennus kompensoidaan korottamalla työnantajan eläkevakuutusmaksua vuosille 2022-2025.

(European Commission 2020a, Tilastokeskus 2020b)

Sveitsi

Tuloverot pysyivät Sveitsissä ennallaan.

EU-maihin verrattuna Sveitsin kokonaisveroaste on varsin matala, 28,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2019. Verotus on painottunut vahvasti välittömien verojen suuntaan, ja henkilöiden maksamat tuloverot bruttokansantuotteeseen suhteutettuna ovat suunnilleen OECD:n keskitasoa.

Tuloveroprosenteista ja verovähennyksistä säädetään Sveitsissä kolmella tasolla: liittovaltiotasolla, 26 kantonissa ja noin 2 200 kunnassa. Liittovaltion ohella kantonit voivat määrätä omia verolakejaan. Lisäksi kunnat määräävät omat tuloveronsa liittovaltion ja kantonien verojen päälle lisämaksun muodossa. Alueet keräävätkin valtaosan välittömistä veroista, kun taas liittovaltion verotuotot kertyvät pääosin välillisistä veroista. Lukuisten eri osapuolten vuoksi Sveitsin tuloverojärjestelmä on varsin omalaatuinen ja vaikeasti vertailtava. Niin kantonit kuin kun-

natkin harrastavat keskenään vilkasta verokilpailua, mikä on Sveitsissä laajalti hyväksyttyä¹³.

Palkasta maksettavat veroprocentit vaikuttavat muihin maihin nähden ensi silmäyksellä varsin matalilta. Yksi syy on se, että keskimääräinen palkkataso on Sveitsissä selvästi korkeampi kuin Suomessa¹⁴ ja selvityksen muissa vertailumaisissa. Jos vertailtaisiin todellisten maittaisten keskipalkkojen verotusta Suomessa ja Sveitsissä, Sveitsin verotus ei enää olisikaan yhtä keveää. Lisäksi Sveitsissä maksetaan palkasta tuloverojen ohella huomattavia ei-lakisääteisiä työeläke- ja sairausvakuutusmaksuja. Nämä vakuutusmaksut maksetaan yksityisille vakuutuslaitoksille, joten niitä ei ole huomioitu tässä selvityksessä.

Liittovaltion ansiotuloverotaulukon prosentit ovat 0,77 ja 13,2 välillä yksittäisille palkansaajille. Jos tulot ylittävät veroasteikon ylimmän rajan, koko tuloon sovelletaan kuitenkin 11,5 prosentin verokantaa. Kantonien ja kuntien verotus pohjautuu perusveroasteikkoon, johon soveltamalla kunkin kantonin ja kunnan omaa kerrointa saadaan selville lopullinen tuloveron määrä. Zürichin perusveroasteikko alkaa 2 prosentista päättyen 13 prosenttiin. Tuloveroasteikkoon sovellettava kantonin kerroin on Zürichissä 1,0 ja kunnallisen lisämaksun kerroin on 1,19. Tyypillisesti kantonien ja kuntien verotaso on noin kaksi kertaa liittovaltion verotaso. Neljällä seurakunnalla on oikeus kerätä veroja, mutta kirkollisvero ei ole pakollinen vero.

Liittovaltion tuloveroperusteet ovat olleet muuttumattomat jo pidemmän aikaa. Kuluvana vuonna liittovaltion tuloveroasteikon tuloarajoihin ei tehty edes inflaatiotarkistuksia. Verovähennysten suhteellinen merkitys Sveitsin verojärjestelmässä on pieni. Tyypillisiä vähennyksiä ovat tulonhankkimisvähennys, puoliso- ja lapsivähennys sekä vähennykset maksettujen sosiaaliturvamaksujen perusteella. Myös vähennykset vaihtelevat alueittain huomattavasti. Sveitsissä verotetaan myös asuntotuloa.

Puolisoiden tulot verotetaan Sveitsissä yhteisverotuksella. Vuoden 2008 alusta pienempituloisen puolison kannustimia osallistua työelämään parannettiin myöntämällä vähennys pienten tulojen perusteella sekä luomalla kahden tulonsaajan perheille puolison ansiotulovähennys.

(International Bureau of Fiscal Documentation 2209a ja 2020b, OECD 2020a ja 2020c, [www. swissinfo.ch](http://www.swissinfo.ch) 2015)

¹³ Sveitsin tuloverojärjestelmän erikoisuus on mahdollisuus kiinteään verotuksen (*pauschalbesteuerung, lump-sum assesment*), jossa tietyillä edellytyksillä maassa asuvat varakkaat ulkomaalaiset maksavat vuosittain veroa veroviranomaisten kanssa neuvotellun kiinteän määrän. Maksun suuruus pyritään määrittämään verovelvollisen elantokustannusten perusteella, ja veropohjaksi saatetaan asettaa esimerkiksi verovelvollisen kiinteistön arvo. Maksettavan kiinteän veron minimitasoa kartoittava laki tuli voimaan vuonna 2016. Taloudellinen kriisi on lisännyt kritiikkiä varakkaiden ulkomaalaisten kiinteää verotusmahdollisuutta vastaan ja 30.11.2014 Sveitsissä äänestettiin veromenetelmän poistosta. Äänestäjät kuitenkin hylkäsivät poistoehdotuksen.

¹⁴ Keskimääräinen palkka Sveitsissä on tässä vertailussa käytettyä toiseksi ylintä (69 200 €/v) tulotasoa selvästi korkeampi.

Tanska

Pientä viilausta tuloverotukseen.

Tanskan kokonaisveroaste oli OECD-maiden korkein vuonna 2019. Verotulot kerätään lähes yksinomaan tuloveroilla sekä kulutuksen verottamisella¹⁵, sillä sosiaaliturvamaksuilla on verojärjestelmässä lähes olematon rooli. Ympäristöverot taas ovat Euroopan kireimmästä päästä. Tanskan veropolitiikka on tähdännyt kuluvalle vuosikymmenellä työn verotuksen keventämiseen, mutta veroasteet eivät ole laskeneet dramaattisesti. Kuntien rooli tuloverotuksessa on merkittävä.

Tanskassa käynnistettiin vuonna 2010 suuri, koko vuosikymmenelle ulottuva verouudistus. Sen tarkoitus oli keventää tuloveroja ja kiristää kulutusveroja suunnan verotuksen painopistettä kohti kulutusta, ympäristöä sekä kansanterveyttä raskaita tuotteita. Verouudistusta rahoitettiin myös karsimalla erilaisia verovähennyksiä ja verovapauksia vuosina 2012–2019.

Vuonna 2012 päätettiin toisesta uudesta verouudistuksesta, joka toteutetaan vaiheittain kymmenen vuoden aikana. Työn verotusta kevennetään tuloveroasteikon ylintä rajaa nostamalla ja vähennyksiä kasvattamalla. Verokevennykset rahoitetaan vain osittain muita veroja nostamalla, esimerkiksi indeksoimalla eräitä valmisteveroja. Myöhemmin päätettiin myös yritysveroprosentin laskemisesta 25 prosentista (2013) 22 prosenttiin vuoden 2016 alusta.

Osasta verosuunnitelmistaan, kun vihreän energiatuotannon rahoittamiseen tarkoitettua energiaveroa päätettiin leikata portaittain vuosina 2017–2022. Vastaavat verotuotot haettiin tuloveroasteikon perusprosenttia maltillisesti kiristämällä. Vuonna 2020 hallitus linjasi uudesta vihreästä verouudistuksesta, jonka tavoitteena on hiilidioksidipäästöjen leikkaus 70 prosentilla vuosikymmenen aikana. Ensimmäisessä vaiheessa energiatuotannon nykyisiä päästöperusteisia veroja korotetaan.

Palkkatuloista myönnetään automaattisesti perusvähennys, ansiotulovähennys sekä eräitä työhön liittyviä yleisiä vähennyksiä. Vähennysten kasvattaminen jatkui vuonna 2020, kun ansiotulovähennys nostettiin 10,1 prosentista 10,5 prosenttiin palkasta ja maksimimäärää 37 200 kruunusta 39 400 kruunuun. Yksinhuoltajilla vähennys 22 900 kruunua korkeampi. Lisäksi toinen, vuonna 2018 lanseerattu työtulovähennys nostettiin 4,5 prosenttiin 195 800 kruunun ylittäviltä tuloilta, ja maksimimäärä 2 600 kruunuun. Vähennysten nostosta on sovittu aina vuoteen 2022 asti. Vuonna 2019 vähennysten kasvattamisen vastapainona valtion tuloveroasteikon alempi veroprosentti nousi 11,15 prosentista 12,16 prosenttiin, mutta vuoden 2020 alusta se laskettiin 12,11 prosenttiin. Palkkatuloihin sovellettava ylempi prosentti on 15, ja se kohdistuu 531 000 kruunun ylittäviin tuloihin.

¹⁵ Henkilöiden tuloverot kerryttävät yli puolet maan kaikista verotuotoista.

Tuloveroasteikon lisäksi valtiolle maksetaan tuloverotuksessa vähennyskelpoista ”työmarkkinamaksua” (Arbejdsmarkedsbidrag), joka on kahdeksan prosenttia bruttopalkasta. Näiden verojen lisäksi palkkatuloista peritään kunnallisveroa. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on noin 25. Yhden prosentin terveystakuu poistui vuoden 2019 alusta. Kirkollisveroa, keskimäärin 0,87 prosenttia, maksavat vain kirkkoon kuuluvat jäsenet. Palkkaverotukseen on asetettu 52,06 prosentin verokatto, jota suuremmaksi marginaalivero ei voi nousta (verokatto ei sisällä kirkollisveroa eikä ”työmarkkinamaksua”).

(European Commission 2020a, OECD 2020a ja 2020c, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b)

Viro

Ei isompia muutoksia tuloverotukseen pariin vuoteen

Viron veroaste on korkeampi kuin muiden Baltian maiden, mutta selvästi matalampi kuin EU-maissa keskimäärin. Kulutusverojen ja lähinnä työnantajilta kerättävien sosiaaliturvamaksujen merkitys veroasteessa on suuri.

Viro laski vuoden 2015 alusta tuloista perittävän tasaveron 21 prosentista 20 prosenttiin. Muutos koski sekä henkilöiden että yhtiöiden maksamaa veroa. Vielä vuonna 2004 veroprosentti oli 26, mutta sen jälkeen prosenttia kevennettiin vuosittain yhdellä prosenttiyksiköllä aina 21 prosenttiin asti. Vuonna 2009 kansainvälinen finanssikriisi pienensi verokertymiä ja kasvatti julkisia menoja, minkä vuoksi Viro luopui suunnitelmistaan keventää tulovero asteittain 18 prosenttiin.

Viron tuloverotus ei ole puhdas tasaverojärjestelmä, sillä verovelvollisen kokonaistuloon kohdistuu henkilökohtainen perusvähennys. Vuonna 2018 vähennys korotettiin 2 160 eurosta 6 000 euroon ja siitä tehtiin tuloriippuvainen. Kun aiemmin vähennyksen sai jokainen palkansaaja, nyt se alkaa pienentyä vuositulojen ylittäessä 14 400 euroa. Vähennys leikkaantuu kokonaan pois 25 200 euron tuloilla. Muutos kevensi huomattavasti monien pienituloisten verotusta, mutta kiristi suurituloisempien.

Vuodesta 2018 eteenpäin puolisoita on verotettu erikseen. Puolisoista toinen on kuitenkin oikeutettu 2 160 euron lisävähennykseen, kunhan puolisoitten yhteensummat tulot eivät ylitä 50 400 euroa. Perheellisistä toinen vanhemmista on oikeutettu korotettuun perusvähennykseen. Lapsikohtainen korotus on 1 848 euroa toisesta perheen alle 18-vuotiaasta lapsesta. Vuoden 2020 alusta summaa korotettiin 3 048 euroon kolmannesta lapsesta eteenpäin.

Ainoa palkansaajilta perittävä sosiaalivakuutusmaksu¹⁶, työttömyysvakuutusmaksu on 1,6 prosenttia. Työnantajien työttömyysvakuutusmaksu on 0,8 prosenttia. Työnantajat maksavat työntekijöiden palkkasummasta myös 33 prosentin sosiaaliveroa.

(European Commission 2020a, International Bureau of Fiscal Documentation 2020a ja 2020b, Riigi Teataja 2020, OECD 2020c)

3.2 Verotus Euroopan ulkopuolisissa maissa

Australia

Tuloverokevennyksiä aikaistettiin koronaviruksen takia.

Australia on kevyen verotuksen maa. Monet sosiaaliturvaan liittyvät ja useissa vertailumaissa julkisen sektorin harteilla olevat tehtävät kuuluvat Australiassa yksityiselle sektorille. Veroasteesta suurin osa kerätään yksityisten henkilöiden sekä yritysten tuloveroilla. Verovuosi vaihtuu poikkeuksellisesti heinäkuun alussa.

Pitkittynyt kansainvälinen talouskriisi toi haasteita myös Australian julkiseen talouteen. Hallituksen finanssipolitiikan tavoitteena on ollut palauttaa budjetin ylijäämä pidemmällä aikavälillä. Valmisteveroja on korotettu ja henkilöverotuksen puolella vuonna 2014 otettiin käyttöön väliaikainen kahden prosentin ”budjetinpaikkausmaksu” yli 180 000 Australian dollarin vuosituloille kolmeksi vuodeksi. Vuonna 2017 maksun poistuminen kevensi suurituloisimpien verotusta.

Vuonna 2018 hallitus aloitti seitsemän vuotta kestävänsä tuloverouudistuksen, jonka tarkoituksena on keventää verotaakkaa. Pääasiassa muutokset oli tarkoitus toteuttaa kolmessa vaiheessa vuosina 2018, 2022 ja 2024. Koronaviruksen takia Australian hallitus aikaisti osan veronkevennyksiä kuitenkin jo verovuodelle 2020-2021 elvyttääkseen taloutta.

Ensimmäisessä vaiheessa vuoden 2018 heinäkuussa alkaneella verovuodelta kevennettiin pieni ja keskituloisten veroja uudella verohyvityksellä sekä nostamalla valtion neliportaisen tuloveroasteikon toiseksi ylintä alarajaa. Vuoden 2019/20 budjetin yhteydessä päätettiin verohyvityksen korottamisesta taannehtivasti koskien myös verovuotta 2018/19. Hyvityksen maksimimäärä nousi 520 Australian dollarista 1 080 dollariin.

Jo ennestään pienituloiset ovat olleet oikeutettuja 445 dollarin hyvitykseen. Vuonna 2020 alkavalle verovuodelle hyvitys korotettiin 700 dollariin. Samalla

¹⁶ Vuoden 1983 jälkeen syntyneiden on maksettava palkastaan myös pakollista kahden prosentin maksua henkilökohtaiselle eläketilille. Eläkemaksujen periminen on kuitenkin keskeytetty koronavirukseen liittyvänä poikkeustoimena.

myös tuloveroasteikon rajoja nostettiin huomattavasti. Veroasteikkoa ollaan yhä keventämässä entisestään vuonna 2024.

Verotettavista tuloista maksetaan liittovaltion veron lisäksi kahden prosentin Medicare-maksua, jolla rahoitetaan perusterveydenhuoltoa. Sellaisilla suurituloisilla, joilla ei ole riittävää terveysturvakuutusta, Medicare-maksua korotetaan tulotasosta riippuen 1-1,5 prosenttiyksiköllä. Pienituloiset voivat saada Medicare-maksusta alennusta. Muita sosiaaliturvamaksuja tai paikallisia tuloveroja Australiassa ei peritä¹⁷. Osavaltiot perivät palkkasummasta kuitenkin veroa hieman eri perustein. Esimerkiksi väestöluvultaan suurimmassa osavaltiossa New South Walesissä, maksu on 5,45 prosenttia miljoonan dollarin ylittävältä palkkasummalta.

(Australian Government 2020, Commonwealth of Australia 2018 ja 2020, IBFD 2020b, NSW Government 2020, OECD 2020a ja 2020c)

Kanada

Veronkevennyksiä keskiluokalle aiempina vuosina.

Kanadan kokonaisveroaste on OECD-maiden keskiarvon tuntumassa. Valtaosa verotuotoista kerätään tulo- ja kulutusveroilla, kun taas sosiaaliturvamaksuilla on verojärjestelmässä pienempi rooli.

Kanadan tuloverot vaihtelevat asuinpaikan mukaan, koska liittovaltion ohella kaikilla provinseilla ja maakunnilla on oikeus kerätä tuloveroja. Verojärjestelmä sisältää lukuisia verovähennyksiä. Tosin vuoden 2016 alusta niitä karsittiin jonkin verran. Esimerkiksi lapsihyvitys poistettiin, kun se ja muita perheellisiin kohdistettuja etuuksia korvattiin uudella verottomalla lapsilisällä (child benefit).

Vuosina 2016-2019 Kanadan hallituksen talouspolitiikan teemana on ollut keskiluokan aseman vahvistaminen. Tämä on näkynyt verotuksessa siten, että vuodelle 2016 liittovaltion tuloveroasteikon toiseksi alinta veroprosenttia laskettiin 22 prosentista 20,5 prosenttiin. Samalla asteikkoon lisättiin uusi ylin tuloluokka 200 000 dollarin ylittävälle tuloille. Veroasteikon ylin marginaalivero nousi 29 prosentista 33 prosenttiin.

Tulonhankkimisvähennystä muistuttavan työllisyshyvityksen ohella Kanadassa on vuodesta 2007 alkaen ollut pienituloisille suunnattu ansiotulohyvitys (vuoteen 2018 saakka *working income tax benefit*). Hyvitystä laajennettiin merkittävästi vuodelle 2019 ja sen nimi muutettiin (nykyisin Canada Workers Benefit). Hyvityksen myötä pienipalkkaisen verot voivat olla negatiiviset. Tyypillisten verovä-

¹⁷ Osa eläkejärjestelmästä rahoitetaan työnantajilta perittävillä 9,5 %:n maksuilla (superannuation guarantee system). Maksua ei katsota kuitenkaan veroksi, sillä yksityisellä sektorilla on järjestelmässä liian suuri rooli.

hennysten lisäksi verojärjestelmässä on säästämiseen, kouluttautumiseen ja esimerkiksi vapaaehtoiseen palomiestoimintaan liittyviä verohyvityksiä.

Eläkevakuutusmaksut on jaettu puoliksi työntekijän ja työnantajan kesken. Vuonna 2020 kummankin maksu on 5,25 prosenttia. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on 1,58 prosenttia ja työnantajan 2,21 prosenttia. Sosiaalivakuutusmaksuilla on vuosittaiset maksimimäärät, jotka tulevat täyteen jo keskipalkkaisella.

(Canada Revenue Agency 2020, International Bureau of Fiscal Documentation 2020b, OECD 2020a ja 2020c)

Yhdysvallat

Trumpin vuoden 2018 mittavan verouudistuksen jälkeen ei erityisiä muutoksia.

Vertailun maista Yhdysvalloissa on toiseksi matalin kokonaisveroaste Irlannin jälkeen, 24,5 prosenttia suhteessa BKT:een vuonna 2019. Kokonaisveroaste on laskenut yli kaksi prosenttiyksikköä vuodesta 2017 Presidentti Trumpin verokevennyksen myötä. Kulutusverot ovat epäsuosittuja Yhdysvalloissa, ja ne tuottavatkin bruttokansantuotteeseen suhteutettuna vähiten OECD-maista. Omaisuuden verotus tuo verotuloista OECD:n keskiarvoon verrattuna taas huomattavan osuuden.

Yhdysvaltojen tuloverojärjestelmä onkin varsin sekava lukuisten verohyvitysten, yhteisverotusmahdollisuuden sekä liittovaltiotakenteen vuoksi. Sekavuutta lisää myös se, että osa veroperusteista on säädetty väliaikaisiksi, mutta niiden voimassaoloa on yleensä tapana jatkaa.

Vuonna 2001 alkanut väliaikainen veronkevennysohjelma säädettiin pysyväksi vuoden 2013 alusta alkaen palkansaajilla, joiden verotettavat tulot alittavat 400 000 dollaria. Perheellisillä palkansaajilla raja oli hieman korkeampi. Rajan ylittävistä tuloista oli vuoteen 2018 asti maksettava liittovaltiolle 39,6 prosentin vero aikaisemman 35 prosentin sijaan. Muissa tuloluokissa marginaaliveroprosentit pysyivät ennallaan. Liittovaltion tuloveroasteikon tuloajoja ja keskeisten verovähennysten määriä muutetaan Yhdysvalloissa vuosittain inflaation mukaan.

Presidentti Donald Trumpin hallinto toteutti mittavat verokevennykset vuoden 2018 alusta sekä yritysverotukseen että henkilöverotukseen. Liittovaltion veroasteikon kaikkia prosentteja alennettiin ja joitakin vähennyksiä korotettiin. Asteikon ylin 39,6 prosentin veroaste alennettiin 37 prosenttiin ja raja, jonka ylittäviltä tuloja se koskee, nousi vajaalla 100 000 dollarilla 500 000 dollariin yksinäisen henkilön osalta. Perusvähennys nostettiin yksinäisellä henkilöllä 6 350 dollarista 12 000 dollariin. Vuosina 2019 ja 2020 asteikkoon ja perusvähennykseen on tehty ainoastaan inflaatiotarkistuksia.

Vuonna 2018 lapsihyvitys tuplattiin 2 000 dollariin lasta kohden ja tuloraja, josta vähennys alenee, nostettiin 200 000 dollariin (pariskunnilla 400 000 dollariin). Samalla kuitenkin joitakin vähennyksiä poistettiin (mm. personal and dependent exemptions). Lisäksi osavaltioiden ja paikallistasojen verojen vähentämistä liittovaltion verotuksessa rajoitettiin 10 000 dollariin. Veronmaksaja voi valita vähentääkö hän perusvähennyksen vai käyttääkö sen sijaan muita erillisiä vähennyksiä, joihin kuulu mm. liittovaltion ja paikallistason tuloverojen sekä asuntolainan korkojen vähentäminen.

Trumpin verokevennykset ovat suurimmaksi osaksi väliaikaisia, kuten paikalliseen tapaan kuuluu. Ne poistuvat ilman uusimista viimeistään vuoden 2025 jälkeen. Kyse on kuitenkin mittavasta verotuksen kevennyksestä sen voimassaoloaikana. Käytettävissä olevat tulot kasvoivat veromuutoksista tehtyjen arvioiden mukaan prosentuaalisesti eniten hyvätuloisilla vuonna 2018. Vain viidellä prosentilla veronmaksajista verotuksen arvioidaan kiristyneen.

Yhdysvalloissa tuloverosta myönnetään muun muassa ansiotyön ja lasten perusteella verohyvityksiä, joiden myötä verot voivat olla negatiivisia pienimmillä palkkatasoilla. Lapsihyvityksen ohella keskeinen työtuloista myönnettävä verohyvitys on vuonna 1975 käyttöön otettu ja useaan kertaan laajennettu ansiotulovähennys (Earned Income Tax Credit). Ansiotulovähennys on pienituloisille työssäkäyville palkansaajille hakemuksesta myönnettävä verohyvitys, jonka määrään vaikuttaa tulojen ohella hakijan perhetilanne ja lasten lukumäärä. Vuonna 2020 perheettömän hyvityksen maksimimäärä on 538 dollaria, ja se poistuu kokonaan tulojen ylittäessä 15 820 dollaria. Yli kaksilapsisilla perheillä maksimimäärä on suurin, 6 660 dollaria, ja hyvitystä myönnetään tuolloin lähes 70 000 dollarin tuloille asti.

Osavaltioilla on myös laajat oikeudet verottaa palkkatuloja. Vain yhdeksän osavaltiota (esim. Alaska, Florida, Texas, Washington) 50:stä ei peri palkasta veroa. Lisäksi kaupungeilla ja piirikunnilla voi olla omia paikallisia tuloveroja.

Vuonna 2020 pakollinen työntekijän eläkemaksu on 6,2 prosenttia palkasta. Eläkemaksulle on kuitenkin säädetty 137 700 dollarin vuosittainen palkkakatto, minkä jälkeen sitä ei peritä. Työntekijät maksavat palkastaan myös 1,45 prosentin sairausvakuutusmaksua (medicare-maksu). Työnantajalle kohdistuu myös samat maksut yhtä suurina. Lisäksi työnantajat maksavat työttömyysvakuutusmaksua joka on kuusi prosenttia palkasta 7000 dollarin palkkaan asti. Maksusta saa kuitenkin verohyvityksen, minkä myötä efektiivinen prosentti on 0,6. Myös osavaltioilla on omia työttömyysvakuutusmaksuja.

(IRS 2020, Joint Committee on Taxation 2020, OECD 2020a ja 2020c, Tax Policy Center 2018)

4 TYÖN VEROTUS VUONNA 2020

Tässä luvussa vertaillaan palkansaajaan kohdistuvaa tuloverotusta selvityksen 18 maassa esimerkkilaskelmien avulla. Pääpaino on yksittäisen palkansaajan verotuksessa ja työn verokiilassa, mutta myös perheaseman vaikutusta tarkastellaan.

Aluksi verrataan palkansaajan maksamien verojen ja veronluonteisten sosiaalivakuutusmaksujen osuutta bruttotuloista, eli tuloveroprosentteja. Tämän jälkeen marginaaliveroja, eli tulonlisäyksestä aiheutuvaa veronlisäystä. Palkkaan kohdistuvien työnantajamaksujen merkitys otetaan myös huomioon, kun lopuksi vertaillaan koko palkkaverokiilan osuutta palkkakustannuksista. Kattavammin laskelmat löytyvät liitteistä 2-5.

4.1 Palkansaajan tuloveroprosentit

Suomessa tuloverotus perustuu henkilöiden erillisverotukseen. Monissa vertailumaissa perheasema vaikuttaa kuitenkin merkittävästi verotukseen, joko puolisoiden yhteisverotuksen tai perheille suunnattujen vähennysten muodossa. Siksi tarkastellaan erillään perheettömien ja perheellisten verotusta. Suomessakin vuosina 2015-2017 käytössä ollut lapsivähennys kevensi hieman lapsiperheiden verotusta tulotasosta riippuen.

Perheetön palkansaaja

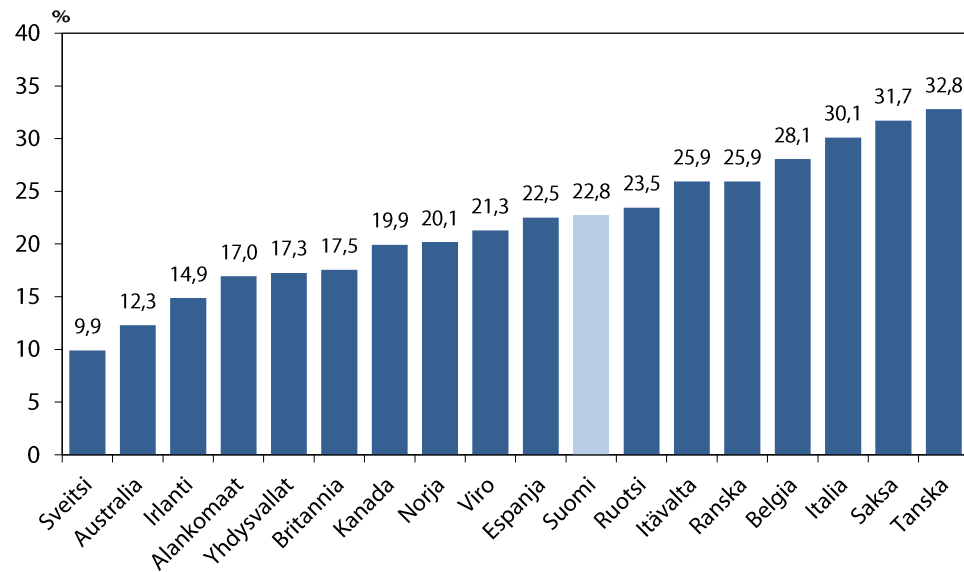
Suomi on vertailumaiden keskikastia pienipalkkaisen palkansaajan verottajana, kun tarkastellaan yksinäisen henkilön tuloveroprosentteja (ml. veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut). Mitä suurempia palkkatasoja tarkastellaan, sitä kireämpää verotus on vertailumaihin nähden.

Vertailun EU-maista Suomea kevyemmin pienipalkkaista verottavat Irlanti, Alankomaat, Viro ja Espanja (kuva 4.1). Ruotsissa veroprosentti on hieman korkeampi kuin Suomessa.

Palkkaverotus on suhteellisesti keveämpää erityisesti EU:n ulkopuolella. Verotusta vertailtaessa täytyy kuitenkin huomioida, että esimerkiksi Sveitsissä ja Norjassa tyypilliset palkkatasot ovat tässä käytettyä alinta esimerkkipalkkaa selvästi korkeampia. Virossa keskimääräinen palkkataso sen sijaan on alle 60 prosenttia pienimmästä esimerkkipalkasta.

Kireintä perheettömän pienipalkkaisen verotus on Tanskassa ja Saksassa, joissa veroprosentit nousevat jo Suomen keskipalkkaisen veroprosenttia suuremmiksi.

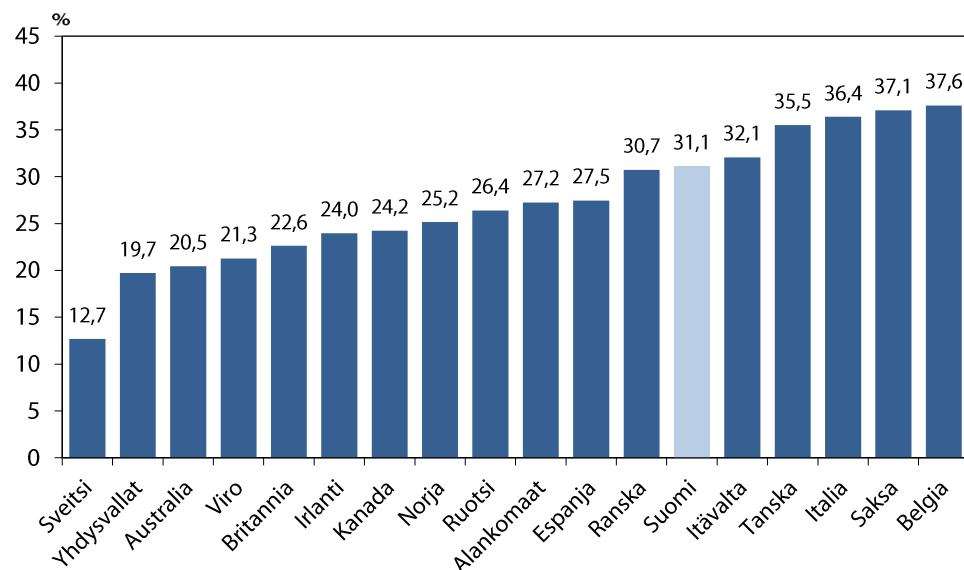
Kuva 4.1 Tuloveroprosentit vertailumaissa 2020, kun vuosipalkka on 29 200 euroa, perheetön palkansaaja

Suomalaisittain keskipalkkaisen tulonsaajan osalta Suomen asema muihin vertailumaihin nähden heikkenee, sillä Suomen verotus kiristyy monia muita maita nopeammin. Suomi on kuudenneksi kirein verottaja keskituloisen palkkatason osalta (kuva 4.2), kun selvityksen pienipalkkaisimman kohdalla Suomi on kahdeksanneksi kirein (kuva 4.1).

Viron verojärjestelmä tuottaa suomalaisella keskipalkalla jo vertailun EU-maiden matalimman veroasteen. Alankomaissa veroprogressio taas nostaa tuloveroprosenttia kaikkein eniten 29 200 euron tuloilta 45 000 euron tuloille. Myös Belgiassa veroprosentti nousee Suomea enemmän, vertailumaiden kireimmäksi.

Kuva 4.2 Keskipalkkaisen, vuosipalkka 45 000 euroa, perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit vertailumaissa vuonna 2020

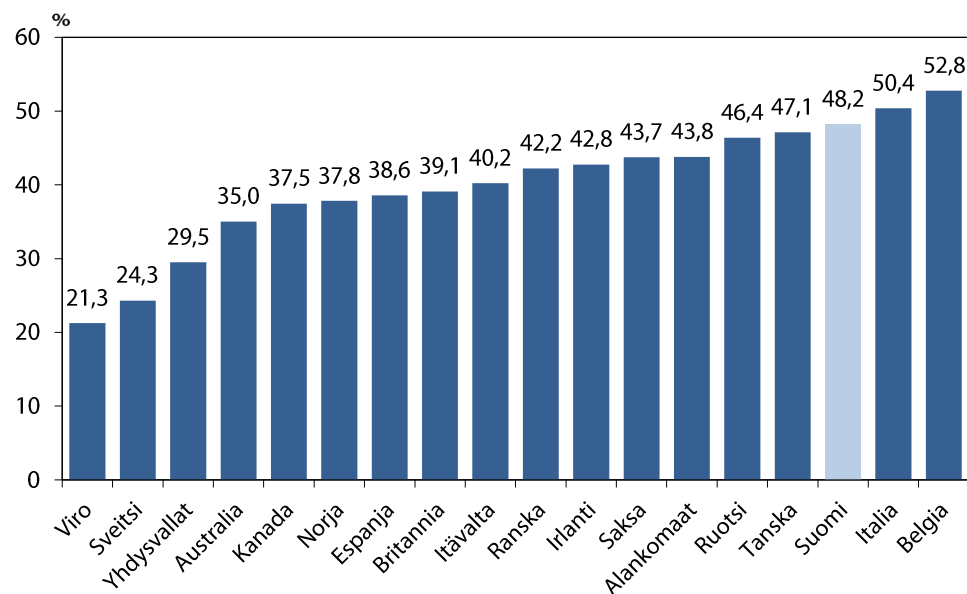

Ruotsissa progressio kiristyy vasta korkeammilla tuloilla, ja niinpä suomalaista keskipalkkaa verotetaan Ruotsissa 4,7 prosenttiyksikköä keveämmin kuin Suomessa. 45 000 euron vuosituloilla veroero merkitsee yli 2 000 euroa vuodessa. Vielä 29 200 euron tuloilla veroprosentti on selvästi pienempi Suomessa kuin Ruotsissa. Veroprogessio iskee siis Suomessa selvästi kovemmin kuin Ruotsissa pienipalkkaisesta keskipalkkaiseen työhön siirtyessä.

Belgia, Saksa, Italia ja Tanska ovat pieni- ja keskipalkkaisten perheettömien palkansaajien verottajina omaa kireää luokkaansa, mutta ainoastaan Belgia ja Italia ovat Suomea ankarampia verottajia kaikilla vertailun tulotasolla.

Korkeimmalla tulotasolla Suomi on vertailumaiden kolmanneksi kirein verottaja (kuva 4.3) jättäen taakseen tänä vuonna myös Ruotsin, jossa suurituloisimpien verotusta kevennettiin reippaasti.

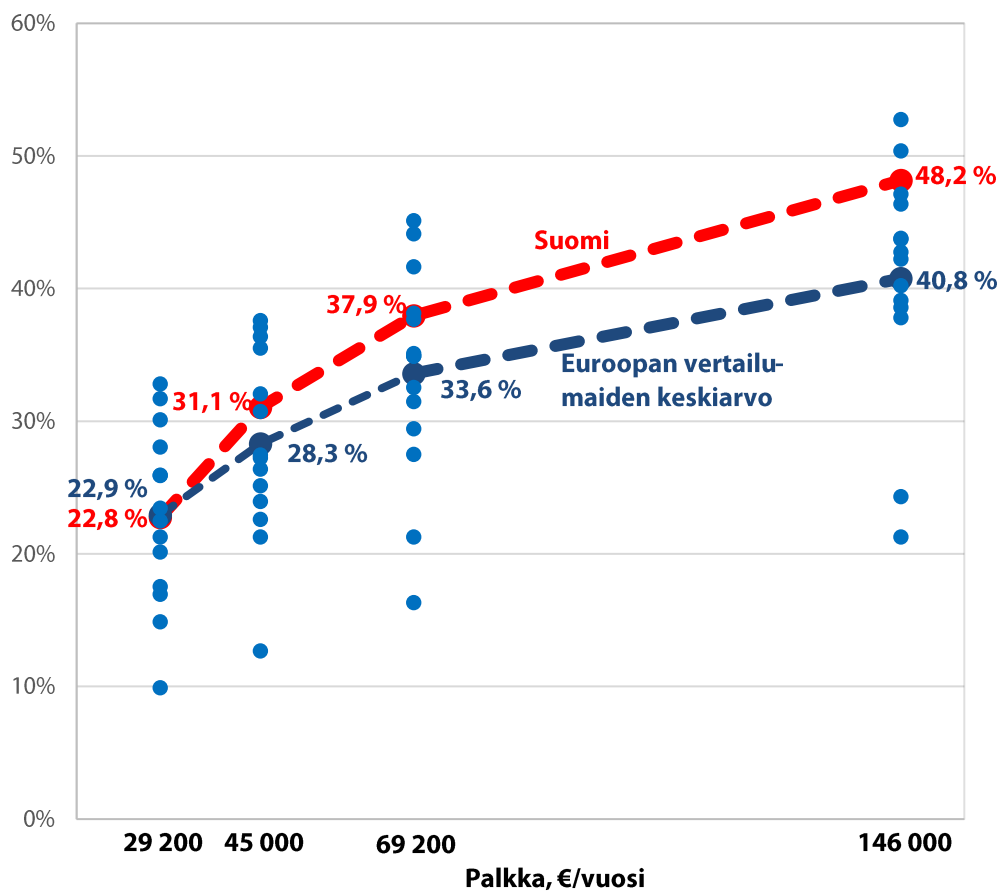
Kuva 4.3 Suurituloisen, vuosipalkka 146 000 euroa, perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit vertailumaissa vuonna 2020

Matalampien tulotasojen ankara verottaja Saksa muuttuu suurituloisimman palkkatason kohdalla löyhemmäksi verottajaksi, sillä työntekijän sosiaalivakuutusmaksuille asetetut kattosäännöt loiventavat progressiota. Myös Tanskassa veroprosentti jää alle suomalaisen korkeimman esimerkipalkan osalta. On hyvä kuitenkin muistaa, että Tanskassa yleinen palkkataso on korkeampi kuin Suomessa.

Pienipalkkaisen perheettömän palkansaajan veroprosentti on Suomessa suunnilleen muiden 14 Euroopan vertailumaan keskiarvon tasolla, mikä näkyy kuviosta 4.4. Suomi alittaa muiden selvityksen Pohjoismaiden keskiarvon (25,5 %), joka on korkeampi kuin kaikkien Euroopan vertailumaiden keskiarvo.

Kuva 4.4 Perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit Suomessa ja muissa Euroopan vertailumaissa palkkatasoittain vuonna 2020

Suomen asema suhteessa vertailumaiden nähden heikkenee tulojen kasvaessa. Suomalaisittain keskituloisella, 45 000 euron vuosipalkalla tuloverotus on 2,8 prosenttiyksikköä ja vertailun korkeimman esimerkkipalkan kohdalla yli seitsemän prosenttiyksikköä kireämpää kuin muissa Euroopan vertailumaissa keskimäärin.

Suomen tuloverotuksen progressiivisuus korostuu tuloveroprosenttien noustessa jyrkästi suuremmille tuloille siirryttäessä.

Perheellinen palkansaaja

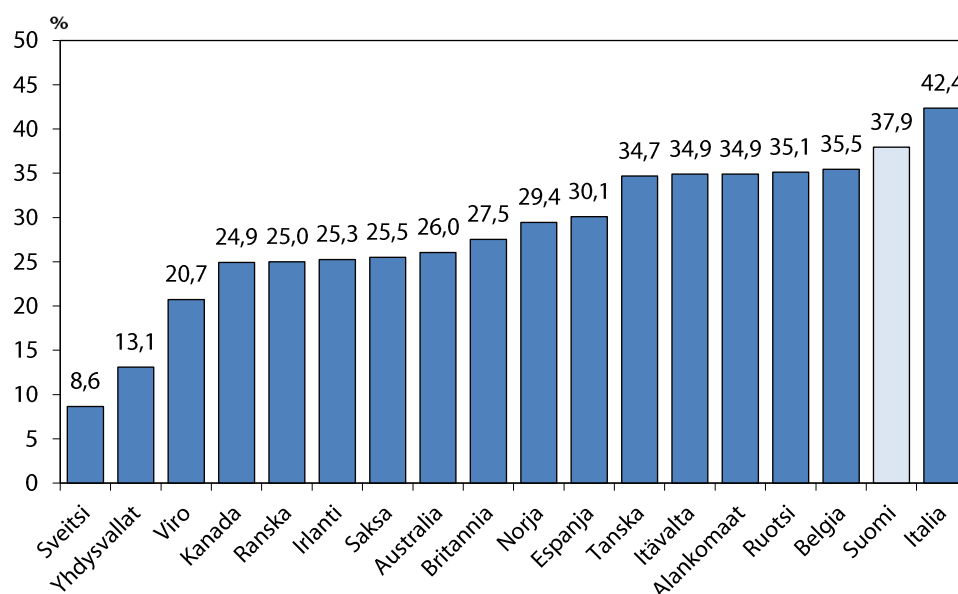
Kun tarkastellaan yksittäisten palkansaajien sijaan perheellisiä palkansaajia, tuloverotus muuttuu monessa maassa. Perhetilanteeseen liittyvät vähennykset (muun muassa lapsivähennys tai puoliso-vähennys) ja verotettavan tulon erilainen määrittely (erillisverotus vrt. yhteisverotus) lieventävät perheellisten palkansaajien verotusta suhteessa yksinäisiin palkansaajiin useassa maassa.

Suomessa, Ruotsissa ja Alankomaissa perhe ei vaikuta palkkaverotukseen lainkaan. Vaikka useimmissa maissa perheasemalla ja lapsilla on merkitystä verotukseen jollakin tasolla, vaikutus jää usein hyvin rajalliseksi.

Veroprosentit laskevat perheettömään palkansaajaan nähden erityisesti, kun perheessä on vain yksi palkansaaja ja toinen puoliso hoitaa lapsia kotona. Etenkin puhtaan yhteisverotuksen Saksassa veroprosentti muodostuu tällöin selvästi kevyemmäksi. Myös Yhdysvalloissa, Belgiassa ja Ranskassa veroprosentti tippuu selvästi, etenkin vertailun matalimmilla tulotasolla. Monissa erillisverotukseen perustuvissa maissa lapsimäärän perusteella saatavat vähennykset keventävät etenkin pieni- ja keskituloisien perheellisten veroprosentteja.

Kansainvälisissä vertailuissa Suomi on perheiden verottajana suhteellisesti ankarampi kuin yksinäisten palkansaajien verottajana. Suomi on keskimmaisilla tulotasolla toiseksi kirein verottaja, kun verrataan kahden huoltajan, mutta yhden tulonsaajan kaksilapsista perhettä (liite 2.1).

Kuva 4.5 Palkansaajan, vuosipalkka 69 200 euroa, tuloveroprosentit vertailumaissa 2020, kun perheessä yksi tulonsaaja, kaksi huoltajaa ja kaksi lasta

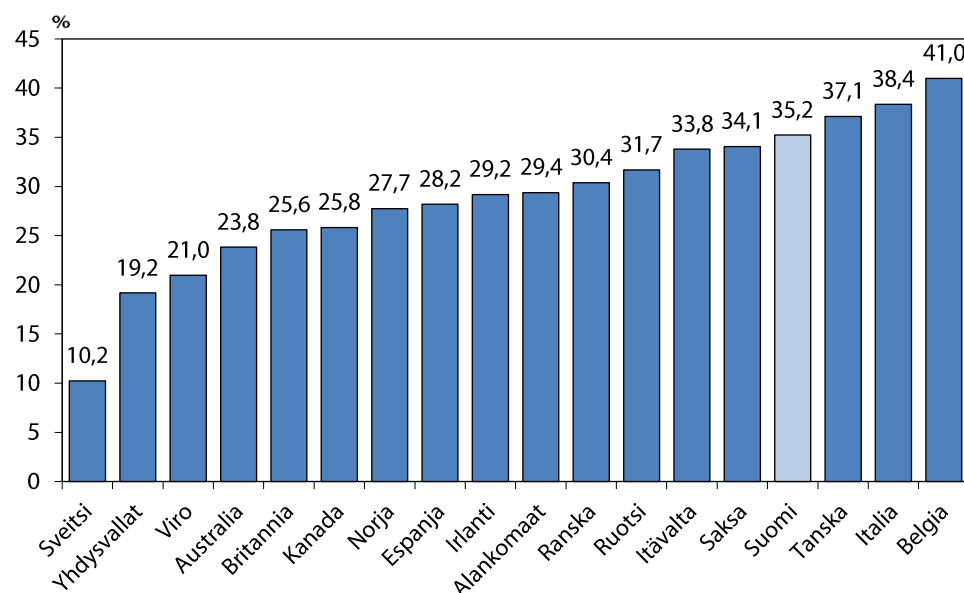

Perheetöntä palkansaajaa kireästi verottavissa Belgiassa ja Saksassa tuloverotus on perheellisellä 69 200 euron vuosituloilla kevyempää kuin Suomessa (kuva 4.5)¹⁸. Korkeimmalla tulotasolla Suomea kireämmin yhden tulonsaajan perheitä verottavat Italia ja Belgia.

¹⁸ Esimerkiksi perheettömän 69 200 euroa vuodessa ansaitsevan palkansaajan veroprosentti on Saksassa 41,7 prosenttia, kun yhden tulonsaajan kaksilapsinen perhe maksaa veroa 25,5 prosenttia. OECD:n Taxing Wages (2020a) -julkaisussa tarkempaa tietoa perheellisten veroista ja lapsilisistä.

Suomi on vertailumaista neljänneksi kirein verottaja, kun tarkastellaan kahden palkansaajan lapsiperhettä, jossa toinen puoliso on suomalaisittain keskipalkkainen ja toisen puolison tulot ovat joko 29 200 euroa tai 69 200 euroa vuodessa (kuva 4.6).

Kuva 4.6 Kahden tulonsaajan palkansaajaperheen tuloveroprosentit vertailumaissa 2020, vuosipalkat 45 000 ja 69 200 euroa, perheessä kaksi lasta

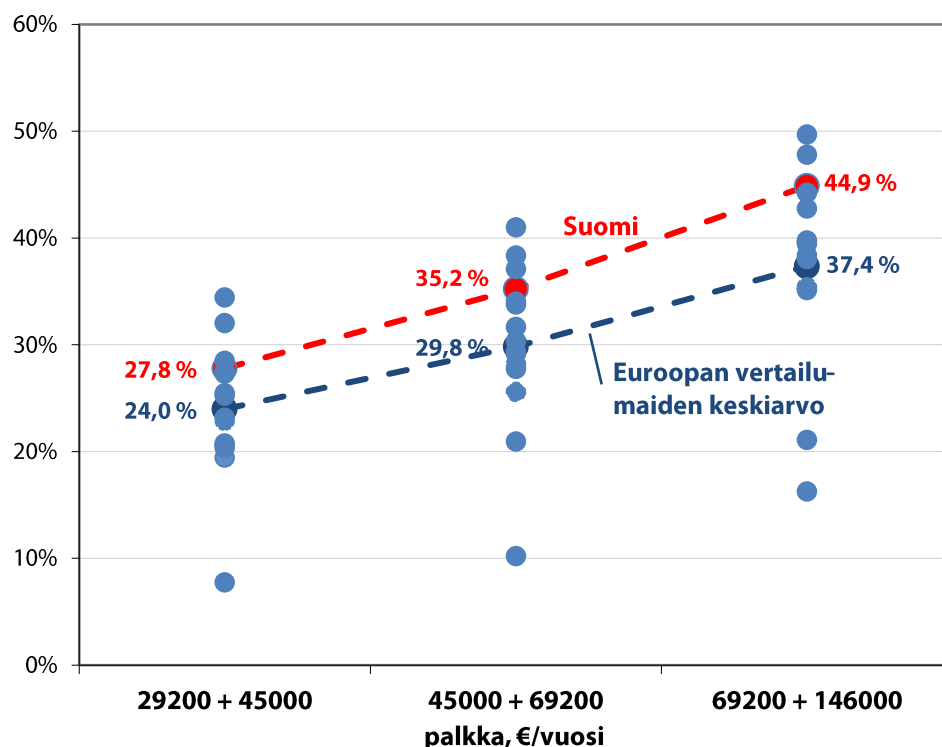
Puolisoiota verotetaan yhdessä esimerkiksi Sveitsissä ja Ranskassa. Saksassa, Yhdysvalloissa, Irlannissa ja Espanjassa puoliset voivat valita verotetaanko heitä yhdessä vai erikseen. Järjestelmän tarkemmat yksityiskohdat vaikuttavat kuitenkin siihen, kuinka suuri merkitys verojen kannalta perheasemalla on. Esimerkiksi Espanjassa yhteisverotus on edullisempi vain hyvin pienituloisille.

Suomen ohella puolisoitten erillisverotus on voimassa esimerkiksi Ruotsissa, Britanniaissa, Itävallassa, Italiassa, Tanskassa ja Alankomaissa sekä Virossa vuodesta 2017 lähtien.

Suomen tuloverotuksen kireys näkyy myös kuvassa 4.7, jossa esitetään kahden tulonsaajan kaksilapsisten perheiden keskimääräiset tuloveroasteet Suomessa ja muissa selvityksen eurooppalaisissa maissa kolmella tuloyhdistelmällä.

Suomalaisen palkansaajaperheen tuloveroprosentti ylittää Euroopan vertailumaiden keskiarvon kaikkien palkkayhdistelmien kohdalla. Alimmilla esimerkkituloilla pariskunta maksaa tuloveroja Suomessa 3,8 prosenttiyksikköä suuremmalla veroprosentilla kuin muissa Euroopan vertailumaissa keskimäärin.

Kuva 4.7 Kahden tulonsaajan palkansaajaperheen tuloveroprosentit Suomessa ja muissa Euroopan vertailumaissa palkkatasoinnain vuonna 2020, kaksi lasta

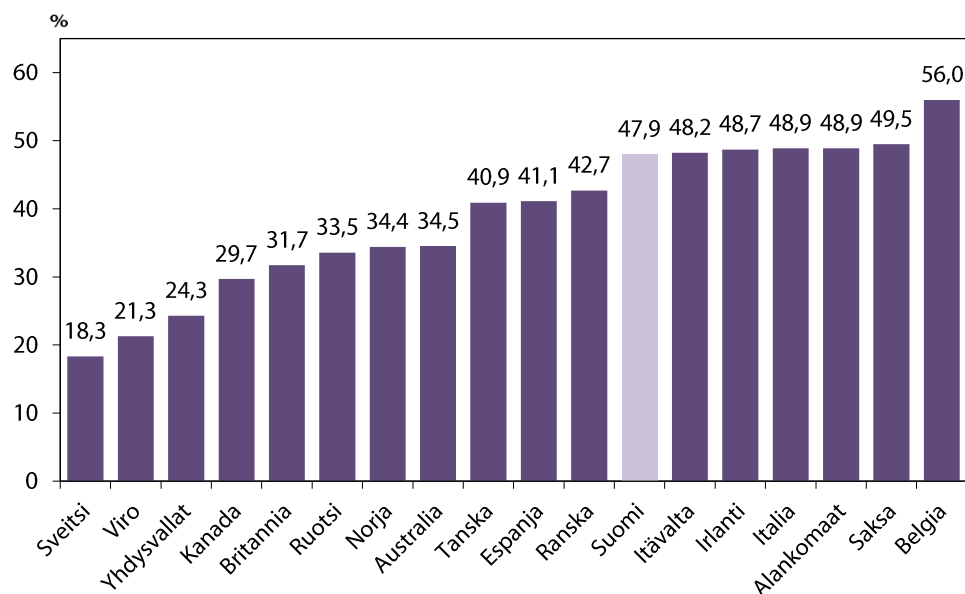
4.2 Palkansaajan marginaaliverot

Marginaaliveroprosentti kertoo tulojen kasvusta aiheutuvan verojen kasvun. Tulonlisäykseen kohdistuva marginaaliveroprosentti antaa kuvan esimerkiksi paremman koulutuksen tai lisätyön tekemisen tuoman palkkatason nousun vaikutuksesta veroihin ja käteen jäävään tuloon.

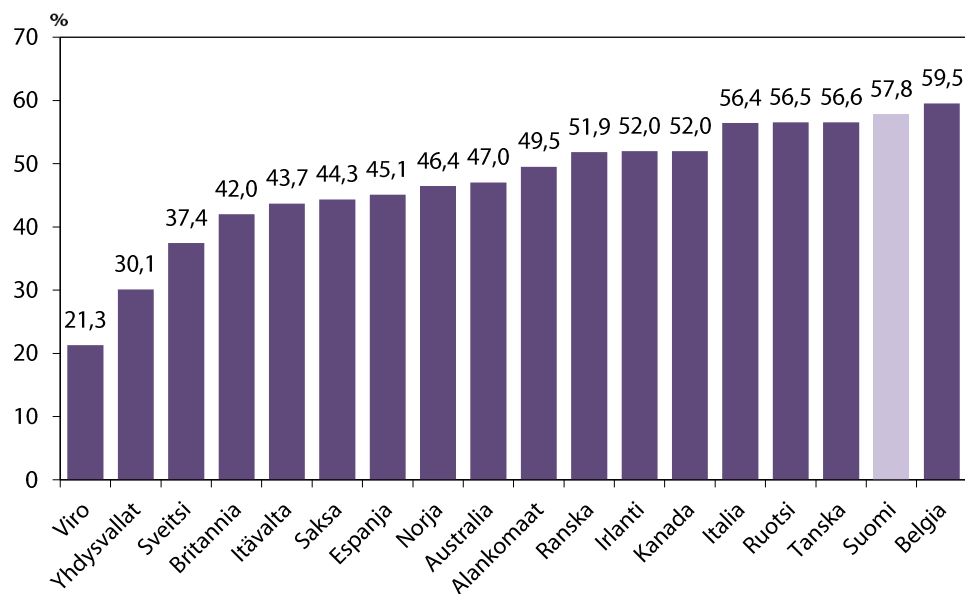
Kuvasta 4.8 näkyy, kuinka suuri marginaaliveroaste on suomalaisittain keskipalkkaisella vertailumaissa. Tulonlisäyksen verotus on kireintä Belgiassa, joissa tulonlisäyksestä yli puolet menee veroihin. Marginaalivero on kireä myös Alankomaissa, Italiassa, Saksassa, Irlannissa, Itävallassa ja Suomessa. Kaikissa vain hieman alle 50 prosenttia. Sen sijaan Ruotsissa ja Norjassa marginaalivero on tällä palkkatasolla selvästi matalampi kuin Suomessa, jossa keskipalkkaisen työmarkkina-aseman parantaminen ei ole siis yhtä kannattavaa verotuksellisesti.

Erittäin hyvätuloisen esimerkkipalkansaajan marginaaliveroaste on Suomessa 57,8 prosenttia (kuva 4.9). Suomea korkeampi marginaaliveroprosentti on tällä tulotasolla enää Belgiassa, sillä Ruotsissa valtion tuloveroasteikon ylempi marginaaliveroprosentti poistettiin selvitysvuoden alusta. Tämä kevensi ylimpiä marginaaliveroja viisi prosenttiyksikköä. Myös Alankomaissa ylintä marginaaliveroprosenttia kevennettiin, noin kahdella prosenttiyksiköllä.

Kuva 4.8 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroprosentit vertailumaissa 2020, vuosipalkka 45 000 euroa

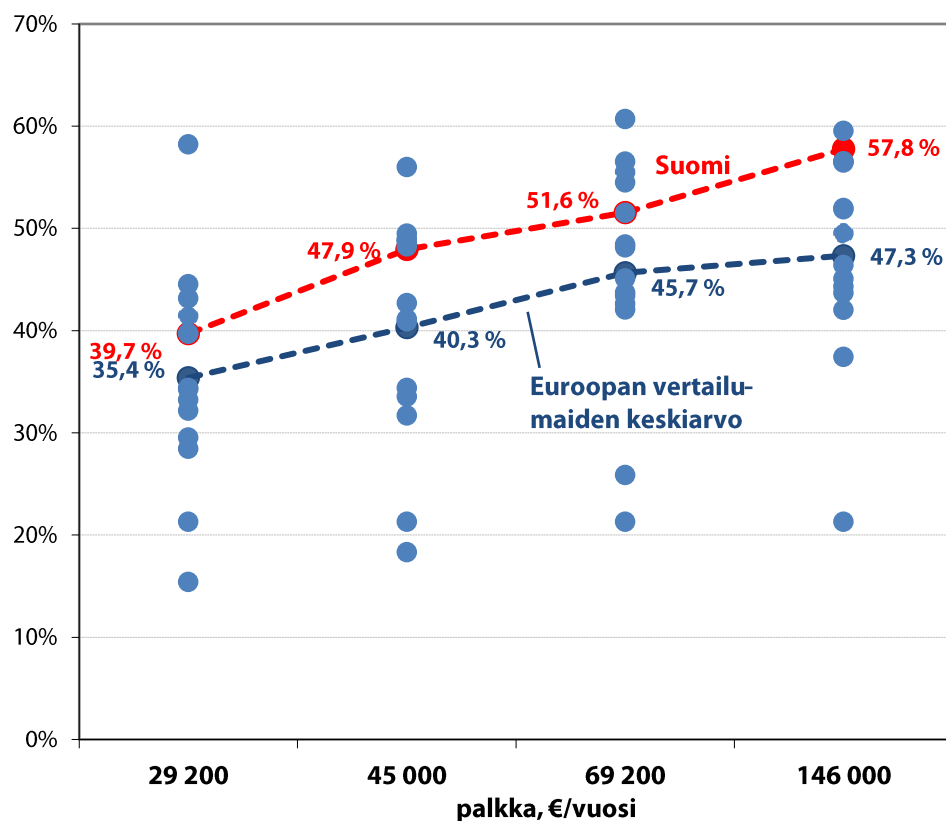
Kuva 4.9 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroprosentit vertailumaissa vuonna 2020, vuosipalkka 146 000 euroa

Ruotsissa ylin 56,5 prosentin marginaalivero johtuu osittain työtulovähennyksen poistumasta. Noin 1 700 000 kruunun (noin 155 000 euron) vuosituloilla marginaalivero tippuu 53,5 prosenttiin, kun vähennys on kokonaan poistunut. Suomessa sen sijaan korkein marginaaliveroprosentti osuu itse asiassa ylintä esimerkipalkkaa pienemmille tulotasolle verovähennysten pienentymisestä johtuen: noin 88 000 – 93 000 vuosituloilla marginaalivero on 60,6 prosenttia ja 94 000 – 128 000 vuosituloilla 59,6 prosenttia.

Kireät marginaaliveroasteet ovat ominainen piirre Suomen verojärjestelmässä jo matalilta tulotasoilta alkaen. Vuonna 2020 noin 20 000-30 000 euron palkkatuloilla marginaalivero on jo lähes 40 prosenttia. Marginaaliveroprosentti nousee 39,7 prosentista 46,1 prosenttiin noin 31 000 euron tulotasolla. Marginaaliveroprosentit ovat kuitenkin hyvin herkkiä tulotason valinnalle.

Kuva 4.10 Marginaaliveroprosentit Suomessa ja muissa Euroopan vertailumaissa palkkatasoittain vuonna 2020, perheetön palkansaaja

Suomalaisittain keskipalkkaisten eteenpäin pyrkimistä ja siitä seuraavia lisätuloja verotetaan kireästi. Keskipalkkaisten marginaaliveroprosentti on 7,6 prosenttiyksikköä korkeampi kuin muissa Euroopan vertailumaissa keskimäärin. Marginaaliveroprosentit ovat kuitenkin hyvin herkkiä tulotason valinnalle.

Myös vertailuun kuuluvien muiden Pohjoismaiden keskiarvo (36,3 %) alittaa Suomen marginaaliveroprosentin selvästi, kun kaikkien kolmen muun Pohjoismaan marginaaliveroprosentit ovat matalammat kuin Suomessa tällä tulotasolla.

Vertailun korkeimmalla esimerkipalkkatasolla suomalaisen palkansaajan marginaaliveroprosentti on yli kymmenen prosenttiyksikköä suurempi kuin Euroopan vertailumaissa keskimäärin. Myös Pohjoismaiden keskiarvo (53,2 %) alittaa reippaasti Suomen marginaaliveroasteen.

Palkansaajan lisätuloon kohdistuvat marginaaliveroasteet¹⁹ löytyvät tarkemmin liitteestä 3.

4.3 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut

Vuosien 2016-2019 välillä keskimääräiset työnantajamaksut alenivat Suomessa yhteensä lähes 3,5 prosenttiyksikköä, mikä on merkittävältä osin seurausta työmarkkinajärjestöjen neuvottelemasta kilpailukyky sopimuksesta. Vuonna 2020 työnantajamaksujen kokonaistaso pysyi alkuvuodesta jotakuinkin ennallaan, mutta koronaviruksen myötä työnantajien työeläkevakuutusmaksua päätettiin alentaa 1.5.-31.12.2020 ajalta 2,6 prosenttiyksiköllä. Ottaen huomioon väliaikaisen alennuksen yksityisen työnantajan maksamat sosiaalivakuutusmaksut ovat yhteensä keskimäärin 19,02 prosenttia palkasta vuonna 2020, kun vakuutettu on alle 53-vuotias. 53-62 vuotiaiden osalta työnantajien osuus maksuista on hieman pienempi ja vastaavasti työntekijän suurempi eläkevakuutusmaksun ikäsidonnaisuudesta johtuen.

Muiden maiden mahdollisia väliaikaisia kevennyksiä työnantajamaksuihin ei ole otettu huomioon, vaikka sellaisia on jossain määrin tehty. Esimerkiksi Ruotsissa yritykset saivat työnantajamaksuista alennusta maksimissaan 30 työntekijän palkan osalta tiettyyn palkkatasoon asti. Kokonaisuudessaan alennuksen mittaluokka oli kuitenkin selvästi pienempi kuin Suomessa. Myös ainakin Virossa ja Norjassa on tehty yleisiä osan vuotta voimassa olleita kevennyksiä. Lisäksi useassa maassa työnantajamaksujen (kuten muidenkin verojen) maksuaikatauluun on annettu lykkäystä.

Työnantajien palkkasidonnaiset, pakolliset ja veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut ovat Suomessa tänä vuonna alle Euroopan vertailumaiden keskiarvon ylintä esimerkkipalkkatasoa lukuun ottamatta. Ylimmällä palkkatasolla ne ovat Suomessa keskiarvon tasolla.

Monissa maissa kattosäännöt rajoittavat korkeimmista palkoista perittäviä sosiaalivakuutusmaksuja, mutta Suomessa sosiaalivakuutusmaksuilla ja niiden perusteena käytettävillä palkoilla ei ole vastaavia ylärajoja. Työnantajamaksut ovat näin Suomessa muihin vertailumaihin nähden korkeampia suurituloisista kuin pienituloisista työntekijöistä. Maksukattojen vuoksi Espanjassa, Saksassa ja Alankomaissa maksut suurituloisista työntekijöistä jäävät pienemmiksi kuin Suomessa (kuva 4.12) toisin kuin keskipalkkaisen osalta (kuva 4.11).

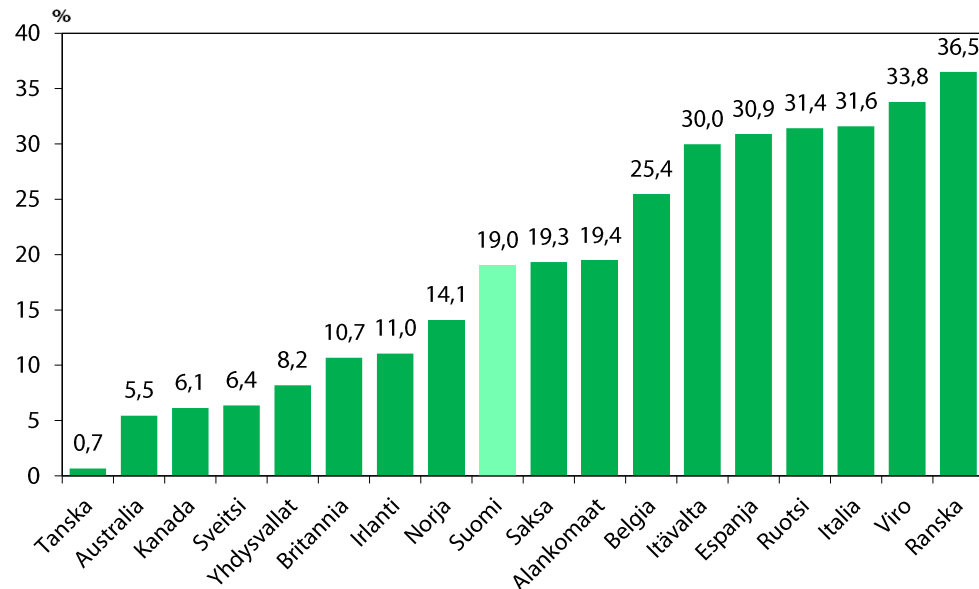
Vertailumaissa on hyvin erilaisia tapoja verottaa työntekijöitä ja työnantajia. Esimerkiksi Virossa, Ruotsissa, Ranskassa ja Espanjassa työnantajat maksavat suuren osan työn verotuksesta palkkaperusteisten sosiaalivakuutusmaksujen muodossa. Sen sijaan esimerkiksi kireän palkkaverotuksen maa Tanska perii lähes olematto-

¹⁹ Tulonlisäys eli palkankorotus on laskettu yhden prosentin suuruiseksi kaikilla tulotasoilla.

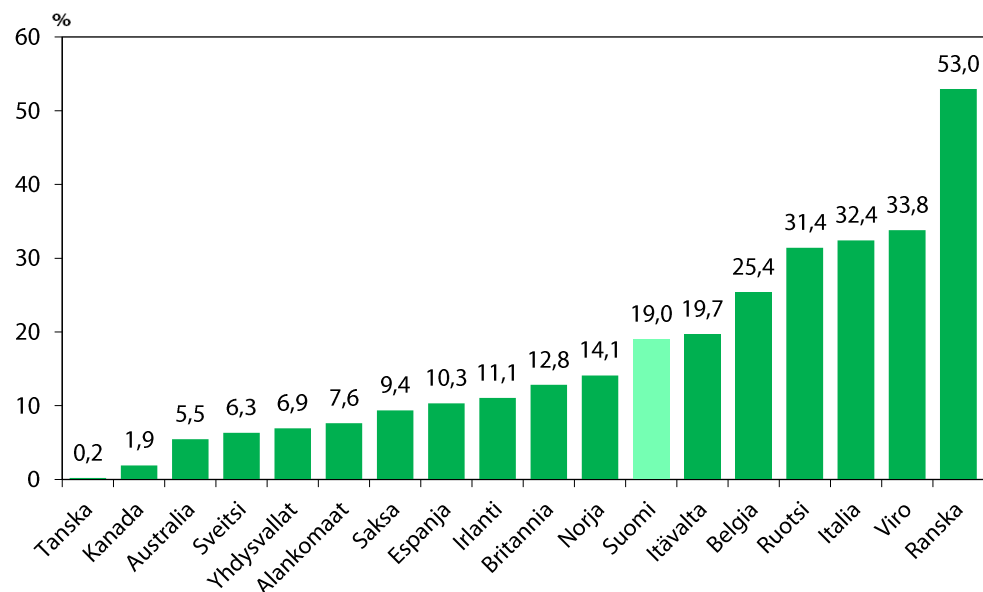
mia työnantajamaksuja. Muita keveän työnantajamaksupolitiikan maita ovat esimerkiksi Australia, Sveitsi ja Kanada.

Työnantajamaksujen määrä esimerkkibruttopalkoista esitetään tarkemmin liitteessä 4.

Kuva 4.11 Työnantajan veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut 45 000 euron vuosipalkasta 2020, perheetön palkansaaja

Kuva 4.12 Työnantajan veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut 146 000 euron vuosipalkasta 2020, perheetön palkansaaja

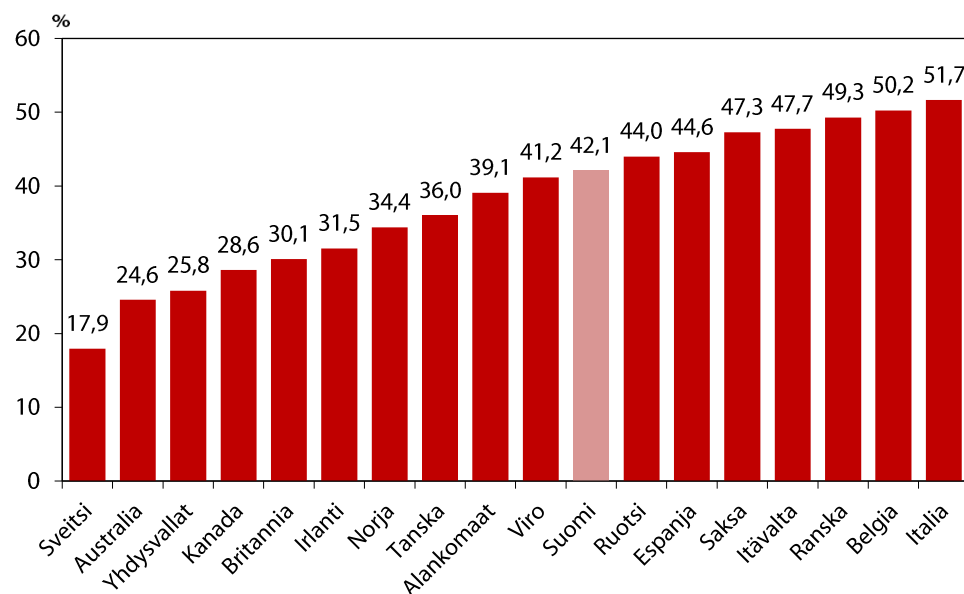
4.4 Palkkaverokiila – työvoimakustannukseen kohdistuvat palkkasidonnaiset verot yhteensä

Palkkaverokiila mittaa työhön kohdistuvaa verorasitusta, ja se on kansainvälisissä vertailuissa laajasti käytetty mittari työn verotuksesta. Palkkaverokiila kertoo kaikkien palkkaan kohdistuvien tuloverojen ja veronluonteisten maksujen osuuden työnantajan palkkakustannuksesta. Työvoimakustannus muodostuu työntekijän bruttopalkasta ja työnantajan palkkasidonnaisista veronluonteisista maksuista. Liitteissä 5.1 ja 5.2 on esitetty vertailumaiden palkkaverokiila laajemmin.

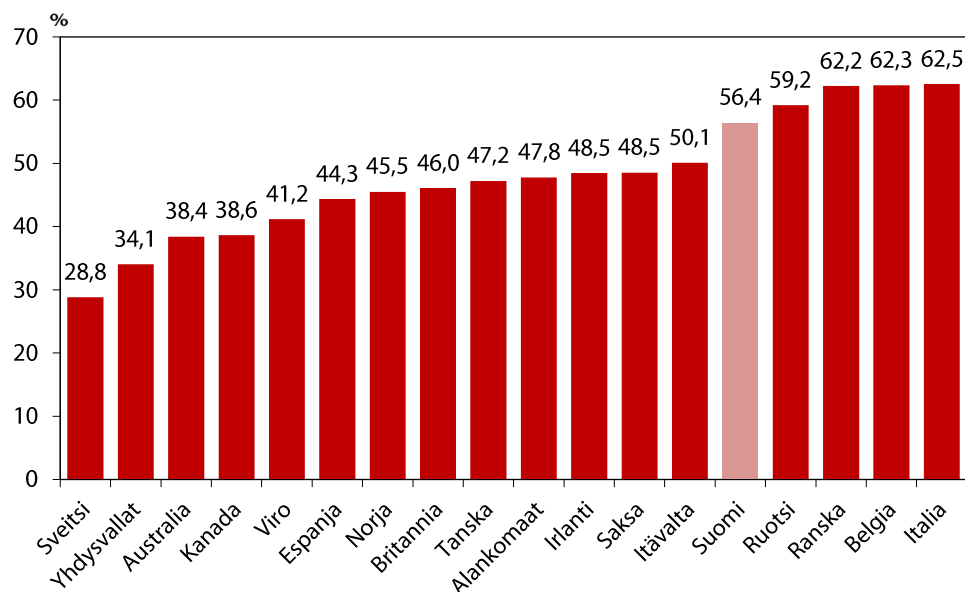
Kuvassa 4.13 esitetään suomalaisittain keskipalkkaiseen bruttopalkkaan kohdistuva palkkaverokiila. Palkkaverokiila on levein Italiassa, 51,7 prosenttia. Myös Belgiassa yli puolet palkkakuluista menee tuloveroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Suomessa työn verotus on kahdeksanneksi kireintä. Keskipalkkaisen työntekijän työvoimakustannuksesta menee meillä 42,1 prosenttia veroihin ja veronluonteisiin maksuihin. Suomen asema on kohentunut kilpailukyky sopimukseen liittyvien maksumuutosten ja vuoden 2017 tuloverokevennyksen myötä. Vielä vuonna 2016 Suomessa oli vertailumaiden kuudenneksi suurin kiila keskipalkkaisella.

Keskituloisen palkkaverokiila on Suomessa hieman matalampi kuin korkeiden työnantajamaksujen Ruotsissa. Tällä mittarilla myöskään Viro ei näytä läheskään yhtä kevyeltä verottajalta kuin pelkkä henkilön tuloverotarkastelu antaisi ymmärtää. Sen sijaan kireän palkkaverotuksen Tanskassa palkkaverokiila on reippaasti Suomea kapeampi, koska työnantajamaksut ovat hyvin matalat.

Kuva 4.13 Palkkaverokiila, % työvoimakustannuksesta perheettömällä palkan-saajalla vuonna 2020, vuosipalkka 45 000 euroa

Kuva 4.14 Suurituloiseen palkkaan, vuosipalkka 146 000 euroa, kohdistuva palkkaverokiila vuonna 2020, perheetön palkansaaja, % työvoimakustannuksesta

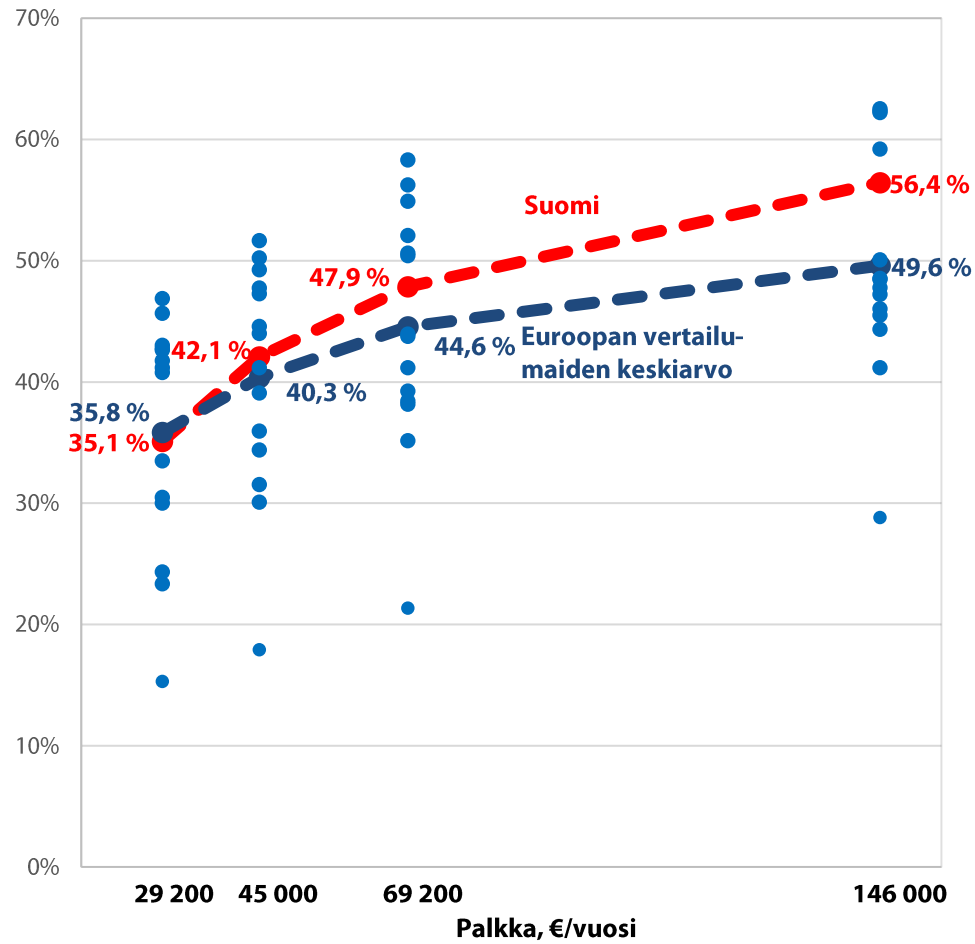
Koska progressio on Suomessa kireää eikä meillä ole työnantajamaksuja rajoittavia kattosääntöjä, työhön kohdistuva palkkaverokiila on vertailumaihin verrattuna sitä suurempi mitä korkeampi palkkataso on kyseessä. Korkeasti palkatun työn palkkaverokiila onkin Suomessa vertailumaiden viidenneksi levein (kuva 4.14).

Ruotsissa palkkaverokiila on Suomea leveämpi myös korkeimmalla tulotasolla. Sen sijaan Itävallassa, Saksassa ja Espanjassa palkkaverokiila on tällä tulotasolla selvästi Suomea matalampi, vaikka se keskituloisella palkkatasolla oli korkeampi.

Ranskassa, Italiassa ja Belgiassa palkkaverokiila ylittää 60 prosenttia, jolloin alle 40 prosenttia työnantajan maksamista palkoista ja palkkakuluista päätyy työntekijälle. Vertailumaiden pienimmät palkkaverokiilat löytyvät EU:n ja Euroopan ulkopuolisista maista.

Kuvasta 4.15 nähdään, että pienimmän esimerkkipalkan palkkaverokiila on Suomessa selvitysvuonna jopa Euroopan vertailumaiden keskiarvoa matalampi, kiitos väliaikaisen alennuksen työeläkevakuutusmaksuun. Suomalaisittain keskituloisen palkkaverokiila on kuitenkin lähes kaksi prosenttiyksikköä keskiarvon yläpuolella. Korkeimmalla esimerkkipalkkatasolla palkkaverokiila on Suomessa lähes seitsemän prosenttiyksikköä leveämpi kuin Euroopan vertailumaissa keskimäärin.

Kuva 4.15 Palkkaverokiila (tuloverojen sekä palkansaajan ja työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen osuus työvoimakustannuksesta) Suomessa ja Euroopan vertailumaissa vuonna 2020, perheetön palkansaaja, % työvoimakustannuksesta

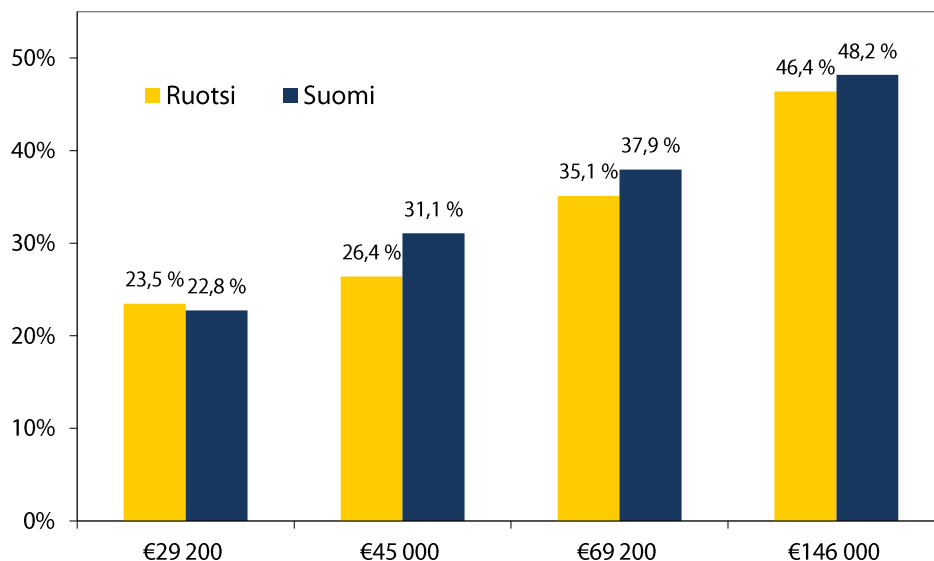

5 SUOMEN PALKKAVEROTUS VERRATTUNA SKANDINAVIAAN, VIROON, SAKSAAN JA BRITANNIAAN

Ruotsi

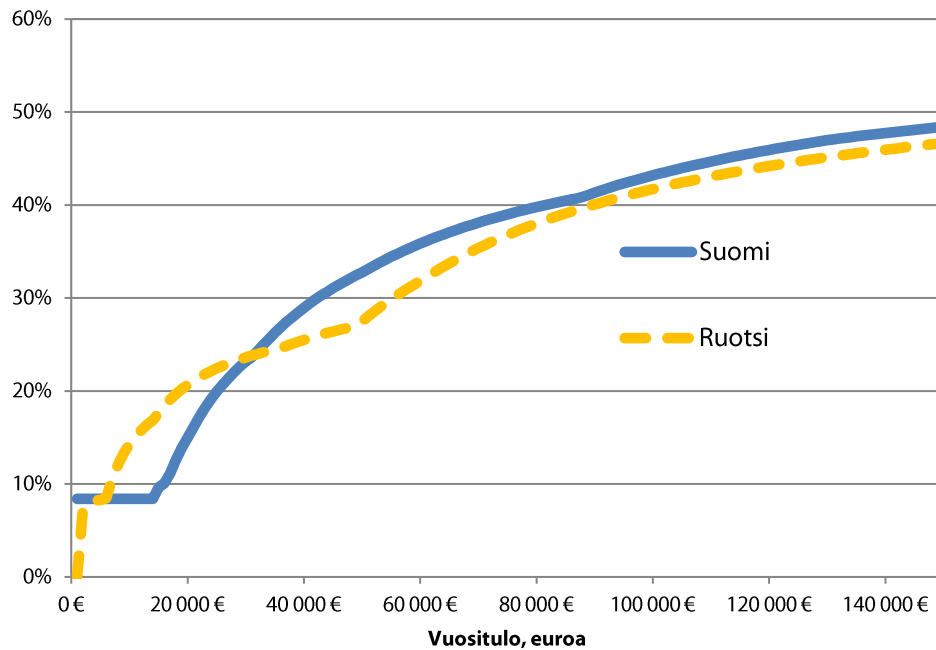
Palkansaajan verotus on Ruotsissa kevyempää kuin Suomessa keskituloisilla ja sitä suuremmilla palkkatasoilla. Esimerkiksi suomalaisen keskipalkan verotus on meillä 4,7 prosenttiyksikköä kireämpää kuin Ruotsissa. 45 000 euron vuosipalkalla Ruotsissa jää näin palkansaajalle käteen reilut 2 000 euroa enemmän vuodessa kuin Suomessa. Tänä vuonna myös kaikkein suurituloisimmilla veroprosentti jää Ruotsissa matalammaksi kuin Suomessa, kun Ruotsi leikkasi valtion tuloveroasteikon korkeampaa marginaaliveroprosenttia viidellä prosenttiyksiköllä (ks. tarkemmin luvusta 3.1 Ruotsin viimeaikaisesta veropolitiikasta). Sen sijaan pienituloisia palkansaajia Ruotsi verottaa yhä kireämmin kuin Suomi. (Kuvat 5.1. ja 5.2)

Kuva 5.1 Palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2020

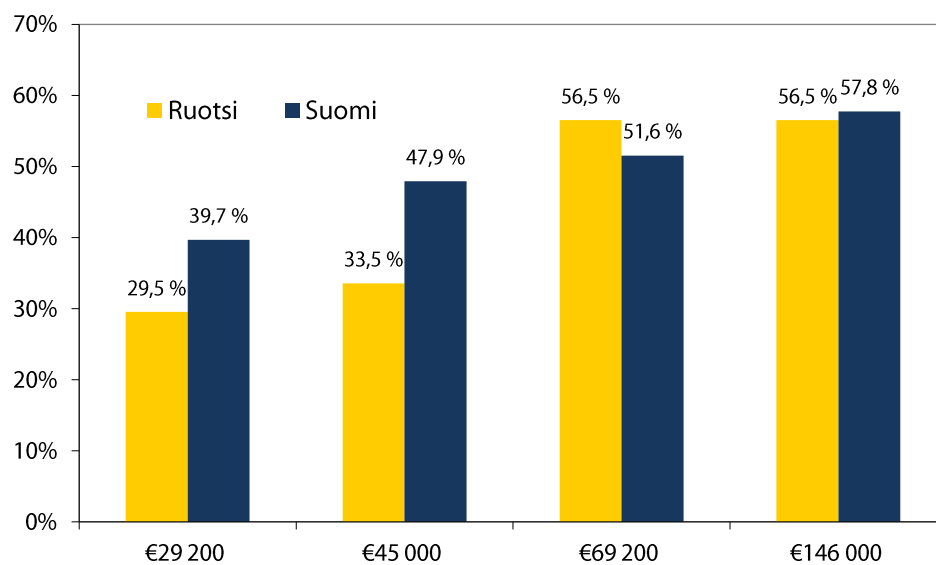
Kuvasta 5.2 erottuu kattavammin Suomen ja Ruotsin palkkaverotuksen profiili. Suomalaisittain keskipalkkaisilla ja sitä hieman korkeammilla tulotasolla Ruotsin verotus on selkeästi keveämpää. Tätä selittää se, että marginaaliveroprosentti nousee Ruotsissa päälle 33,5 prosentin vasta yli keskipalkkaisella, kun Suomessa jo 31 000 euron tulotasolla marginaaliveroprosentti nousee yli 45 prosenttiin (kuva 5.3 ja 5.4.). Veroprogressio on Suomessa siten selvästi jyrkempi pieni- ja keskituloiselle.

Kuva 5.2 Palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Ruotsissa 2020 vuosipalkan mukaan

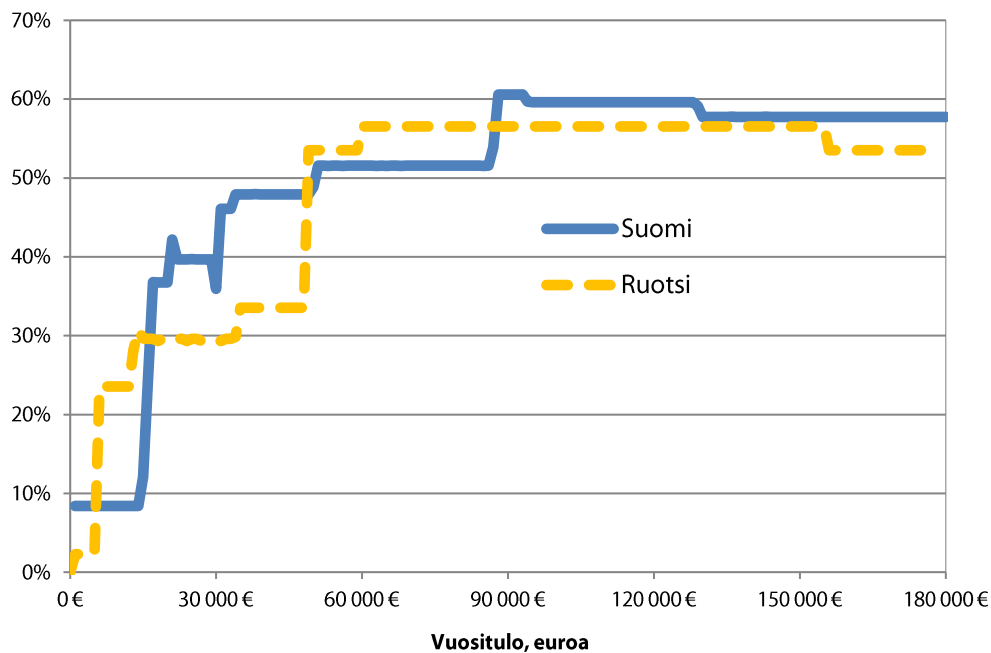

Matalimman esimerkkipalkkatason kohdalla marginaaliveroprosenttien ero on Suomen tappioksi yli kymmenen prosenttiyksikköä ja keskipalkkaisella 14 prosenttiyksikköä. Toiseksi korkeimmalla palkkatasolla marginaalivero on Ruotsissa Suomea korkeampi ja jo maksimissaan. Suomessa marginaaliveroprosentti on kuitenkin vielä korkeampi suurimman esimerkkipalkan tasolla.

Kuva 5.3 Palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Kuva 5.4 Palkansaajan marginaaliveroprosentit Suomessa ja Ruotsissa 2020 vuosisipalkan mukaan

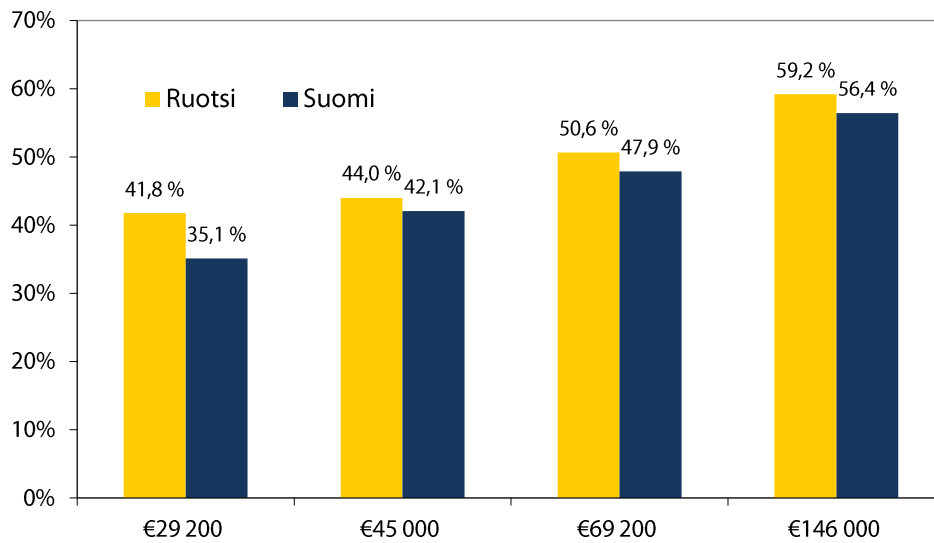

Suomessa kaikkein korkein marginaaliveroprosentti osuu ylintä esimerkkipalkkaa pienemmille tulotasolle verovähennysten pienentymisestä johtuen: noin 88 000 – 93 000 vuosituloilla marginaalivero on 60,6 prosenttia ja 94 000 – 128 000 vuosituloilla 59,6 prosenttia. Ruotsissa ylin marginaalivero sen sijaan on juuri 56,5 prosenttia, mikä johtuu työtulovähennyksen poistumasta. Noin 1 700 000 kruunun (noin 155 000 euron) vuosituloilla marginaalivero tippuu 53,5 prosenttiin, kun vähennys on kokonaan poistunut.

Matalimmalla ja keskipalkkisella tulotasolla (29 200 euroa ja 45 000 euroa) sekä kaikkein korkeimmilla palkkatasoilla (146 000 euroa) lisätulojen hankinta on Ruotsissa Suomea houkuttelevampaa.

Kun tarkastellaan työn verotusta huomioimalla myös työnantajan veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut, palkkaverokiila on yhä Ruotsissa Suomea leveämpi kaikilla selvityksen neljällä tulotasolla (kuva 5.5). Tämä johtuu siitä, että työnantajamaksut ovat Ruotsissa yli kymmenen prosenttiyksikköä korkeammat kuin Suomessa. Maksut ovat pysyneet Ruotsissa ennallaan, kun taas Suomessa ne ovat olleet selvässä laskusuunnassa viimeiset vuodet, ensin kilpailukyky sopimuksen myötä, ja selvitysvuonna väliaikaisen eläkevakuutusmaksualennuksen johdosta.

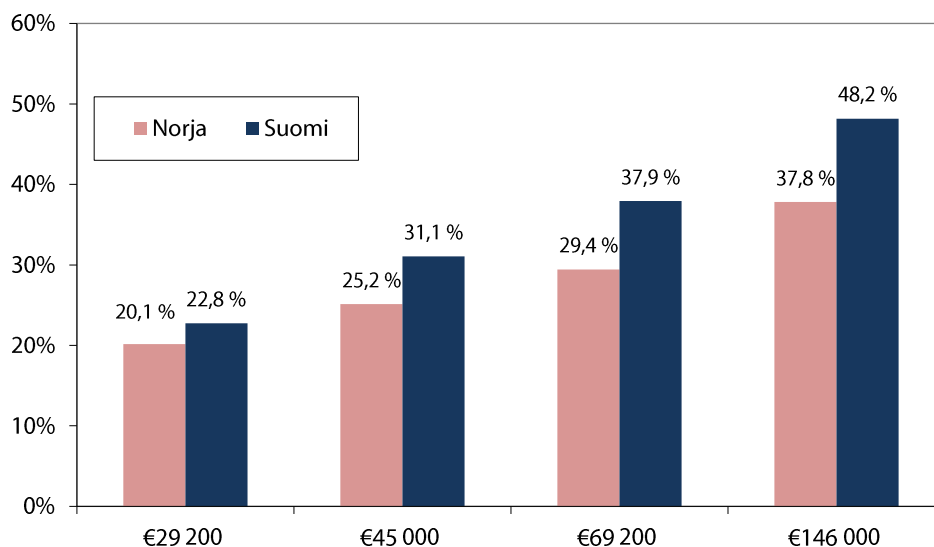
Kuva 5.5 Palkkaverokiila, % työvoimakustannuksesta, Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Norja

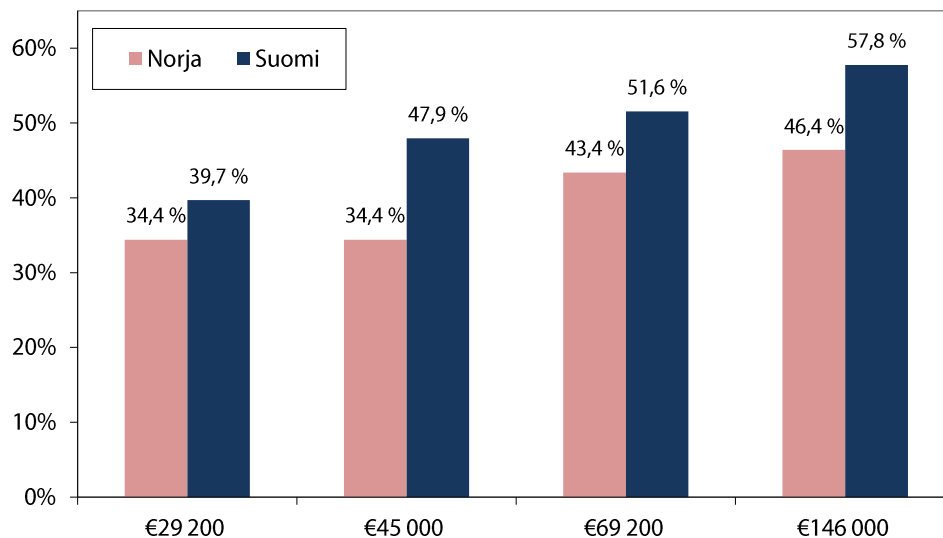
Norjassa palkkatuloja verotetaan kevyemmin kuin Suomessa. Pienipalkkaisimman tulotason kohdalla palkansaajan veroprosentti on Norjassa 2,7 prosenttiyksikköä matalampi kuin Suomessa, ja ero kasvaa tulojen noustessa (kuva 5.6). Suomalaisella keskipalkalla ero on 5,9 prosenttiyksikköä. Korkeimmalla tulotasolla ero on yli kymmenen prosenttiyksikköä. On kuitenkin syytä huomioida, että vasta toiseksi ylin tulotaso on lähimpänä norjalaista keskipalkkaa, joskin hieman sen yli.

Kuva 5.6 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Norjassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Suomeen verrattuna marginaaliveroasteet ovat Norjassa matalia. Ylimmän esimerkkipalkan marginaaliveroprosentti jää Norjassa selvästi alle 50 prosentin, kun se Suomessa on 57,8 (kuva 5.7). Työstä kerättävät verot ja veronluonteiset maksut painottuvat Norjassa enemmän palkansaajan verotukseen kuin työnantajamaksuihin. Työnantajamaksut ovat Norjassa noin viisi prosenttiyksikköä matalammat kuin Suomessa tänä vuonna.

Kuva 5.7 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Norjassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

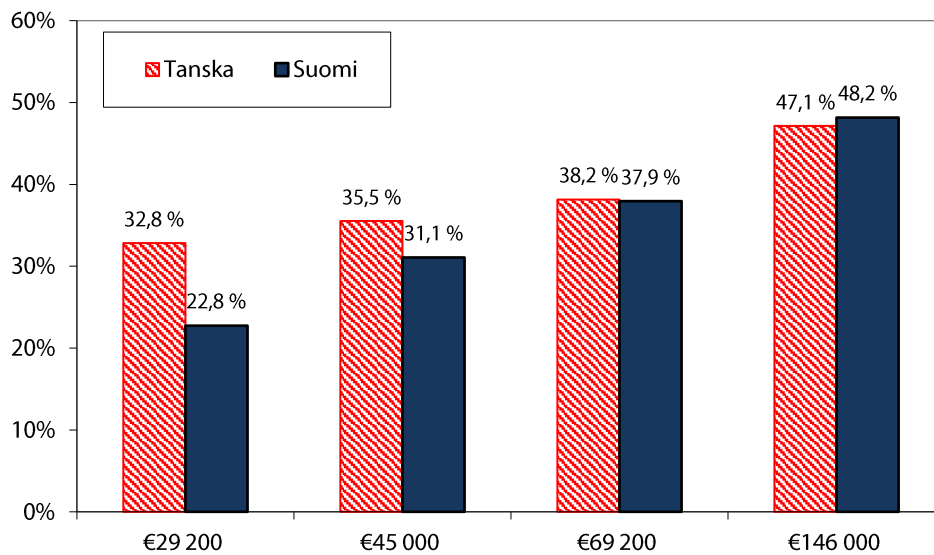
Tanska

Tanskassa palkkaverotus on erityisen ankaraa pienimmällä esimerkkipalkkatasolla, jolla Tanskan verotus ylittää Suomen kymmenellä prosenttiyksiköllä (kuva 5.8). Ero kaventuu muilla suuremmilla tulotasolla kääntyen ylimmällä esimerkkipalkkatasolla hieman Suomen alle. Yhden tulonsaajan palkansaajaperheitä Tanska verottaa kevyemmin kuin Suomi alinta tulotasoa lukuun ottamatta.

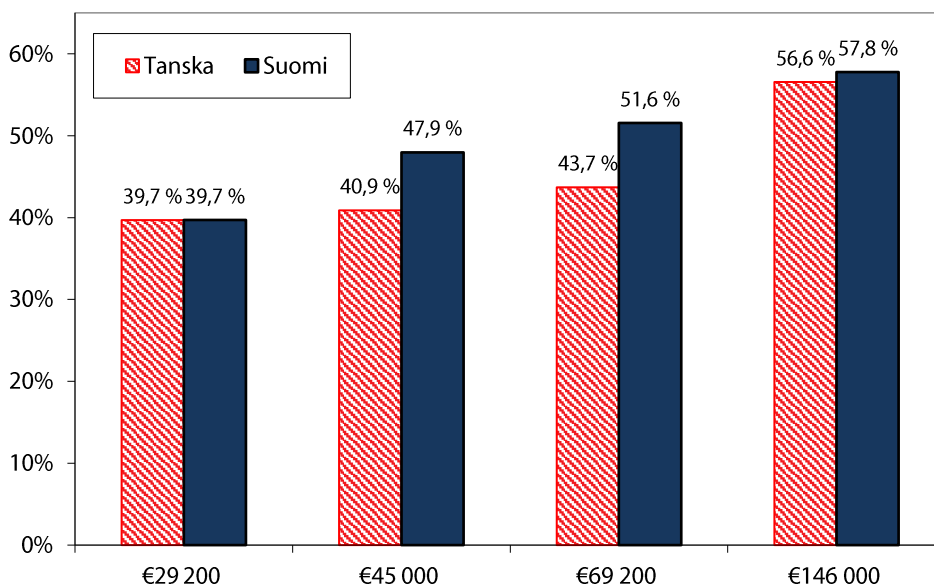
Tanskan tuloverotuksen ankaruus näkyy korkeina marginaaliveroprosentteina jo matalilla tulotasolla (kuva 5.9). Suomen marginaaliveroprosentti ei kuitenkaan jää millään selityksen tulotasosta Tanskaa alemmaksi.

Kokonaisuutena työn verotus ei ole Tanskassa niin kireää kuin mitä ensi tuntu- malla näyttää. Työnantajan maksamien poikkeuksellisen matalien sosiaalivakuutusmaksujen vuoksi Tanskassa palkkaverokiila jää kaikilla esimerkkipalkkatasoilla Suomea matalammalle tasolle. Tanskan osalta hyvä kuitenkin muistaa, että yleinen palkkataso on Suomea korkeampi. Tanskalainen keskipalkka on jotakuinkin selvityksen keskimmäisten palkkatasojen puolivälissä.

Kuva 5.8 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Tanskassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Kuva 5.9 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Tanskassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

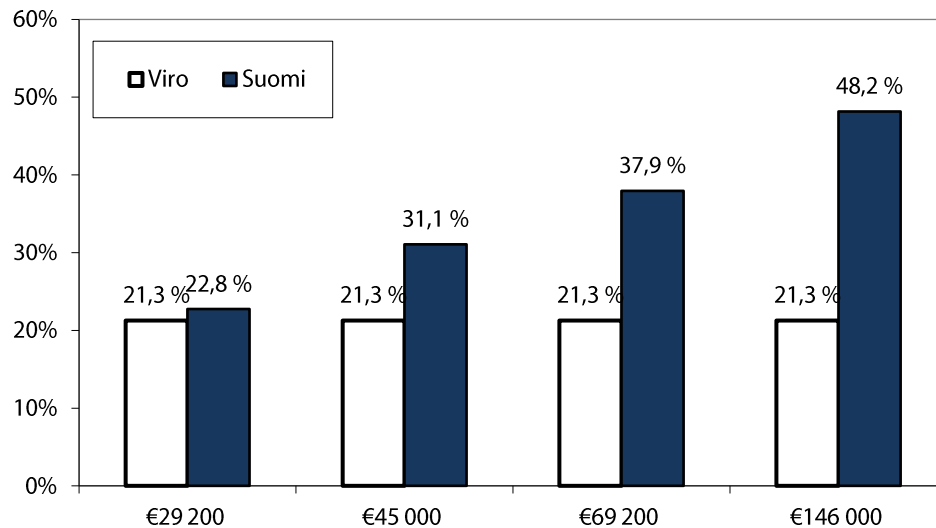
Viro

Viro on kevyen palkkaverotuksen maa nykyään kaikilla tulotasoilla matalan tasa-veroprosentin ja aiempaa progressiivisemmän perusvähennyksen myötä.

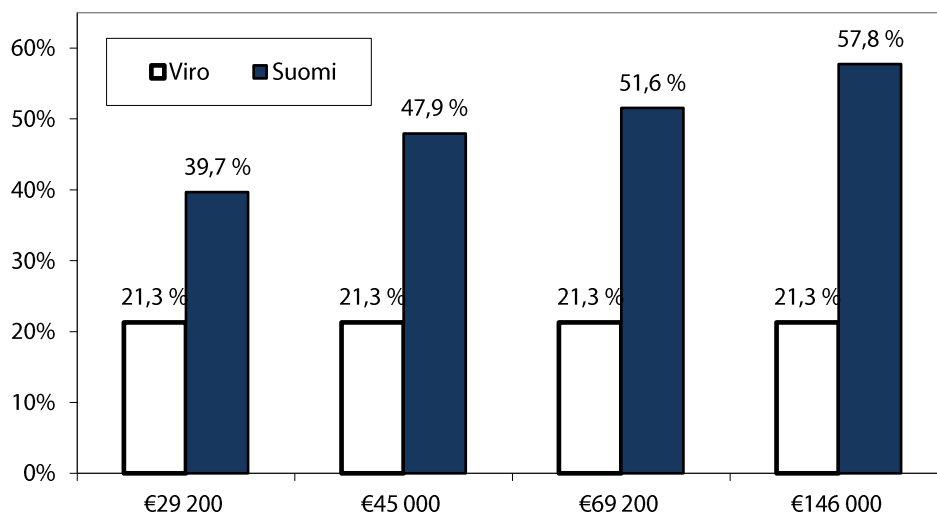
Viron tuloverotusta muutettiin vuoden 2018 alussa perusvähennyksen osalta merkittävästi. Kun aiemmin 2 160 euron perusvähennykseen olivat oikeutettuja

kaikki tulotasosta riippumatta, nyt 6 000 euroon korotettu perusvähennys leikkaantuu tulojen ylittäessä 14 400 euroa ja poistuu kokonaan noin 25 000 euron tuloilla. Muutos kevensi huomattavasti pieni- ja keskipalkkaisten (maan keskipalkka on 17 000 euron vuosipalkan tietämillä) verotusta, mutta kiristi jonkin verran yli 21 000 euroa ansaitsevien verotusta.

Kuva 5.10 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Virossa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Kuva 5.11 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Virossa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Kun aiemmin marginaaliveroprosentti oli perusvähennyksen muodostaman verovapaan tulon jälkeen kaikilla tulotasolla 21,3 prosenttia sosiaalivakuutusmaksuineen, nyt marginaalivero nousee 32,4 prosenttiin perusvähennyksen leikkaantues-
sa. Koska marginaalivero asettuu tämän jälkeen takaisin hyvin matalalle 21,3 pro-

senttiin, suomalaisittain suuripalkkaisten verotus on hyvin kevyttä Virossa. Esimerkiksi 146 000 euron vuosipalkalla veroprosentti on Virossa 26,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin Suomessa. Viron tuloveroprosentti on tällä tulotasolla kaikkein matalin selvityksen vertailumaista.

Vaikka Viron palkkaverotus on aiempaa progressiivisempaa, selvityksen palkkatasoilla se näyttää aiempaa enemmän tasaverojärjestelmältä, koska kaikilla tulotasolla sekä veroprosentti että marginaalivero ovat 21,3 prosenttia.

Viron ja Suomen marginaaliveroprosenttien ero on huima, myös selvityksen pienimmällä palkkatasolla (kuva 5.11). Pienimmän esimerkkipalkan marginaaliverotus on Suomessa yli 18 prosenttiyksikköä Viron verojärjestelmää kireämpää, ja tulosten lisääntyessä ero kasvaa yli 36 prosenttiyksikköön ylimmällä tulotasolla.

Työn verotus kohdistuu kuitenkin Virossa työntekijöitä voimakkaammin työnantajille, jotka maksavat työntekijän bruttopalkan päälle lähes 34 prosenttia sosiaali- ja työttömyysvakuutusmaksuja. Kun palkansaajan veroihin lisätään työnantajien maksut, niin työn verotus ei kokonaisuudessaan näyttäydy Virossa enää erityisen keveänä. Suomalaisittain pienipalkkaisen työntekijän palkkaverokiila on Virossa noin kuusi prosenttiyksikköä Suomea korkeampi, mutta suuremmilla palkkatasoilla asetelma muuttuu Viron eduksi, palkkaverokiilan pysyessä 41,2 prosentissa kaikilla selvityksen tulotasolla.

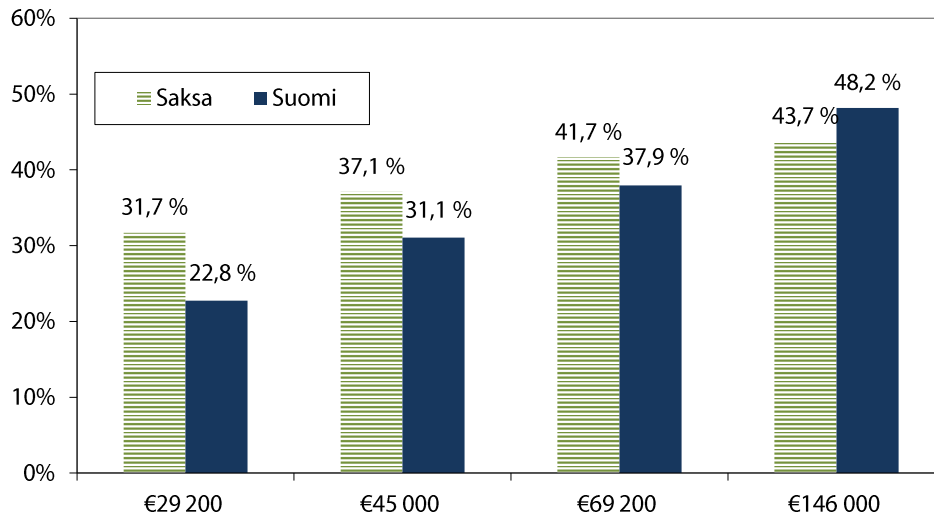
Saksa

Saksa on perheettömien palkansaajien työntekoa kireästi verottava maa. Saksassa tuloverotus onkin kireämpää kuin Suomessa selvityksen kolmella alimmalla esimerkkipalkkatasolla. Sen sijaan ylimmän esimerkkipalkan kohdalla asetelma muuttuu, ja Suomen verotus nousee 4,5 prosenttiyksikköä Saksaa kireämmäksi.

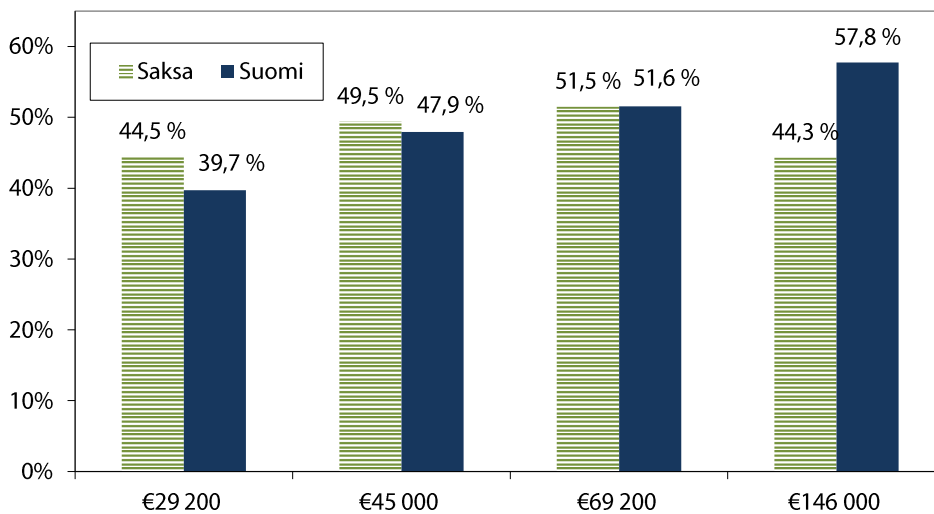
Perheellisten verottajana Saksan verokohtelu on lempeämpää. Yhden ja kahden tulonsaajan palkansaajaperheen verotus onkin Saksassa Suomea kevyempää kaikilla selvityksen palkkatasoilla. Saksassa yhteisverotus keventää etenkin yhden tulonsaajan perheen verotusta huomattavasti.

Marginaalivero on Saksassa hyvin korkea matalilla tulotasolla. Kahdella alimmalla esimerkkipalkalla marginaalivero on Saksassa Suomea korkeampi. Ylimmän esimerkkipalkan kohdalla Suomen marginaalivero on sen sijaan selvästi Saksaa kireämpi. Tämä johtuu siitä, että Saksassa on enimmäistulorajat sekä työntekijän että työnantajan sosiaalivakuutusmaksuille. Saksan marginaalivero laskee enimmäistulorajan jälkeen, kun maksettavien sosiaalivakuutusmaksujen osuus tuloista pienenee palkan kasvaessa. Varsinkin suurehkoilla palkoilla lisätulojen ansaitseminen on siten Saksassa selvästi kannustavampaa kuin Suomessa (kuva 5.13).

Kuva 5.12 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Saksassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Kuva 5.13 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Saksassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

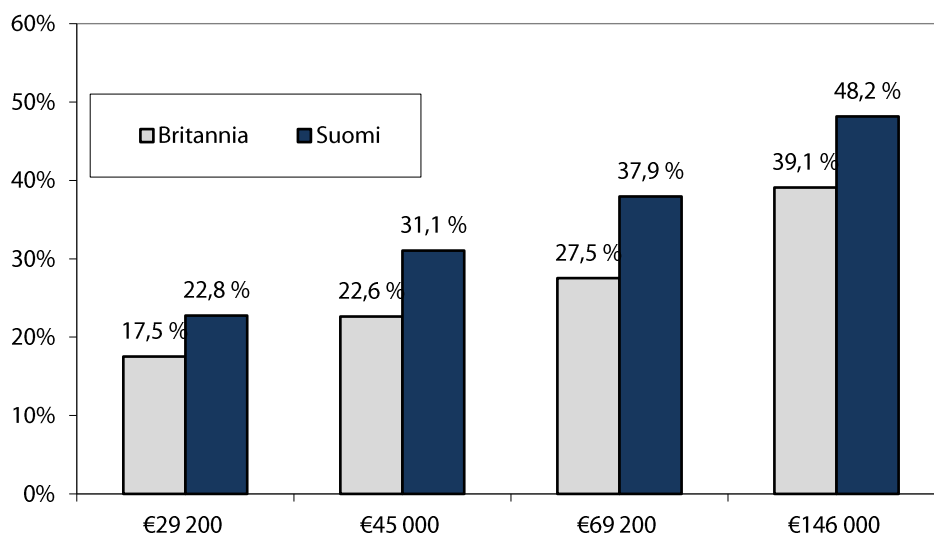

Britannia

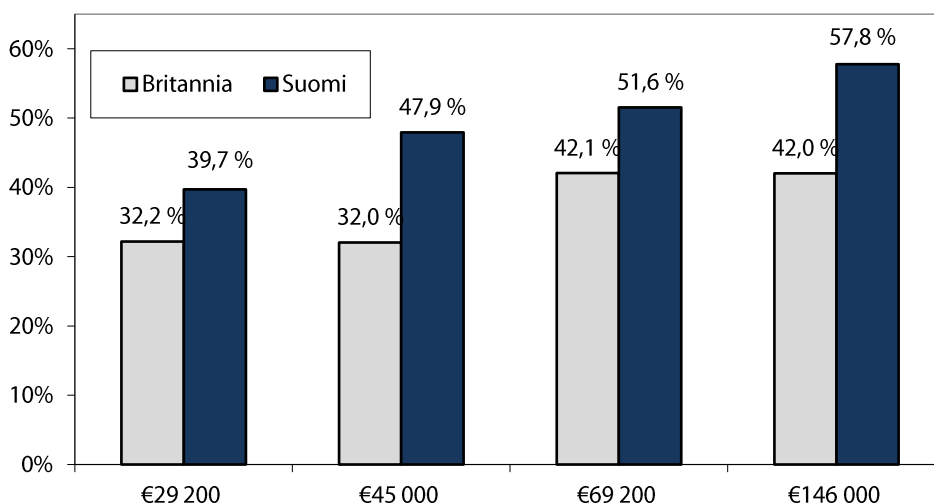
Britanniassa työn verotus on kevyttä verrattuna Suomeen ja moneen muuhun Euroopan maahan. Veroprosenttien ero Suomen ja Britannian välillä kasvaa palkkatason noustessa (kuva 5.14). Pienimmän esimerkipalkan kohdalla Suomen verotus on 5,3 prosenttiyksikköä Britanniaa kireämpää. Korkeimmilla palkkatasoilla Britannian ero Suomeen on 9,1 prosenttiyksikköä. Myös työnantajamaksut ovat Britanniassa selvästi Suomea matalampia.

Britanniassa tuettiin aiemmin perheellisiä pienituloisia palkansaajia lapsihevityksen ja tuntevan ansiotulovähennyksen avulla. Verojärjestelmän kautta annettava tuki yhdistettiin kuitenkin sosiaaliturvaetuksiin (Universal Credit).

Kuva 5.14 Perheettömän palkansaajan tuloveroasteet Suomessa ja Britanniassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Kuva 5.15 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroasteet Suomessa ja Britanniassa neljällä eri vuosipalkalla 2020

Marginaaliveroasteet ovat selvityksen palkkatasoilla selvästi matalammat Britanniassa kuin Suomessa. Vuoden 2016 palkkaverovertailussa (Kirkko-Jaakkola 2016) sen sijaan ylimmän tulotason osalta Britannian marginaaliveroaste oli peräti 62 prosenttia. Se johtui siitä, että 100 000-125 000 punnan verotettavilla tuloilla perusvähennyksen leikkaantuminen nostaa marginaaliveroprosenttia merkittävästi. Tämän tulovälin jälkeen marginaaliveroprosentti laskee, kun vähennykseen ei ole enää oikeutettu.

6 LOPUKSI

Finanssikriisin jälkeen verotuksessa on havaittavissa kansainvälisiä trendejä. Alkuun kriisin aiheuttamien budjettivajeiden paikkaamiseksi Euroopassa kiristettiin laajasti etenkin kulutusveroja. 2010-luvun loppupuoliskolla veropolitiikka kääntyi kuitenkin veronkorotusten kierteestä kasvuhakuisempaan suuntaan. Työn verotusta ennemmin kevennettiin kuin kiristettiin kilpailukyvyyn, kokonaiskysynnän ja työllisyyden vahvistamiseksi.

Selvitykseen kuuluvista maista laajoja tuloveronkevennyksiä on toteutettu 2010-luvun jälkipuolella selvitysvuoteen saakka mm. Alankomaissa, Australiassa, Belgiassa, Britanniassa, Espanjassa, Itävallassa, Virossa ja Yhdysvalloissa. Tänä vuonna Ruotsi kevensi hyväpalkkaisten korkeimpia marginaaliveroja reippaasti.

Myös Suomi kuuluu edellä mainittuun työn verotusta keventäneiden maiden joukkoon vuoden 2017 työnantajamaksujen ja tuloverotuksen kevennyksillä.

Euroopan komission (2020c) veropoliittisissa analyyseissä nähdään työn verotuksen keventämisen tukevan paitsi työn tarjontaa palkansaajien kannustimien parantuksessa, myös työn kysyntää ja kilpailukykyä työvoimakustannusten kautta. Tuloverotusta voidaankin käyttää politiikkatoimena tulonjaon ja työllisyyden kohentamisen lisäksi myös tukemaan kilpailukykyä tai houkuttelemaan hyväpalkkaisia erityisosaajia.

OECD (2019) suosittelee talouskasvun ja työllisyyden kohentamiseksi keventämään yhä työn verotaakkaa Suomessa. OECD (2018) kiinnittää myös huomiota Suomen kansainvälisesti vertaillen korkeisiin ylimpiin marginaaliveroihin, jotka voivat vaikeuttaa sekä erityisosaajien pysymistä maassa että toisaalta heidän muuttoaan ulkomailta Suomeen.

Erityisesti hyväpalkkaisten verotukseen kohdistuu jonkinlaista verokilpailua, kun työvoiman kansainvälinen liikkuvuus on kasvanut taloudellisen integraation ja globalisaation myötä. Ylimmät marginaaliverot ovatkin olleet pitkässä juoksussa laskusuunnassa EU:ssa. (Euroopan komissio 2020c)

Tänä vuonna Ruotsi laski ylintä marginaaliveroprosenttia viidellä prosenttiyksiköllä. Vielä viime vuoden selvityksessä (Kirkko-Jaakkola 2019) suurituloisimman esimerkkipalkan marginaaliveroprosentti oli Ruotsissa vertailun korkein.

Suomessa verotus rasittaa ankarasti työuralla etenemisen kannustimia tulotasosta riippumatta. Keskipalkkaisten marginaaliveroprosentti on Suomessa Pohjoismaiden korkein ja suurituloisimman koko vertailujoukon toiseksi korkein Belgian jälkeen.

LÄHTEITÄ

AUSTRALIAN GOVERNMENT (2020). Taxation Office. <http://www.ato.gov.au/> viitattu 10.11.2020.

AUTIO SIRKKA ja KURJENOJA JAANA (2001). Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2001. Verotietoa 26, Veronmaksajain Keskusliitto.

BUNDESFINANZMINISTERIUM (2020) <https://www.bundesfinanzministerium.de> viitattu 1.12.2020.

CANADA REVENUE AGENCY (2020). <https://www.canada.ca/en/revenue-agency.html>, viitattu 30.11.2020.

COMMONWEALTH OF AUSTRALIA (2018). The 2018/2019 Budget. <https://www.budget.gov.au/>, viitattu 19.11.2018.

COMMONWEALTH OF AUSTRALIA (2020). The 2020/2021 Budget. <https://www.budget.gov.au/>, viitattu 10.11.2020.

ELÄKETURVAKESKUS (2020). Lyhyen aikavälin maksutasoennuste. 12.10.2020.

EUROPEAN COMMISSION (2020a). Taxation trends in the European Union. 2020 edition.

EUROPEAN COMMISSION (2020b). "Taxes in Europe" –tietokanta https://ec.europa.eu/taxation_customs/economic-analysis-taxation/taxes-europe-database-tedb_en, viitattu 25.11.2020.

EUROPEAN COMMISSION (2020c): Tax Policies in the European Union. 2020 Survey.

EY (2016). Austrian National Assembly adopts 2015/2016 tax reform <http://www.ey.com/gl/en/services/tax/international-tax/alert--austrian-national-assembly-adopts-2015-2016-tax-reform>, viitattu 16.11.2016.

HM REVENUE & CUSTOMS (2019). Tax credits. <https://www.gov.uk/topic/benefits-credits/tax-credits>, viitattu 21.11.2019.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2020a). European Tax Handbook 2019. Global Tax Series. Amsterdam, IBFD.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2020b). Tax News Service online. IBFD.

IRS (2020). <http://www.irs.gov/>, viitattu 11.11.2020.

JOINT COMMITTEE ON TAXATION (2020). Overview of the Federal tax system as in effect for 2020. May 1, 2020.

KIRKKO-JAAKKOLA MIKAEL (2016): Kansainvälinen palkkaverovertailu 2016. Verotietoa 76. Veronmaksajain Keskusliitto.

KIRKKO-JAAKKOLA MIKAEL (2019): Kansainvälinen palkkaverovertailu 2019. Verotietoa 86. Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (1998). Verokiila pysyy leveänä. Verokiilan kehitys vuosina 1987–1999. Verotietoa 11. Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2003). Lapsiperheiden verokurimus. Lapsiperheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. Verotietoa 37. Veronmaksajain Keskusliitto.

LEHTINEN TEEMU (1995). Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 1995. Verotietoa 2, Veronmaksajain Keskusliitto.

MIRRLEES REVIEW (2011). Tax by Design. Ch. 4, (toim.) J. Mirrlees, S. Adam, T. Besley, R. Blundell, S. Bond, R. Chote, M. Gammie, P. Johnson, G. Myles and J. Poterba, Oxford University Press.

NSW GOVERNMENT (2020). Taxes, duties, levies and royalties. <https://www.revenue.nsw.gov.au/taxes-duties-levies-royalties/payroll-tax/rates-and-thresholds>, viitattu 10.11.2020.

OECD (2020a). Taxing Wages 2018-2019. OECD Publishing, Paris.

OECD (2020b). Tax Policy Reforms 2020: OECD and Selected Partner Economies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/7af51916-en>.

OECD (2020c). Revenue Statistics 1965-2019. OECD Publishing, Paris.

OECD (2019). Economic Policy Reforms 2019. Going for Growth. OECD Publishing, Paris.

OECD (2018). OECD Economic Surveys: Finland 2018. OECD Publishing, Paris.

REGERINGSKANSLIET (2020). Budgetpropositionen för 2021. 17.9.2020. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2020/09/prop.-2020211/>

REGERINGSKANSLIET (2019). Budgetpropositionen för 2020. 18.9.2019. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2019/09/prop.-2019201/>

RIIGI TEATAJA (2020). Income Tax Act.

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/518062015017/>, viitattu 10.11.2020.

RIS (2020). Gesamte Rechtsvorschrift für Einkommensteuergesetz 1988, Fassung vom 29.11.2020. <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10004570>.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN (2020). <http://www.scb.se/>, viitattu 12.11.2020.

www.swissinfo.ch/eng/lump-sum-initiative_voters-retain-tax-perks-for-rich-foreigners/41135066, viitattu 16.11.2015.

TAX POLICY CENTER (2018). Urban Institute and Brookings Institution. Analysis of the Tax Cuts and Jobs Act, <http://www.taxpolicycenter.org/feature/analysis-tax-cuts-and-jobs-act>, viitattu 20.11.2018.

TILASTOKESKUS (2020a). Palkat ja työvoimakustannukset. <http://www.stat.fi/til/pal.html>, viitattu 25.11.2020.

TILASTOKESKUS (2020b). Verot ja veronluonteiset maksut <http://www.stat.fi/til/vermak>, viitattu 13.11.2020.

VERTAILUN PALKKATULOT ERI VALUUTOISSA

Maa	Valuutta	Markkinakurssi 2020 1. neljännes
Australia	AUD	1,6791
Britannia	GBP	0,8623
Kanada	CAD	1,4819
Norja	NOK	10,4652
Ruotsi	SEK	10,6689
Sveitsi	CHF	1,0668
Tanska	DKK	7,4715
Yhdysvallat	USD	1,1027

Lähde: Suomen Pankki

Tarkastellut tulotasot muunnettuina eri valuutoiksi, markkinakurssit

Maa	Valuutta	Tulo euroissa				Keskimääräinen palkka 2019**
		29 200	45 000	69 200	146 000	
Alankomaat	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	53 198
Australia	AUD	49 029	75 559	116 193	245 147	87 827
Belgia	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	49 565
Britannia	GBP	25 178	38 801	59 668	125 889	40 803
Espanja	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	27 537
Irlanti	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	48 806
Italia	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	31 602
Itävalta	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	48 443
Kanada	CAD	43 270	66 684	102 545	216 351	55 092
Norja	NOK	305 584	470 935	724 193	1 527 922	614 712
Ranska	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	36 547
Ruotsi	SEK	311 530	480 098	738 284	1 557 652	461 817
Saksa	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	52 185
Sveitsi	CHF	31 152	48 008	73 826	155 759	91 326
Tanska	DKK	218 169	336 219	517 030	1 090 843	427 901
Viro	EUR	29 200	45 000	69 200	146 000	17 118
Yhdysvallat	USD	32 198	49 620	76 304	160 988	57 055

* Tähdellä merkitty tulotaso vastaa suurin piirtein keskipalkkaa Suomessa.

** Lähde: OECD (2020a) Taxing Wages 2019-2020.

TULOVEROASTEET 2020**YKSINÄINEN PALKANSAAJA JA YHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN
PALKANSAAJAPERHE****Yksinäinen tulonsaaja**

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	17,0 %	27,2 %	34,9 %	43,8 %
Australia	12,3 %	20,5 %	26,0 %	35,0 %
Belgia	28,1 %	37,6 %	45,1 %	52,8 %
Britannia	17,5 %	22,6 %	27,5 %	39,1 %
Espanja	22,5 %	27,5 %	31,5 %	38,6 %
Italia	14,9 %	24,0 %	32,5 %	42,8 %
Itävalta	30,1 %	36,4 %	44,1 %	50,4 %
Irlanti	25,9 %	32,1 %	37,7 %	40,2 %
Kanada	19,9 %	24,2 %	27,6 %	37,5 %
Norja	20,1 %	25,2 %	29,4 %	37,8 %
Ranska	25,9 %	30,7 %	34,9 %	42,2 %
Ruotsi	23,5 %	26,4 %	35,1 %	46,4 %
Saksa	31,7 %	37,1 %	41,7 %	43,7 %
Suomi	22,8 %	31,1 %	37,9 %	48,2 %
Sveitsi	9,9 %	12,7 %	16,3 %	24,3 %
Tanska	32,8 %	35,5 %	38,2 %	47,1 %
Viro	21,3 %	21,3 %	21,3 %	21,3 %
Yhdysvallat	17,3 %	19,7 %	24,4 %	29,5 %

Puolisot, joista toinen on tuloton, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	17,0 %	27,2 %	34,9 %	43,8 %
Australia	11,0 %	20,5 %	26,0 %	35,0 %
Belgia	14,5 %	24,4 %	35,5 %	48,2 %
Britannia	17,5 %	22,6 %	27,5 %	39,1 %
Espanja	19,2 %	25,3 %	30,1 %	37,9 %
Italia	6,2 %	12,7 %	25,3 %	39,3 %
Itävalta	22,8 %	32,2 %	42,4 %	50,4 %
Irlanti	20,3 %	28,2 %	34,9 %	38,7 %
Kanada	14,3 %	20,6 %	24,9 %	36,3 %
Norja	20,1 %	25,2 %	29,4 %	37,8 %
Ranska	23,7 %	22,9 %	25,0 %	33,4 %
Ruotsi	23,5 %	26,4 %	35,1 %	46,4 %
Saksa	5,6 %	17,4 %	25,5 %	32,4 %
Suomi	22,8 %	31,1 %	37,9 %	48,2 %
Sveitsi	6,4 %	6,4 %	8,6 %	16,3 %
Tanska	24,5 %	30,2 %	34,7 %	45,5 %
Viro	18,5 %	19,5 %	20,7 %	21,0 %
Yhdysvallat	-15,2 %	5,4 %	13,1 %	21,6 %

VERONMAKSAJAT

TULOVEROASTEET* 2020**KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA**

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	29 200	45 000	69 200
+ 2. puoliso	45 000	69 200	146 000
= yhteensä	74 200	114 200	215 200
Alankomaat	19,5 %	29,4 %	39,6 %
Australia	17,3 %	23,8 %	32,1 %
Belgia	32,0 %	41,0 %	49,7 %
Britannia	20,6 %	25,6 %	35,4 %
Espanja	22,9 %	28,2 %	35,4 %
Italia	20,4 %	29,2 %	39,5 %
Itävalta	28,5 %	38,4 %	47,8 %
Irlanti	27,3 %	33,8 %	38,4 %
Kanada	22,5 %	25,8 %	34,3 %
Norja	23,2 %	27,7 %	35,1 %
Ranska	25,5 %	30,4 %	38,1 %
Ruotsi	25,2 %	31,7 %	42,8 %
Saksa	27,6 %	34,1 %	39,8 %
Suomi	27,8 %	35,2 %	44,9 %
Sveitsi	7,8 %	10,2 %	16,3 %
Tanska	34,5 %	37,1 %	44,2 %
Viro	20,8 %	21,0 %	21,1 %
Yhdysvallat	13,9 %	19,2 %	26,0 %

*) tuloveroaste yhteensä = puolisoitten yhteenlaskettujen verojen osuus yhteenlasketuista tuloista.

MARGINAALIVEROASTEET 2020**YKSINÄINEN PALKANSAAJA JA YHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN
PALKANSAAJAPERHE****Yksinäinen tulonsaaja**

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	41,4 %	48,9 %	55,5 %	49,5 %
Australia	36,0 %	34,5 %	37,5 %	47,0 %
Belgia	58,2 %	56,0 %	60,7 %	59,5 %
Britannia	32,2 %	31,7 %	42,1 %	42,0 %
Espanja	34,3 %	41,1 %	45,1 %	45,1 %
Italia	28,4 %	48,7 %	48,4 %	52,0 %
Itävalta	39,7 %	48,9 %	54,5 %	56,4 %
Irlanti	43,2 %	48,2 %	48,1 %	43,7 %
Kanada	25,9 %	29,7 %	43,3 %	52,0 %
Norja	34,4 %	34,4 %	43,4 %	46,4 %
Ranska	33,2 %	42,7 %	42,6 %	51,9 %
Ruotsi	29,5 %	33,5 %	56,5 %	56,5 %
Saksa	44,5 %	49,5 %	51,5 %	44,3 %
Suomi	39,7 %	47,9 %	51,6 %	57,8 %
Sveitsi	15,4 %	18,3 %	25,9 %	37,4 %
Tanska	39,7 %	40,9 %	43,7 %	56,6 %
Viro	21,3 %	21,3 %	21,3 %	21,3 %
Yhdysvallat	24,3 %	24,3 %	34,3 %	30,1 %

Puolisot, joista toinen on tuloton, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	41,4 %	48,9 %	55,5 %	49,5 %
Australia	44,0 %	34,5 %	37,5 %	47,0 %
Belgia	46,9 %	50,4 %	60,7 %	59,5 %
Britannia	32,2 %	31,7 %	42,1 %	42,0 %
Espanja	34,3 %	41,1 %	44,8 %	44,9 %
Italia	8,6 %	48,7 %	48,4 %	52,0 %
Itävalta	41,4 %	52,2 %	57,8 %	56,4 %
Irlanti	36,0 %	43,3 %	48,1 %	43,7 %
Kanada	25,4 %	29,5 %	43,4 %	52,0 %
Norja	34,4 %	34,4 %	43,4 %	46,4 %
Ranska	21,6 %	20,4 %	32,2 %	43,7 %
Ruotsi	29,5 %	33,5 %	56,5 %	56,5 %
Saksa	35,3 %	41,3 %	40,0 %	44,3 %
Suomi	39,7 %	47,9 %	51,6 %	57,8 %
Sveitsi	6,4 %	8,1 %	16,7 %	29,0 %
Tanska	39,7 %	40,9 %	43,7 %	56,6 %
Viro	21,3 %	21,3 %	21,3 %	21,3 %
Yhdysvallat	35,4 %	47,4 %	24,3 %	28,1 %

VERONMAKSAJAT

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT 2020
PERHEETÖN PALKANSAAJA

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	19,4 %	19,4 %	16,1 %	7,6 %
Australia	5,5 %	5,5 %	5,5 %	5,5 %
Belgia	25,4 %	25,4 %	25,4 %	25,4 %
Britannia	9,0 %	10,7 %	11,8 %	12,8 %
Espanja	30,9 %	30,9 %	21,8 %	10,3 %
Italia	11,0 %	11,0 %	11,0 %	11,1 %
Itävalta	31,6 %	31,6 %	34,0 %	32,4 %
Irlanti	30,0 %	30,0 %	30,0 %	19,7 %
Kanada	7,0 %	6,1 %	4,0 %	1,9 %
Norja	14,1 %	14,1 %	14,1 %	14,1 %
Ranska	36,3 %	36,5 %	44,3 %	53,0 %
Ruotsi	31,4 %	31,4 %	31,4 %	31,4 %
Saksa	19,3 %	19,3 %	17,7 %	9,4 %
Suomi	19,0 %	19,0 %	19,0 %	19,0 %
Sveitsi	6,4 %	6,4 %	6,4 %	6,3 %
Tanska	1,0 %	0,7 %	0,4 %	0,2 %
Viro	33,8 %	33,8 %	33,8 %	33,8 %
Yhdysvallat	8,5 %	8,2 %	8,0 %	6,9 %

**PALKKAVEROKIILA ELI VEROJEN YHTEENLASKETTU OSUUS
TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 2020**

**YKSINÄINEN PALKANSAAJA JA YHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN
PALKANSAAJAPERHE**

Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	30,5 %	39,1 %	43,9 %	47,8 %
Australia	16,8 %	24,6 %	29,9 %	38,4 %
Belgia	42,6 %	50,2 %	56,3 %	62,3 %
Britannia	24,3 %	30,1 %	35,1 %	46,0 %
Espanja	40,8 %	44,6 %	43,8 %	44,3 %
Italia	23,3 %	31,5 %	39,3 %	48,5 %
Itävalta	46,9 %	51,7 %	58,3 %	62,5 %
Irlanti	43,0 %	47,7 %	52,1 %	50,1 %
Kanada	25,2 %	28,6 %	30,4 %	38,6 %
Norja	30,0 %	34,4 %	38,2 %	45,5 %
Ranska	45,7 %	49,3 %	54,9 %	62,2 %
Ruotsi	41,8 %	44,0 %	50,6 %	59,2 %
Saksa	42,8 %	47,3 %	50,4 %	48,5 %
Suomi	35,1 %	42,1 %	47,9 %	56,4 %
Sveitsi	15,3 %	17,9 %	21,4 %	28,8 %
Tanska	33,5 %	36,0 %	38,4 %	47,2 %
Viro	41,2 %	41,2 %	41,2 %	41,2 %
Yhdysvallat	23,7 %	25,8 %	30,0 %	34,1 %

Puolisot, joista toinen on tuloton, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	29200	45000	69200	146000
Alankomaat	30,5 %	39,1 %	43,9 %	47,8 %
Australia	15,6 %	24,6 %	29,9 %	38,4 %
Belgia	31,8 %	39,7 %	48,5 %	58,7 %
Britannia	24,3 %	30,1 %	35,1 %	46,0 %
Espanja	38,3 %	42,9 %	42,6 %	43,7 %
Italia	15,5 %	21,4 %	32,7 %	45,3 %
Itävalta	41,3 %	48,5 %	57,0 %	62,5 %
Irlanti	38,7 %	44,8 %	49,9 %	48,8 %
Kanada	19,9 %	25,2 %	27,8 %	37,5 %
Norja	30,0 %	34,4 %	38,2 %	45,5 %
Ranska	44,0 %	43,5 %	48,0 %	56,4 %
Ruotsi	41,8 %	44,0 %	50,6 %	59,2 %
Saksa	20,9 %	30,8 %	36,7 %	38,2 %
Suomi	35,1 %	42,1 %	47,9 %	56,4 %
Sveitsi	12,0 %	12,0 %	14,1 %	21,3 %
Tanska	25,3 %	30,6 %	35,0 %	45,6 %
Viro	39,1 %	39,8 %	40,8 %	41,0 %
Yhdysvallat	-6,2 %	12,6 %	19,6 %	26,6 %

VERONMAKSAJAT

**PALKKAVEROKIILA ELI VEROJEN YHTEENLASKETTU OSUUS
TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 2020
KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA**

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	29 200	45 000	69 200
+ 2. puoliso	45 000	69 200	146 000
= yhteensä	74 200	114 200	215 200
Alankomaat	32,6 %	39,8 %	45,3 %
Australia	21,5 %	27,8 %	35,7 %
Belgia	45,8 %	53,0 %	59,9 %
Britannia	27,8 %	33,2 %	42,6 %
Espanja	41,1 %	42,7 %	43,4 %
Italia	28,3 %	36,2 %	45,5 %
Itävalta	45,7 %	53,7 %	60,7 %
Irlanti	44,1 %	49,1 %	49,9 %
Kanada	27,3 %	29,2 %	35,9 %
Norja	32,7 %	36,7 %	43,1 %
Ranska	45,4 %	50,7 %	58,8 %
Ruotsi	43,1 %	48,0 %	56,4 %
Saksa	39,3 %	44,3 %	46,2 %
Suomi	39,3 %	45,6 %	53,7 %
Sveitsi	13,3 %	15,6 %	21,3 %
Tanska	35,0 %	37,5 %	44,4 %
Viro	40,8 %	40,9 %	41,0 %
Yhdysvallat	20,5 %	25,2 %	31,0 %

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

60. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2011 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 13.12.2010
61. **Minna Punakallio: Mitä tuloverotuksessa on tapahtunut?**
Palkansaajan verot ja ostovoima 1990-luvun alun laman jälkeen. 4.7.2011
62. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Mitä eläkeverotuksessa on tapahtunut?**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2011. 4.8.2011
63. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2011** 19.12.2011
64. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kuntien verot 2012 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 16.2.2012
65. **Minna Punakallio: Kiristysten aika**
Kulutusverot meillä ja muualla. 4.9.2012
66. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkeverotus muutoksessa**
Eläkkeensaajan verot ja ostovoima 2000-2013. 4.12.2012
67. **Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2012.** 13.12.2012
68. **Mikael Kirkko-Jaakkola, Minna Punakallio: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2013.** 12.12.2013
69. **Niina Suutarinen: Kuntien verot 2014 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 11.6.2014
70. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2014.** 13.11.2014
71. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2015 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 4.2.2015
72. **Leena Savolainen: Verottaja kuluttajan kukkarolla**
Kulutusverot meillä ja muualla. 8.4.2015
73. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Eläkkeensaajan verotus ja ostovoima 2000-luvulla** 12.5.2015
74. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2015.** 26.11.2015
75. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2016 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 27.1.2016
76. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2016.** 30.11.2016
77. **Leena Savolainen: Kuntien verot 2017 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2017
78. **Janne Kalluinen: Kulutusverotuksen trendit meillä ja muualla.** 1.6.2017
79. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2017.** 12.12.2017
80. **Janne Kalluinen: Kuntien verot 2018 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. Tammikuu 2018
81. **Janne Kalluinen: Eläkkeensaajan vero- ja ostovoimakehitys 2000-luvulla.** Kesäkuu 2018
82. **Janne Kalluinen: Korkeakouluopiskelijan tulot ja verotus 2018.**
Laskelmia työtulojen vaikutuksista käytettävissä oleviin tuloihin. 5.10. 2018
83. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2018.** 30.11.2018
84. **Janne Kalluinen: Kuntien verot 2019 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 24.1.2019
85. **Janne Kalluinen: Verottaja kuluttajan kukkarolla**
Kulutusverotuksen trendit Suomessa. Huhtikuu 2019
86. **Mikael Kirkko-Jaakkola: Kansainvälinen palkkaverovertailu 2019.** 16.12.2019
87. **Janne Kalluinen: Kuntien verot 2020 - missä maksat eniten?**
Laskelmia kunnallisista veroista maakunnissa, niiden keskuskaupungeissa ja Helsingin seudulla. 31.1.2020

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy

Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087
www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.